

DARBININKAS

Vol. LIX, Nr. 17

Balandis - April 26, 1974

Penktadienis-Friday

SECOND-CLASS
Postage paid at Brooklyn, N.Y.

341 Highland Blvd.
Brooklyn, N. Y. 11207

15 centų

Savaitės įvykiai Balandžio 16-23

Dvi konferencijos: lanksčioji ir griežtoji

Savaitė buvo be sensacijų. Tačiau žymėtinai dvi konferencijos, kurios reiskia pasirošimą tolesnei politinei eigai: lotynų Amerikos ministrų ir valst. sekr. Kissingerio Washingtone ir Atlantoje, antra — sovietinio bloko — Varšuvoje.

Lotynų Amerikos ministrai daugiau lietė savo ekonominės pažangos reikalus, nors Argentina ir Peru kėlė politinį reikalą — į kitą konferenciją pakviesti ir Kubą. Kissingeris rodėsi palankus, kalbėjo apie galimybes Amerikos valstybių organizacijos sudėti ir santykius keisti taip, kad visiem būtų naudinga.

Varšuvos konferencijoje — priešingai: vyravo politiniai reikalai ir klusnumas Brežnevo linijai derybose dėl Europos saugumo, dėl strateginių ginklų apribojimo.

Lig šiol derybos dėl strateginių ginklų apribojimo yra sustojusios. Derybos dėl Europos saugumo eina lėtai. Vakarų reikalavimam pasikeisti idėjom, žmonėm Sovietai nerodo noro nusileisti. Ir dėl to atrodo keista žinia, kad prezidentas Nixonas galės šią vasarą vykti į Europos saugumo konferenciją Helsinky, į tos konferencijos finalą. Tokia kelionė būtų ženklas, kad Maskvos pasitarimuose viena ar antra pusė numatė tam tikrų nuolaidų, kurių grįžęs Kissingeris neskelbia.

Vid. rytuose: šuolis nuo Maskvos?

Vid. rytuose ginklai tebežvanga. Antras mėnuo kautynės eina tarp Izraelio ir Sirijos dėl Hermon kalno. Bal. 19 kovėsi ir lėktuvai. Sirija sakosi numušus 17 lėktuvų ir netekusi 2; Izraelis sako netekęs dviejų ir numušęs taip pat du. Dayan tikino, kad tai ne prieš įsiliepsnojančią karą, o prieš derybas.

Irakas pridėjo dar vidaus karą — kurdai sukilo, reikalaudami sau autonomijos. Kurdai yra padalyti tarp Sovietų, Turkijos ir Irako, Irake jų yra 2.5 mil. Jų vadai al-Barzani, treniruotas Sovietuose. Tada Sovietai tikėjo, kad kurdai sukelis nerimą Turkijoje. Bet Barzani dabar nukrypo prieš Sovietų sąjungininką Iraką. Tarp Barzani reikalavimų yra Kirkurk naftos šaltiniai, kurie įeiną į jų gyvenamą teritoriją. Irakas reikalavimus atmetė. Kurdai sukilo. Jų karinių jėgų esą 40,000, Irako 50,000. Kurdam pasisekė apsupti ir izoliuoti kalnuose apie 8,000 Irako kariuomenės. Susirūpino ir Sovietai. Jų karo ministeris Grečko 5 dienas buvojo Irake. Nors prieš kurdus vartojami sovietiniai lėktuvai, bet dar neaišku, kuo konfliktas baigsis.

Egiptas toliausiai pasitraukė nuo Maskvos. Prez. Sadatas bal. 18 paskelbė atsisakęs nuo sovietinio monopolio ginklus teikti Egiptui. Kaltino, kad 4 kartus Sovietai buvo prašyti papildomos karinės paramos. Bet tik sykį atsakė: pasvarstysim. Kaltino, kad Sovietų atstovas tyčia Egiptą klaidinęs. Tie kaltinimai surūstino Sovietus. Iš kitos pusės Sadatas su dideliais pagyrimais Amerikai balandžio 20 priėmė Amerikos nuolatinį ambasadorių. (Diplomatiniai santykiai buvo nutraukti nuo 1967). Prezidentas taip pat paskelbė, kad bus duodama daugiau demokratinių laisvių, ir plebisitas tuo reikalu bus gegužės 15. Į Egiptą atvyko ir Vokietijos kancleris Brandtas. Ne tik Egiptas, bet ir Alžiras į-

KONGRESAS DĖL BALTIJOS VALSTYBIŲ EUROPOS SAUGUMO KONFERENCIJOJ

JAV senatorius Carl T. Curtis pateikė Užsienų reikalų komisijai "Senate Concurrent Resolution 80 — Expressing the Sense of Congress Regarding the Annexation of the Baltic Nations" (Congressional Record, 1974 balandžio 9, No. 51, psl. S-5470). Rezoliucija tokia:

"Senatas (Atstovų Rūmams priitarian) NUTARTA laikyti, kad JAV delegacija neturi Europos Saugumo konferencijoj sutikti pripažinti Estijos, Latvijos ir

aneksijos šiose trijose valstybėse pripažinimą; ir Kadangi Jungtinių Amerikos Valstybių delegacija Europos Saugumo konferencijoj neturi sutikti su šių trijų valstybių Sovietų Sąjungos užgrobumu jėga; tai

Senate (Atstovų Rūmams priitarian) NUTARTA laikyti, kad JAV delegacija neturi Europos Saugumo konferencijoj sutikti pripažinti Estijos, Latvijos ir

sitikino, kad jiems su Amerika eiti saugiau nei su Maskva. Tačiau politika niekada nėra pastovi. Jei Amerika neištesėtų pažadų paveikti Izraelį, kad jis pasitrauktų į abiem pusėm priimtinas ribas, tada pasikeistų ir nuotaikos Amerikos atžvilgiu, atsinaujintų ir vėl karai. To Sovietai ir norėtų.

Izraelis naujos vyriausybės dar neturi. Darbiečių partija atmetė siūlymą skelbti naujus rinkimus. Bet kandidatą į min. pirmininkus numatė — darbo ministrį Itzhak Rabiną.

AMERIKOJE:

Prezidentas Nixonas spaudžiamas vis naujų įrašų reikalavimais. Į vienus reikalavimus jis turi atsakyti iki balandžio 25, į kitus iki gegužės 2. Pažymėtina, kad demokratų pirmininkas Strauss įspėjo demokratų ne-reikalauti prezidento atsistatydinimo, nes tada jis suvaidinsiąs kankinį.

Iš Nixono pirminės vyriausybės pasitraukė paskutinis jos narys — išdo sekretorius Shultz. Jo vietoj paskirtas William E. Simons.

Kainų kontrolė nuo balandžio 30 panaikinta. Laukiama kainų kilimo. Jei kainos kils pragyvenimo reikmenim taip, kaip jos kilo per pirmus tris mėnesius, tai metinis pakilimas bus 14.5 proc.

Respublikonų valstijų vadai pagal Monitor anketą kandidatams į prezidentus šiuo metu numato Reaganą 25, Fordą 22, Rockefellerį 19, Connally 11.

Demokratas sen. Ed. Kennedy, rengdamas ir sau kelius, lankėsi Jugoslavijoje, rytų Europoje ir balandžio 18 pasiekė Maskvą. Po vizitų vadam norėjo susitikti ir su "liaudim" — pasirašę pakalbėti universitete. Jo kalbai salė buvo parinkta pusė mylios nuo universiteto. Salėje daugiau kaip pusė buvo universitetinio amžiaus žmonių; apie jo pranešimą studentam nebuvo nė paskelbta. Atvykusieji nebuvo įleisti. Po kalbos (per vertėją) mėgino atsiklausti susirinkusių nuomonės; ar jie rankų pakėlimu pritaria, kad vyriausybė didintų išlaidas ginklavimosi reikalams. Pašoko vienas žilas draugas ir šūktelėjo rusiškai: tai esąs provokacinis klausimas. Kai Kennedy paklausė, ar pritaria dabartinei apsiginklavimo padėčiai, pakilo visų rankos. Paskui panoro Kennedy apžiūrėti universitetą. Ji vedžiojo taip, kad pastato sparnai, kur gyvena studentai, buvo uždaryti. Kennedy matė tik keli šimtai studentų.

Amerikoje 1973 naujagimių skaičius krito šeimai iki 1.9, vietoje 2.03 metus anksčiau. Kad gyventojų skaičius išsilaikytų to paties kiekio, reikia 2.1.

Pasiaukojimas bendrai gero-vei — buvo toks šūkis energijos stokos metu. Kiek pasiaukojimo

aneksijos šiose trijose valstybėse pripažinimą; ir

Kadangi Jungtinių Amerikos Valstybių delegacija Europos Saugumo konferencijoj neturi sutikti su šių trijų valstybių Sovietų Sąjungos užgrobumu jėga; tai

Senate (Atstovų Rūmams priitarian) NUTARTA laikyti, kad JAV delegacija neturi Europos Saugumo konferencijoj sutikti pripažinti Estijos, Latvijos ir

aneksijos šiose trijose valstybėse pripažinimą; ir

Kadangi Jungtinių Amerikos Valstybių delegacija Europos Saugumo konferencijoj neturi sutikti su šių trijų valstybių Sovietų Sąjungos užgrobumu jėga; tai

XXIV-tą Š. Amerikos lietuvių sporto žaidynių organizacinis ir varžybinis komitetas bendrame posėdyje. Iš k. V. Steponis, Š. Prapuolenis, V. Kulpa, I. Jankauskienė, P. Gvildys, I. Gasiliūnas, R. Vaičaitis, A. Šilbajoris, E. Staknys, D. Šilbajorienė, J. Rauba ir V. Vebeliūnienė. Trūksta: A. Andriulis, S. Biručio, K. Čerkeliūno, R. Kežio, I. Skeivio ir M. Žukauskienės.

rodo vadai, rodo korporacijų pirmininkai: General Motors pirmininkui Gerstenberg pernai alga pakelta 5.5 proc., ir jis gauna 923,000; Ford Motors kompanijos pirmininkas Henry Ford II susimąžino ir gauna 865,000.

New Yorke susprogdintas bal. 22 anksti rytą 24 aukštų namas netoli J. Tautų. Sužeistų 70. Priežastys dar neišaiškintos.

KITUR:

Popiežius Paulius atsisakė ankstesnio savo siūlymo Jeruzalę sutarptautinti. Tuo atsisakymu patenkintos abidvi pusės, nes nei Izraelis nei Arabai sutarptautinimo nenori.

Japonija ir Kinija bal. 20 pasirašė orinio susisiekimo sutartį, pagal kurią Japonų linijos lėktuvai gali skristi per Kiniją į Europą. Tuojau pat Nacionalinė Kinija nutraukė sutartį su Japonijos linija ir įsakė jos atstovybei išvykti.

Indokinijoje, Cambodijoje ir P. Vietname, kovų iniciatyva yra komunistų rankose. Gen. Westmoreland teigia, kad per metus P. Vietname žuvo 33,000 komunistų, 6,000 P. Vietnamo ir tūkstantčiai civilių buvo užmušti ar pagrobti. Čia karas esąs visai panašus į Korejos karą. Komunistai Korejoje sutiko derėtis, kai Eisenhoweris pagrasino atomais, Š. Vietnamas darėsi sušnekamas, kai Nixonas įsakė bombarduoti Haiphongą.

Japonija sutiko duoti paskolą Sovietam 1 bil. dol. Sibiro naftai, anglim, dujom eksploatuoti.

Pan American lėktuvas su 107 bal. 22 nukrito Indonezijoje.

Šiaurinėje Airijoje — "jubilius": per 4 metus nužudyta 1000: pirmasis ir tūkstantasis nužudytieji katalikai. Bet jau atsirado balandžio 21 ir 1001.

Lietuvos aneksijos, Sovietų Sąjungos įvykdytos, ir kad JAV politika turi ir toliau jokiū būdu nepripažinti Sovietų įvykdytos Pabaltijo valstybių aneksijos. (Elta)

BRAZINSKŲ BYLA ATIDĖTA

Ankaros teismas buvo numatęs Pr. ir A. Brazinskių bylą svarstyti iš esmės kovo 18, bet, prokurorui susirgus, byla atidėta balandžio 29. (E)

LB informuoja Radio Liberty reikalu

JAV LB Visuomeninių reikalų tarybą yra pasiekęs atsakingo Valstybės departamento pareigūno laiškas, kuris nušviečia Radio Liberty transliacijų Pabaltijo tautų kalbomis reikalą.

"Radio Liberty noras įvesti transliacijas Pabaltijo tautų kalbomis yra artimai susijęs su lėšom. Kiek tai liečia šiuos fiskalinius metus, Europos kraštų valiutų kurso pakilimas, po kurio Senatas ir ir Atstovų Rūmai Radio Free Europe ir Radio Liberty biudžetus sumažino 5 milijonų dolerių, padarė neįmanoma pradėti transliacijas pabaltiečių kalbomis per Radio Liberty prieš 1974 liepos 1.

1975 fiskalinių metų Radio Liberty biudžetą, kurį Kongresui yra pristatęs JAV prezidentas, yra įrašyta į biudžetą \$100,000 suma transliacijom lietuvių kalba pradėti. Jei šis biudžetas bus Kongreso patvirtintas ir finansuotas šį pavasarį, tokios transliacijos galėtų būti pradėtos nuo fiskalinių metų pradžios — 1974 liepos 1.

Naujų transliacijų įvedimas turi būti minimalus, ypač šiuo metu, kada Radio Liberty personalas yra sumažintas 10 procentų ir transliacijos keliomis kalbomis visiškai nutrauktos. Dėl šios priežasties sumos, prašytos transliacijom estų ir latvių kalbomis, nebuvusios įtrauktos į 1975 fiskalinių metų Kongresui pateiktą biudžetą."

LB žiniomis, prez. Nixonas yra nominavęs keturis asmenis į Board of International Broadcasting, kuriai skirta atsakomybė už Radio Liberty ir Radio Free Europe veiklą. Dvejų metų terminui yra nominuoti Washington D.C. advokatas Thomas H. Quinn ir Abbott M. Washburn, buvęs U.S. Information Agency vicedirektorius. Trejų metų terminui prezidentas nominavo David M. Abshire, buvusį Valstybės sekretoriaus pavaduotoją ir dabartinį Georgetown universiteto Center for Strategic and International Studies pirmininką, ir John P. Roche, Tufts universiteto politinių mokslų profesorius. Penktuoju tarybos nariu, neoficialiai gautomis žiniomis, bus Foy Kohler, buvęs JAV ambasadorius Sovietų Sąjungai. Senatui nesi-priešinant, D.M. Abshire teks pirmininko pareigas.

JAV LB Visuomeninių reikalų taryba reiskia padėką LB vienetam, organizacijom ir visuomenei už talką amerikiečių spaudoje ir laiškais kreipiantis į Kongreso narius prašant transliacijų lietuvių kalba įvedimo.

JAV LB Inf.

VLIKAS KREIPĖSI Į JAV DELEGACIJĄ Tarptautinėje parlamentarų konferencijoje

Tarptautinė parlamentarų konferencija šiemet vyks Butovose, Rumunijoje, balandžio 15-20.

Vyriausias Lietuvos Išlaisvinimo Komitetas JAV parlamentarų delegacijai pateikė medžiagą apie sovietinę Lietuvos okupaciją. Vliko pirmininkas dr. Kęstutis Valiūnas JAV delegacijos pirmininkui senatoriui John Sparkmanui pasiūstame rašte rašė:

"Neturėdama legalių priemonių pareikšti protestą savo krašte, lietuvių tauta viltingai žiūri į nekomunistinio pasaulio, ypač JAV, atstovus, tikėdamasi, kad jie ryšis iškelti jos bylą tarptautiniame forume, pralaužiant sovietinį tylos sąmokslą. Mes tikimės, kad tos viltys bus pateisintos.

Čia trumpai suminimi svarbiausi žmogaus teisių pažeidimai Lietuvoje:

1. Religijos persekiojimas, kruopščiai dokumentuotas Lietuvos pogrindyje išėnančioje "Lietuvos Katalikų Bažnyčios Kronikoje", kurios devynios laidos išėjo nuo 1971. Suėmimų, teismų parodijų, kalinimų banga nusiaučia Lietuvą šiandien, skelbia Kronika.

2. Tautinis persekiojimas, t.y. žiauriausios priemonės prieš tuos lietuvius, kurie protestuoja prieš beatodairinę jų krašto rusifikaciją ir reikalauja apsisprendimo teisės, Jungtinių Tautų Chartos jiems garantuotos. Tebesitęsianti Sovietų okupacija Lietuvoje yra aiškus Ribbentropo-Molotovo Pakto (1939) rezultatas ir tiesioginis tarptautinės teisės pažeidimas. Lietuvos inkorporavimas į Sovietų Sąjungą todėl ir nebuvo JAV bei daugelio kitų valstybių pripažintas. Savo okupacijos metu Sovietų Sąjunga papildė Lietuvoje neabejotino genocido nusikaltimus.

3. Arbitrarinis atsisakymas leisti emigruoti į JAV lietuvių kilmės piliečiams."

Prie šio rašto buvo pridėti tokie priedai: a) Ribbentropo-Molotovo 1939 rugpjūčio 23 ir rugėjo 28 slaptieji protokolai su parašų faksimile; b) 1974 kovo 26 The New York Times straipsnis, kad sovietai iš Lietuvos neišleisdžia vykti į Ameriką ne tik Lietuvos, bet ir Amerikos piliečių; c) š. m. kovo 22 Vliko plačiai išsiuntinėtas Press Release — Lietuvos Katalikų Bažnyčios Kronikos Nr. 8 santrauka, kur surašytos visos kunigų ir civilių asmenų kratos, įvykdytos 1973 lapkričio 20.

-o-

Regina Rūta Žymantaitė buvo Vliko įgaliota šiuos raštus asmeniškai įteikti JAV delegacijos į Tarptautinę parlamentarų konferenciją pirmininkui ir nariams. Jai pavyko asmeniškai kontaktuoti šiuos delegacijos narius: senatorius John Sparkman, Hugh Scott, William V. Roth, Jr., Joseph M. Montoya ir kongresininką Wayne Hays. Taip pat aplankė senatorių Roman L. Hruska, Griffin, Robert T. Stratford ir kongresininkų Herbert Burke, Edward Derwinski, John Brademas, Brock Adams patarėjus.

Senatoriui Sparkman ir kongresininkui Derwinskiui įteikė knygą "USSR — German Aggression Against Lithuania" ir Lietuvių Kunigų Vienybės neseiniai išleistą anglų kalba "Chronicle of the Lithuanian Catholic Church Nr. 5". (Elta)

"Samizdato" pranešimas

1973 lapkričio 20 technikos mokslų kandidatas **A. Raškinis** (Reškevičius), Kauno instituto energetikos fizikos-technikos problemų bendradarbis, po septynių valandų trukusios kratos (konfiskuota religinė literatūra ir Lietuvos Katalikų Bažnyčios Kronikos numeris) buvo KGB pareigūnų išvežtas aplaushinėti.

Klausinėdami Raškinį apie jo pažįstamus ir iš kur gavęs pas jį rastąją literatūrą, KGB pareigūnai pakartotinai vartojo grubius grasinimus. Jam grasino ne tikimai kriminaline byla už atsisakymą duoti parodymus, bet ir atleidimu iš darbo, areštu ir ilgamečiu kalėjimu. Grasino atleisti iš darbo ir jo žmoną, jeigu jis neatsakys į tardytojų klausimus.

Galima spėlioti, kad šiem grasinimam įvykdyti buvo padaryti pirmieji žingsniai. Vilniaus Valsitybinio Universiteto Kauno filialėje, kur Raškinio žmona D. Raškinienė, fizikos-matematikos mokslų kandidatė, dėsto matematiką, matiką, buvo atviras partinis susirinkimas, kuriame buvo išskelbtas klausimas apie Raškinienės atleidimą, nes ji viešai praktikuojanti tikybą ir todėl negalinti tiūkamu būdu auklėti studentų.

Susirinkimas galutinio nutarimo nesuformulavo. (Elta)

GARSAI AMERIKIEČIŲ SPAUDOJE TEBEADI

Paskelbėme daug ištraukų iš amerikiečių spaudos apie Lietuvą. Vasario 16 ir Kudirkos progą. Redakciją pasiekia vis dar naujos ištraukos. Nebegaledami pakartoti jų visų turinio, mėginame bent suminėti tuos autorius ir tuos laikraščius, kuriuose jie savo mintis pareiškė.

Chicago Today. Jonas Kupčys dabartinės pastangos dėl Simo Kudirkos vertina kaip Amerikos tvirtą pasiryžimą vykdyti įsipareigojimus priimti. Žmogaus teisių deklaracijai.

The News American, Baltimoro, str. "Lithuania's Fate" informaciją apie dabartinius įvykius Lietuvoje baigia: "Detente dvasia neturi apakinti amerikiečių, kad jie nematytų Lietuvos likimo. Visi baltimoriečiai jungsis su kilusiais iš Lietuvos maldose šį savaitgalį už laisvės grąžinimą šiai šauniai tautai".

The Daily Tribune, Royal, Mich., Jonas Urbonas teigiamai vertina Amerikos informacijos priemonės išgelbėti Solženitsyną ir kitiem, kurie be tos pagalbos "būtų likviduoti be pėdsakų kaip ir Stalino laikais". Prieš mēnį ir Kudirkos likimą, kuris laukia pagalbos. "Jūs turite galimą ginklą savo rankose, pavartokite jį teisingai".

The Grand Rapids Press, Mich., Vytautas Jenašis, Iglau, šiniu "Lithuanian-American's Aren't Sold on Detente" samprotavimus dėl detente ir informaciją dėl Lietuvos baigia išvadomis: "JY-Sovietų prekyba atrodė daugiau naudos duoda tik Rusiam. Javų pardavimas yra to gerias pavyzdys. Kaip ilgai amerikiečiai savo mokesčiais subsidijuos

juos prispaudėję Rusijos valdžią, kad ji galėtų ir toliau patiekti laisvę žmonėms ir leisti pinigų ginklams, kurie skirti mum visiems sunaikinti? Detente ir prekyba tegali būti pateisinta, jei jos tarnauja taikai ir laisvei. Sovietų priklausomybė nuo mūsų pramonės pranašumo ir žemės ūkio produktyvumo gali būti įrankis taikai ir laisvei — bet tik tada, kai mes juos tam pavartosime".

The Wanderer, St. Paul, Minn., Vilius Bražėnas iš Ft. Myers, Fla., antrašte "kas mes esame, tu galite būti jūs", plačiai palietė Lietuvos istoriją, sovietų okupaciją, pasipriešinimą vokiečių okupacijos metu žydų eksterminacijai ir partizanų kovas bei deportacijas. Kalba ir apie dabartinę rezistenciją, kurios režimas ženklas yra Lietuvos Katalikų Bažnyčios Kronika bei 17,000 peticija J. Tautom. Baigia: "Pavergtieji lietuviai prašo amerikiečius tik vienos pagalbos: kad Amerika būtų stipri, budri ir laisva. Ar tai per daug prašoma iš naujos valstybės, kokia yra Amerika? Taip, tegul mūsų informacijos priemonės primena Lietuvos partizanų įspėjimą, atneštą į laisvąjį pasaulį 1948: "Kas jūs esate, mes esame buvę; kas mes esame, galite būti jūs".

Herald Examiner, Los Angeles, B. Grauzinis iš Santa Monica baigia: "Pasaulio opinija išgelbėjo Aleksandrą Solženitsyną. Pasaulio opinija taip pat gali išgelbėti okupuotas tautas iš Rusijos imperijos. Vakarų pasaulio, Jungtinių Valstybių ir Europos

organizuotos pastangos, paremdamos šias tautas, galėtų daug padėti jų kovoje už apsisprendimą ir nepriklausomybę".

Evening Outlook, Los Angeles, P. G. Pamataitis, Ph. D., sugretino Gulag Archipelago ir detente. Anoji knyga esanti didelė įspėjimas mūsų vyriausybei, taip atkakliai siekiančiai detente.

O PASAULIS TYLI...

Merkur, Rhein, laikraštis vokiečių kalba, išsidėjo ilgoką straipsnį "Und der Westen schweigt. Litauische Tragödie in unseren Tagen" (O pasaulis tyli. Šių dienų Lietuvos tragedija).

Autorius Diethild Treffert straipsnį pradeda ištrauka iš kun. J. Zdebskio kalbos teisme, kur jis klausia, koks gali būti religijos persekiojimo tikslas, jei ne Bažnyčios sunaikinimas iš vidaus.

Lietuva esanti vienintelė Sov. Sąjungos respublika, kur egzistuoja reikšmingesnė katalikų Bažnyčia. Nors Leninas kadaise perspėjęs nedaryti kankinių, Lietuvoj to nebuvę paisoma. Šimtai tūkstančių tikinčiųjų buvę ištremti, jų tarpe 350 kunigų. Trey vyskupai mirę kašėime. Tačiau tos barbariškos priemonės nesą davusios laukto rezultato. Tada sovietai ėmėsi kitos taktikos, t.y. varyti kylančią Bažnyčios hierarchijos ir tikinčiųjų. Vyskupai buvę statomi prieš dilemą: leisti jiems padiktuotus pareiškimus, arba... Tuo pat metu kunigų, parapijų ir paskirų tikinčiųjų persekiojimai darėsi vis nuožmesni. Lietuvos katalikai kreipėsi su svarbiai dokumentuotais skundais į visas įmanomas Lietuvos ir Kremlius įstaigas. Rezultatas buvęs toks, kad jų skundai buvę grąžinti persekiojiam, kuriuos jie skundė.

Pritrūkę kantrybės, 1972 Lietuvos katalikai surašė memorandumą su 17,054 parašais. Vienas buvęs pasiūstas Brežnevui, o kitas Jungtinių Tautų gen. sekretoriui su prašymu, kad jis tą memorandumą perteiktų Brežnevui. Kai JT gen. sekretorius Kurt Waldheim buvęs Maskvoj, vienas žurnalistas užklauskęs jį dėl to memorandumo. Buvę atsakyta, kad tas klausimas nebuvęs darbotvarke.

Milijonai laisvojo pasaulio katalikų, esą, išleidžia milijardus atsilikusiom tautom, bet beveik nekreipia dėmesio į jų pašonėje esančius tikėjimo brolius, Sov. Sąjungoj einančius kryžiaus kelius.

Vatikanui visa tai esą žinoma. Oficialiai jis nereaguojąs, nežiūrind to, kad Lietuvos Bažnyčiai gresią pavojus atsiderinti tokioj pat padėty, kaip Maskvos patriarchatas, t.y. būti visiškai Maskvos ateistų kontrolėj. Neoficialūs žygiai gal ir esą daromi, bet jų sėkmė nedidelė. Gal kiek prisidėjo prie to, kad pastaraisiais laikais Lietuvoj buvo išspausdinta keli tūkstančiai Šv. Rašto. Nedaug, bet vis šis tas.

Toliau, nagrinėdamas Helsinkio konferenciją ir sovietų pastangas, autorius sako, kad so-

"Tačiau bet kokis de facto Sovietų Sąjungos teritorinio integritumo pripažinimas būtų ženklas, kad Jungtinės Valstybės imasi ratifikuoti negarbingo atnimo Molotovo-Ribbentropo 1939 metų paktą. Tai reikštų atsisakymą nuo pagrindinių principų, kuriais buvo sukurtos Jungtinės Valstybės, ir amžiam pasmerktų rytų Europos pavergtas tautas žiauriam komunizmo jungui".

vietai siekia dabartinių sienų status quo pripažinimo. Kam jiems toks popierinis pripažinimas esąs reikalingas? Anot prancūzų diskretiškų užuominų, tai jiems esą reikalinga įteisinti antrojo karo metu įvykdytą Baltijos valstybių aneksiją. Helsinkio konferencijos nutarimai atstosią taikos konferenciją ir nurašinsią sovietų sąžinę. (Elta)

BATUNO vasaros stipendija Jungtinėse Tautose paskirta lietuviui

UBA-BATUNO sudaryta lietuvių latvių ir estų komisija, patikrinusi 22 kandidatų (11 lietuvių, 7 latvių ir 4 estų) kvalifikacijas, vieninagai nutarė pirmąją UBA-BATUNO vasaros stipendiją paskirti lietuviui Viktorui Nakui iš Detroito.

Viktoras Nakas, detroitieško žurnalisto Alfonso ir Bronės Nakų sūnus, 20 metų jaunuolis, gimęs šiame krašte, laisvai vartoja lietuvių kalbą žodžiu ir raštu. Už reportažus lietuvių spaudon pereinatis metais jam buvo paskirta jaunųjų lietuvių žurnalistų premija. Taip pat laisvai vartoja anglų ir prancūzų kalbas. Baigęs Benedictine High School Detroito su aukščiausiais atžymėjimais, gauna pilną stipendiją studijuoti Michigano Universitete politinius mokslus. Viktoras savo veikla yra pasižymėjęs ne tik lietuvių, bet ir amerikiečių jaunimo organizacijose. 1971-72 jis pirminkinkavo Detroito lietuvių moksleivių ateitininkų skyriui. 1973-74 jis vadovauja Detroito lietuviams studentams ateitininkams. Jo energinga veikla pasireiškė Balfe ir Detroito lietuvių organizacijų komitete. Jis taipgi išrenkamas vicepirmininku Ann Arbor lietuvių studentų klube, dalyvauja kaip šokėjas tautinių šokių "Šilainės" ansamblyje ir kaip vadovas lietuvių jaunimo vasaros stovyklose. Lankydams gimnaziją, jis vadovavo įvairiems moksleivių komitetams. Universitete jis yra daugiau pasižymėjęs studijom. Politinių mokslų ir istorijos kursuose jis eina aukščiausiais pažymiais. Jis siekia advokato laipsnio tarptautinės teisės srityje.

UBA-BATUNO dešimties savaičių vasaros stipendija Jungtinėse Tautose prasidės birželio 15. BATUNas tikisi, kad šių studijų metu V. Nakas praplės savo akiratį tarptautinėje politikoje, susipažins, kaip yra vedama kova dėl Pabaltijo kraštų laisvės ir nepriklausomybės atstatymo, ir bus paruoštas mūsų politinei veiklai ateity.

— Zaire (buv. Belgų Kongo) atstovybė prie Jungtinių Tautų, gavusi UBA-BATUNO memorandumą su Lietuvos Katalikų Bažnyčios Kronikos vertimais ir anglų kalba, kreipėsi į BATUNO įstaigą su prašymu prisiųsti tos kronikos vertimus į prancūzų kalbą, nes tai palengvintų jų krašto vyriausybei sklandžiau ir nuodugniau susipažinti bei išstudijuoti religijos diskriminacijos klausimą Lietuvoj dėl akcijos Jungtinėse Tautose. Deja, BATUNas buvo priverstas atsakyti, kad šie leidiniai kol kas prancūzų kalba nėra išleisti. Tokių kraštų pasauly, kur valstybinė kalba yra prancūzų, priskaitoma iki 30.

— Lietuvių Katalikų Kunigų Vienybė pereinatis metais išleido Lietuvos Katalikų Bažnyčios Kronikos No. 4 vertimą į anglų kalbą. Šiuo metu išleido tos kronikos vertimus No. 5 ir 6. Tai kronikai Jungtinėse Tautose paskleisti Kunigų Vienybė paskyrė UBA-BATUNui po 175 egz. be jokio užmokesčio.

SPARTA — Rašomos mašinėlės įv. kalbomis, radio, spalv. TV, kompiuteriai, įv. biznio mašinos — pigiausiai. Praneškite kuo interesuojatės ir firmų autentiškus katalogus gausite iš SPARTA sav.: J. L. Giedraitis, 10 Bairy Dr. E. Northport, N. Y. 11731. Tel. (516) 757-0055.

ANTANAS J. ŠAVELSKIS — lietuvis advokatas — 88-03 Jamaica Avenue, Woodhaven, N. Y. 11421; tel. 441-1182, namų TW 7-3061 (nuo 9 r. iki 9 v.).

J. B. SHALINS-ŠALINSKAS — Laidotuvių direktorius. 84-02 Jamaica Ave. (prie Forest P'way Sta.), Woodhaven, N. Y. 11421. Suteikia garbingas laidotuves. Kopyčios parūpinamos visose miesto dalyse. Tel. 296-2244.

JOSEPH GARSZVA — GRABORIUS, BALSAMUOTOJAS, 2 modernios kopyčios. 231 Bedford Avenue, Brooklyn, N. Y. 11211; EV 8-9770.

MATTHEW P. BALLAS FUNERAL HOME — Moderni kopyčia, Air-conditioned, A. J. Balton-Baltrūnas, Licensed Manager and Notary Public. 660 Grand St., Brooklyn, N. Y. 11211; ST 2-5043.

TAISOM RADIO IR TELEVIZIJOS APARATUS spalvotus ir paprastus. Pilnas patarnavimas įdedant naujas dalis. Aptarnaujam Queens ir apylinkės lietuvis. Naujų aparatų neparduodam. Kreiptis tel. 847-0887. Adresas: Mr. Joe Kazlas, 87-15 Myrtle Avenue, Glendale, N. Y. 11227 (2 bloka nuo Woodhaven Blvd.).

BUYUS FUNERAL HOME, Mario Teixeira, Jr. laidotuvių direktorius, 426 Lafayette St., Newark, N. J. 07105; tel. 344-5172. Paruošiamos garbingos laidotuvės. Modernios kopyčios, oras vėdinamas.

VAITKUS FUNERAL HOME, Notary Public. 197 Webster Ave. Cambridge Mass. Pranas Vaitkus, laidotuvių direktorius ir balsamuotojas. Moderni kopyčia šermentims dykal. Aptarnauja Cambridge ir Bostoną. TR 6-6434.

RIMOS IR JUOZO BRUŽŲ siuntinių įstaiga atlieka visus patarnavimus sudarant siuntinius ir užsakant kitas dovanas į Lietuvą. Didelis prekių pasirinkimas. Sąžiningas ir greitas patarnavimas — 94-08 Jamaica Avenue, Woodhaven, N. Y. 11421. Telef. 441-4712

JUOZO ANDRUŠIO Real Estate, Insurance. Apdraudimas gyvybės, namų, automobilio, baldų ir k. Namų pardavimas, apdraudimas, Income Tax užpildymas, Mutual Funds — pinigų investacijos. Kasdien nuo 9 iki 8 val.; šeštadieniais iki 6 v. pp. 87-09 Jamaica Ave., Woodhaven, N. Y. 11421; VI 7-4477

VYTAUTAS BELECKAS, sav. Winter Garden Tavern. 1883 Madison St., Ridgewood, N. Y. 11227, EV 2-6440. Salė vestuvėms ir kt. pramogoms. Be to, duodami palaidotuviui pietūs. Pirmos rūšies lietuviškas maitinimas prieinama kaina.

S & G MAISTO KRAUTUVĖ. Antanas Vaitkus, ved. 84-04 Jamaica Ave. Woodhaven, N. Y. 11421, 296-2502 arba 296-7774; 340 Grand Street, Brooklyn, N. Y. 11211. ST 2-4329. Papigintom kainom priimame užsakyamus vestuvėms ir pobūviams. Pristatom į namus lietuviškus skilandžius, sūrius. We take all orders special price for Weddings and Parties. Home-made Bologna.

SIDABRINIO VARPO KEPYKLA — Silver Bell Baking Co. Lietuviška ir europietiška duona ir pyragai, šventėms, vestuvėms bei pokyliams tortai, Dalia ir Albertas Radžiūnas, sav. — 43-04 Junction Blvd., Corona, Queens, N. Y. 11368. Telef. 779-5156.

MOVED TO LARGER QUARTERS — KORDOL FABRICS by — SUPERIOR PIECE GOODS CORP. 194 Orchard St. New York, N. Y. 10002, telef. AL 4-8319. Vilnonės medžiagos jūsų artimiesiems — importuotos ir vietinės. Vilnonės medžiagos kostiumams, paltais ir suknelėms. Taip pat šilkinės maišytos, spalvotos, lovoms užtiesalai, vilnonės skaros ir šalikai — geriausios rūšies pigiausiomis kainomis. Specialus patarnavimas paruošiant paketus į Europą. Uželkite ir įsitikinsite!

ALICE'S FLORIST SHOP, Lietuviškam rajone — Lietuviška gėlių parduotuvė. Gėlės įvairiom progom. Maloniai kviečiame kaimynystėje gyvenančius tautiečius atsilankyti arba paskambinti telefonu 846-5454-9527; vakare: 835-4149. Čia rasite nuosirdų lietuvišką patarnavimą. 107-04 Jamaica Ave. Richmond Hill, N. Y.

AMERICAN FABRICS. Geriausios medžiagos gaunamos pigia kaina, ypač siuntiniam į Lietuvą. (Polyester-Knits jadas \$2.50, Arnel Jersey jadas 89 c.) Kam pirkti iš svetimų, jei gaunam pas savus. Monika Macžinskaitė, sav. 55-35 Myrtle Ave. (Putnam kampas), Ridgewood, N. Y. 11227. Tel. 456-5046. (Traukinio stotis Wyckoff, autobusas Putnam.)

Lietuviško stiliaus paminklų sukūrimai ir veltui pristatomi į visas kapines New York, New Jersey ir Connecticut valstijose

**Fasolino
Memorials CO.**

66-86 80th Street (prieš St. John's kapines)
Middle Village, N. Y. Queens, N. Y. 11379
(212) DAVENPORT 6-3150

— Tai yra mūsų vienintelė vieta —
Gausi parodų salė

Ko nori iš vadovėlių

"Švietimo ministerija šiuo metu peržiūri, taiso literatūros programas. Jas patvirtinus bus atitinkamai patobulinti ir literatūros vadovėliai", informavo "Šviesos" leidyklos vyr. redaktorius Jonas Barčys. Peržiūrėti programas paskatino komparti-

Kun. Petra Dagį pagerbiančią 70 metų sukakties progą kovo 17 dalis rengėjų. Iš k. E. Velonskis, R. Gražulys, kun. S. Neimanas, A. Dagienė, kun. P. Dagsys, dr. A. Svalbonienė, II-je eilėje I. Velonskienė, R. Brakas, J. Daniels, M. Oniūnienė, H. Colitienė, M. Palienė, Šiliauskienė, M. Vasilčikienė, M. Klimienė, E. Gražulienė. Nuotr. L. Tamošaitis

DARBININKAS341 Highland Blvd.
Brooklyn, N. Y. 11207

Editorial Office 827-1352.

Business Office 827-1351

THE WORKER by FRANCISCAN FATHERS

Eina nuo 1915 metų
1951 sujungė AMERIKĄ, LDS organą DARBININKĄ ir LIET. ŽINIASSecond class postage paid at Brooklyn, N. Y. Post Office
Published weekly

Subscription per year — \$10.00. Single Copy 15 cents.

Laikraštį tvarko REDAKCINĖ KOMISIJA

Straipsnius ir korespondencijas redakcija taisy suvo nuolat. Nenaudoti straipsniai saugomi ir grąžinami autoriams prašant. Pavardę pasirašyti straipsniai nebūtinai išreiškia redakcijos nuomonę. Už skelbimų turinį ir kalbą redakcija neatsako.

Žinia gera: būtų dar geresnė, jei būtų aiškesnė...

“Lietuvių katalikų tarnyba” — taip pavadinta naujai steigiamą instituciją, apie kurią visuomenei pranešė bendru raštu vysk. Vincentas Brizgys, L. K. Federacijos pirmininkas dr. J. K. Jerome ir Lietuvių Kunigų Vienybės pirmininkas prel. J. Balkūnas, P.A.

Pranešta — tos įstaigos genezė. Esą prieš kelerius metus pradėta ieškoti “būdų lietuvių katalikų gyvenimui atgaivinti ir sustiprinti”. 1972 Kunigų Vienybės seime sudaryta tam speciali komisija, kuri “paruoštų konkretų planą”. Komisija jį pateikė 1973 metų Kunigų Vienybės seimui, ir planas buvo priimtas.

Pranešta, kad paskui dar buvo pasitarimas Dainavoje, kur “buvo konstatuotas reikalingas intensyvesnės katalikų doktrinos pažinimo ir pastangų visus lietuvius suburti į lietuvių parapijas, sustiprinti religinių pašaukimų auklėjimą ir kt.”

Pranešta, kad tiem reikalam sudaroma “Lietuvių katalikų tarnyba.” Jos vadovu sutiko būti kun. K. Pugevičius iš Baltimorės.

Pranešta, kad jo raštinei, padėjimam, biuleteniui, kelionėm, metams reikės apie 30,000.

Džiaugiantis kelių metų iniciatyva, pripažįstant puikias kvalifikacijas kun. K. Pugevičiui, pasigendi betgi konkretnių žinių — žinių apie tuos “paruoštus konkrečius planus”, kurie buvo Kunigų seimo priimti. Pasigendi konkretybės apie sukuriamą įstaigą: ar tai bus naujas biuras, atliekantis viršaus nurodytas funkcijas, ar tai bus Viršūnė, dirguojanti lietuviškų parapijų ir katalikų veiklą; ar ji turės galios tvarkyti lietuviškų parapijų išsikėlimo reikalą, kai parapiečiai susitelkia gyventi kitose vietose; ar ji turės galią spręsti lietuvių kunigų trūkumą lietuviškose parapijose, o jų “perteklių” nelietuviškose; ar ji turės autoritetą paveikti

Amerikos vyskuptus palankia lietuviams prasme? O tai yra aktuali parapijų reikalai. Ar jie įeina į tarnybos funkcijas?

Linkėtume, kad atsakymas būtų — taip. Jei liktų tik biuras, gal būtų, jis nedaug prašoktų prieš kelerius metus sukurtą Pasaulio Lietuvių Katalikų Bendrijos reikšmę...

Jei vyskupas V. Brizgys paformavo apaštališkąjį delegatą Washingtone apie naujos tarnybos “tikslus”, tai laukime antro pranešimo apie tai ir lietuvių visuomenei; nuo konkrečios programos priklausys ir anie konkretūs pinigai, nes pirma “konkretus veiklos projektas”, paskiau jau entuziazmas ir veiklai biudžetas. Ne atvirkščiai.

Pasitikėjimas — nepasitikėjimas

Tebus be vertinimo dėmesys atkreipiamas į šiuos politikos faktus:

“Monitor” informavo apie “Krasnaja zvezda” skatinimą įskiepyti kariam “neapykantą komunizmo priešam”. Nors Mao Tsetungą vadina “komunizmo išdaviku”, tačiau priešas Nr. 1 esąs “Amerikos kapitalistinis imperializmas”. Kariam sudaromas įspūdis, kad detente turi būti vertinama kaip laiko laimėjimas Sovietams sustiprėti ir sumoderinti savo karines jėgas.

N. Y. Times pranešė, kad uždarame senato užsienių kom. posėdy Kissingeris prašė komisiją paremti jį prieš Amerikos “karinės pramonės intelektualų kompleksą”, kuris siekia Amerikos karinio pranašumo prieš Sovietus.

Paul Scott pranešė, kad Kissingeris pranešimą iš Maskvos derbų siuntė prezidentui ne Amerikos kariniais ar diplomatiniais kanalais, bet Sovietų. Sovietų atstovybė Washingtone jį perrašė ir įteikė Baltiesiems Rūmams.

Toks pasitikėjimas savaisiais ir svetimaisiais.

Ar tiesa, kad Jungtinės Amerikos Valstybės yra tautybių “suliedinimo katilas”? Kokia etninių grupių ateitis? Kaip didmiesčių centrus išlaikyti ekonomiškai ir morališkai stiprius? Kokią įtaką šiame procese gali turėti etninės grupės ir etninės-tautinės parapijos? Kas yra amerikietiškas, ir kaip vykdomas amerikietinimas? Kokia kryptim pasuks jaunime pabudęs etninės sąmonės pajautimas, ir kokie jo tikslai? Koks turėtų būti amerikietiškos ir etninės parapijos vaidmuo etninio pabudimo procese?

Seminaras Washington

Šie ir kiti, pirmu žvilgiu neturį jokio ryšio, klausimai buvo svarstomi dviasiškių dviejų dienų — seminare Washington, D.C., vasario 25-26. Seminaras buvo sukvietęs The National Center for Urban Ethnic Affairs — centro, kuris yra remiamas JAV episkopato ir JAV federalinės valdžios. Dalyvavo apie 30 kvietinių etninių grupių dviasiškių iš įvairių JAV vietovių. Lietuviam atstovavo kun. Kaz. Pugevičius iš Philadel-

Lietuvos vyčių Scrantono atgaivinta 74 kuopa, dalyvavusi apskrities suvažiavime New Yorke. Nuotr. R. Kisieliaus

NEOETNICIZMAS JUNGTTINĖSE AMERIKOS VALSTYBĖSE**T. PLACIDAS BARIUS, OFM**

phijos, Pa., ir tėvas Placidas Barius, OFM, iš Kennebunkporto, Me.

Seminaro tikslas buvo iškelti JAV miestams ir juose gyvenančiom etninėm grupėm bei jų etninėm parapijom bendrus aktualius klausimus ir paruošti planą platesnei dviasiškių ir ekspertų konferencijai. Gautomis papildomomis žiniomis, tokia konferencija šaukiama greičiausiai Clevelande liepos mėnesį.

Didmiesčių ir parapijų problemos

JAV didmiesčių centrai yra visuotinės dekadencijos procese: baltieji, pasiturintieji ir inteligentija bėga į užmiesčius; centrai užimami kitarasi, neturtinųjų ir imigrantų; gatvės pasidaro nesaugios dėl narkotikų ir užpuolimų; miestų centrų kultūrinis, ekonominis ir net laisvalaikio gyvenimas griūva.

Daugel didmiesčių yra giliai įsikoling, nes, savo centruose turėdami tūkstančius neturtingų ir valdžios šelpiamų, jie nebegali išbalansuoti savo biudžetų, apmokėti algų gaisrininkams, policijai ar sąslavų išvežėjams. Kai kurių miestų centrai federalinės valdžios pašalpai gauti yra paskelbti “suniokojimo ir nelaimės” rajonais.

Ši miestų kaita smarkiai yra palietusi ir parapijas. Per paskutiniuosius 10-15 metų imigracija į JAV iš Italijos, West Indies, ispaniškai ir portugališkai kalbančių kraštų yra tokia didelė, kad šiandien didmiesčių parapijos turi po 30-40,000 parapijiečių. Jų negalima laikyti parapijiečiais priimta prasme — tai labiau parapijos ribose neribotam laikui apsistoję neturtingi naujakuriai arba darbo ir geresnių gyvenimo sąlygų beiേഷാ praeiviai. Kai kurių parapijų kalba, anksčiau buvusi anglų ar kokia nors etninė, per trumpą laiką jau keitėsi du ar net tris kartus.

Iprastinis parapijos darbas didmiesčiuose yra virtęs socialiniu — darbo, buto ir giminių ieškojimu, sunkumų su imigracijos ir kitomis įstaigomis tvarkymu, vertėjavimu, vaikų lopšelių ir darželių organizavimu. Ir normaliais atvejais didmiesčio parapijos darbas yra gana komplikotas; dabar gi jis yra dar labiau pasunkėjęs, kadangi kunigų skaičius dėl pašaukimų stokos yra žymiai sumažėjęs. Be to, kadangi svetimas kalbas mokančių ir su etninėmis grupėmis dirbti galinčių diecezinių kunigų mažai paruošiamas, su imigrantais ir etniniais asmenimis dažniausiai dirba vietiniai ir iš užsienio atkviesti vienuoliai. Daugiau negu 50% visų etninių parapijų ir misijų JA Valstybėse yra administruojamos pranciškonų.

Noras asimiliuotis

Linkimas greit pasidaryti “amerikonais” yra būdingas visom JAV etninėm grupėm — vietinėm ir atvykusiom iš kitur. Tai lyg vartai į socialinį pažinimą ir ekonominį saugumą — du dalykai, kurių etninės grupės labiausiai trokšta. Asimiliacijai paspartinti mėginama kiek galima greičiau nusikratyti tuo, kas etniniam asmeniui trukdytų, ir pasisavinti tai, kas jam padėtų gyventi, dirbti ir veikti neatkreipiant į save kitų dėmesio ir iš jų neišsiskiriant.

Iš čia ir tos etninių grupių pastangos savo tėvų kalbą skubiai pakeisti anglų, pasisavinti vietinius papročius, iškreipti pavardes, šalintis nuo etninės veiklos ir, bendrai, sąmoningai vengti to, kas etniška.

[domu, kad ir tie, kurie savo kraštus paliko dėl raudonojo teroro ir į JAV atvyko, kaip jie sako, laikinai, asimiliacijos karščio yra labai stipriai pagauti. Šių grupių įskaitomi ir lietuviai, atvykusieji po II-ojo pasaulinio karo, ir jų vaikai.

Amerikietinimo veiksniai

Spaudimas asimiliuotis arba suamerikonėti etninėm grupėm daromas ir iš šalies. Ypatingai pažymėtini trys veiksniai: mokykla, Bažnyčia ir ekonominis gyvenimas.

JAV mokyklos sistema laikosi J. Dewey, E. Cassirer, I. Zangvill ir kt. amerikietinimo filosofijos idėjų. Pagal jas, šiam kraštui yra naudingiausia turėti vienkalybę, vienos kultūros ir tų pačių bendrų interesų tautą. Lemiant daugeliui faktorių, amerikiečio modeliu buvo pasirinktas anglosakso tipas. Pagal šio krašto švietimo sistemą, nuo pačių pirmųjų mokyklos dienų mokiniams diegiama mintis, kad jie, nežiūrint jų etninės kilmės, yra amerikiečiai arba tokiais turi pasidaryti. Kitais žodžiais — jie yra arba turi pasidaryti anglosaksai. Iš čia yra kilęs ir anas žinomas pasakys, kad JAV esančios tautų ir kultūrų “melting pot”.

Šiame “suliedinimo katile” reikšmingu veiksmu visada buvo ir Bažnyčia. Ji, kaip ir valstybė, norėjo turėti vienalytę ir vienkalybę bendruomenę. Kai kur etninių grupių interesai buvo supraci, ir tikinčiųjų religinei praktikai buvo duodamos vienos galimybės — steigiamos vadinamosios tautinės parapijos, į jas skiriami tos pačios tautybės kunigai, vaikai katekizuojami etnine kalba ir pan. Bet kitur buvo daromas didžiausias spaudimas, kad visi tikintieji, nežiūrint jų etninės kilmės, nedelsdami įsijungtų į anglosaksinę, nors ir airių vadovaujamą, parapiją. Romos potvarkiai vyskupų konferencijom etninių grupių atžvilgiu visada buvo palankūs, bet ne visada jie būdavo vykdomi.

(Bus daugiau)

TAUPI ŠEIMININKĖ

Spaudai paruošė dipl. agr. I. Sinkevičiūtė

12

SALDŽIOSIOS SALOTOS**Obuolių ir kriaušių salotos**

6 saldžiarūgščiai obuoliai arba kriaušės,
3 stiklinės vandens,
1 stiklinė cukraus,
1 citrina,
5 gvazdikėliai,
5 kvepiantieji pipirai,
1/4 lazdelės cinamono,
truputį druskos.

Obuolius nulupti, perpjauti į keturias dalis, išimti sėklą ir 2-3 minutes ant lengvos ugnies pavirinti prieskonių marinatė. Tada obuolius išimti ir sudėti į indą. Likusį marinatą pavirinti, nustatyti skonį ir atvėsinus užpilti obuolius. Obuolių salotas vartoti po 24 val. Duodant į stalą, sudėti į salotinę ir užpilti skysčiu, kuriame mirko.

Kriaušių salotos gaminamos panašiai kaip obuolių.

Obuolių ir kriaušių salotos tinka prie paukštienos, veršienos bei triušienos patiekalų.

Marinuotų slyvų salotos

2 sv. neprinokusių slyvų,
2,5 stiklinės vandens,
2 stiklinės cukraus,
0,5 citrinos žievelės,
4 gvazdikėliai,
1/4 lazdelės cinamono, rūgšties.

Vandenį su cukrumi ir prieskoniais 10 minučių pavirinti. Baigiant virti, pridėti rūgšties, kad būtų pakankamai rūgštu, ir atvėsinti.

Sveikas neprinokusias slyvas nuplauti, sudėti į indą, užpilti paruoštu marinatu, uždaryti ir 2-3 dienas palaikyti. Duodant į stalą, sudėti į salotinę ir užpilti marinatu, kad jas apsemtų iki pusės.

Šios salotos tinka duoti prie baltos mėsos patiekalų.

Taip sutaisytas slyvas galima išlaikyti per žiemą. Kad jos nepelėtų ir neišgaruotų marinatas, paviršių užpilti 0,5 cm storio aliejaus sluoksniu. Laikyti sandariai uždarytą indą vėsioje vietoje. Tokiu būdu galima pagaminti ir džiovintų vaisių salotas.

KITI DARŽOVIŲ UŽKANDŽIAI**Įdaryti agurkai**

3 švieži vidutinio didumo agurkai,
1 morka,
1 kietai virtas kiaušinis,
1 stiklinė pomidorų padažo,
citrinos rūgšties ar vyno acto,
druskos pagal skonį.

Šviežius agurkus plonai nulupti, perpjauti išilgai pusiau, šaukštu pašalinti sėklą, pabarstyti druska, palaistyti rūgštimi ir palikti vieną valandą, kad pasimarinuotų.

Įdarui:

0,5 sv. virtos jautienos, veršienos ar paukštienos,
1 šviežias agurkas,
1 šaukštas grietinės,
maltų pipirų, druskos, krapų.

Įdarui virtą mėsą sukapoti, pridėti smulkiai pjaustyto agurko gabalėlių, druskos, pipirų, krapų, grietinės, truputį pomidorų padažo ir viską išmaišyti.

Paruošta mase įdaryti agurkų puseles, viršų papuošti morkų, šviežių agurkų ar virtų kiaušinių gabalėliais. Įdarytus agurkus sudėti į pusdubėnį, apipilti pomidorų padažu ir papuošti krapų lapeliais.

Grybų įdaras:

10 džiovintų baravykų,
1 šaukštas grietinės,
2 šaukštai alyvos,
1 kiaušinis,
1 svogūnas,
druskos, pipirų pagal skonį.

Džiovintus grybus išvirti pasūdytam vandenyje, smulkiai sukapoti, pridėti smulkiai supjaustytų ir su alyva iki geltonumo pa-

spirgintų svogūnų. Kai atvės, pridėti kietai virtą sukapotą kiaušinį, grietinę, druską, pipirus, išmaišyti ir įdaryti agurkus. Viršų papuošti sukapotu kiaušinio baltymu. Agurkus galima įdaryti įvairiais įdara: silkės, žuvies...

Pomidorai, įdaryti grybais

10 vidutinio dydžio pomidorų,
1 didelis svogūnas,
0,5 stiklinės alyvos,
0,5 svaro džiovintų baravykų,
2 šaukštai džiovėsėlių ar riektė pyrago,
druskos, pipirų pagal skonį.

Kietus vienodo dydžio raudonus pomidorus nuplauti, nusausti, viršūnėles nuplauti ir, išėmus vidurį su sėklomis, pabarstyti druska ir pipirais (labai mažai).

Įdarui virtus grybus smulkiai sukapoti, pridėti smulkiai sukapotą ir alyvoje iki geltonumo paspirgintą svogūną, džiovėsėlius, druskos, pipirų — viską paspirginti.

Įdarytus pomidorus pridengti nupiauta viršūnėle ir persmeigti pagaliuku, sudėjus laisvai į indą, kepti 15-20 min. 300 laipsnių tempr. Saugoti, kad nesusproginėtų. Išėmus iš krosnies, aplaistyti susidariusiu skysčiu. Tam pačiam inde palikti, kad atvėstų. Duoti į stalą šaltus.

Pomidorai, įdaryti salotomis

6 vidutinio dydžio pomidorai,
1 šviežias agurkas,
1 ryšulėlis ridikėlių,
1 saujelė salotų lapų,
3 svogūno laiškai,
2 šaukštai grietinės,
krapų, druskos, pipirų pagal skonį.

Kietus vienodo dydžio pomidorus nuplauti, nusausti, viršūnėles nuplauti ir, išėmus vidurį su sėklomis, pabarstyti druska ir pipirais.

Įdarui daržoves nuvalyti, nuplauti, smulkiai supjaustyti, pridėti druskos, pipirų, grietinės, sumaišyti ir įdaryti pomidorus. Viršų pabarstyti kapotais krapais, tvarkingai sudėjus į pusdubėnį duoti į stalą.

(Bus daugiau)

INFORMACIJA AMERIKOS LIETUVIAM KATALIKAM

Amerikos lietuvių katalikų gyvenimui gyvinti ir stiprinti suorganizuotas branduolys, pavadintas Amerikos Lietuvių Katalikų Tarnyba

Amerikos Lietuvių Katalikų Federacija ir Amerikos Lietuvių Katalikų Kunigų Vienybė, jausdamos mūsų laiko dvasios neigiamą įtaką ir lietuvių religiniam gyvenimui, lietuvių katalikų veiklos apsilpimą, jau prieš kelerius metus pradėjo ieškoti būdų lietuvių katalikų gyvenimui atgaivinti ir sustiprinti. Po eilės pasitarimų, bendradarbiaujant su vyskupu Vincentu Brizgiu, 1972 Lietuvių Kunigų Vienybės seime Marianapolyje buvo sudaryta komisija, kurion įėjo prof. kun. Stasys Yla, kun. Gediminas Kijauskas, SJ, kun. Kazimieras Pugevičius. Tai komisijai buvo skirta užduotis paruošti konkretų veiklos projektą. Savo užduotį komisija įvykdė ir 1973 rugpjūčio 22 Lietuvių Kunigų Vienybės seime New Yorke pateikė savo planą.

Kunigų Vienybės seimas, dalyvaujant vysk. Vincentui Brizgiui, planą priėmė ir pavėdė tai pačiai komisijai netrukus sušaukti platesnį pasitarimą šiuo reikalu besidominčių kunigų, vienuolių ir pasauliečių, kad išgirstų platesnės visuomenės nuomones ir naujus pasiūlymus. Pasitarimas įvyko Dainavoj 1973 spalio 27-28. Jo dalyviai nebuvo oficialūs parapijų, vienuolių ar organizacijų atstovai, tačiau jie visi buvo kurios nors lietuvių parapijos, vienuolijos ar organizacijos nariai.

Kaip Kunigų Vienybės seimose, taip ir šiame pasitarime buvo konstatuotas reikalingas intensyvesnės katalikų doktrinos pažinimo, pastangų visus lietuvių suburti į lietuvių parapijas, sustiprinti religinių pašaukimų auklėjimą ir kt. Pasitarime prieita prie išvados, kad šių ir kitų uždavinių planavimui, kartu su vysk. V. Brizgiu, L. K. Federacija, L. Kunigų Vienybe, reikėtų suorganizuoti dinamišką vienetą, pavadinant jį Lietuvių Katalikų Tarnyba. Sutarta, kad reikėtų turėti bent vieną kunigą, kuris visas jėgas ir visą laiką norėtų ir galėtų pašvęsti tik šiam tikslui. Sutarta prašyti kun. Kazimierą Pugevičių, kad jis suktų būti tuo asmeniu. Taip pat sutarta, kad prie jo reikėtų suburti reikiamą skaičių asmenų — iš kunigų, vienuolių, pasauliečių katalikų, kurie šiem užsimojimams pritartų ir norėtų nuosirdžiai bei aktyviai prisidėti prie jų vykdymo. Vysk. V. Brizgys, L. K. Federacijos ir L. Kunigų Vienybės valdybos šiem minėto pasitarimo pasiūlytiems planams pritarė ir nutarė juos vykdyti.

Kun. Kazimierui Pugevičiui sutikus, vysk. V. Brizgys savo, L. K. Federacijos ir L. K. Kunigų Vienybės vardu 1974 sausio 9 parašė kardinolui Lawrence Shehan, Baltimorės arkivyskupui, formalų prašymą atleisti

kun. K. Pugevičių iš dabar jo einamų pareigų, kad visą savo laiką jis galėtų pašvęsti Amerikos Lietuvių Katalikų Tarnybos tikslams.

Į šį prašymą kardinolo Lawrence Shehan atsakymas 1974 vasario 25 buvo teigiamas, o kovo 26 kun. K. Pugevičius buvo atleistas iš Baltimorės arkivyskupijoje eitų pareigų ir nuo balandžio 1 jam leista pradėti visą laiką skirti darbui Amerikos Lietuvių Katalikų Tarnyboje.

Pasitarime, įvykusiame Dainavoj, buvo aptartas ir lėšų klausimas. Lėšos būtinos kun. K. Pugevičiaus pragyvenimui, raštinei, pagalbininkam, kelionėm, biuleteniui ir kitiem dalykams. Numatyta, kad kelerių pirmųjų metų išlaidos gali siekti apie \$30,000 metams. Žinant katalikų mokėjimą suprasti reikalus ir jų dosnumą juos remti, reikia pasitikėti, kad ir šis reikalas bus įvertintas ir paremtas.

Vysk. V. Brizgys kovo 26 asmeniškai lankėsi pas JAV Katalikų Konferencijos pirmininką kardinolą John Krol, Philadelphijos arkivyskupą, ir pas JAV apaštališką delegatą arkivyskupą Jean Jadot, Washington, D.C., ir juos painformavo apie organizuojamą Amerikos Lietuvių Katalikų Tarnybą ir jos tikslus. Raštu bus painformuoti minėtieji asmenys ir kiti JAV katalikų vyskupai.

Vysk. Vincentas Brizgys
Lietuvių Katalikų Tarnyboje
už Europos

Dr. J. B. Jerome
Lietuvių Katalikų Federacijos
pirmininkas

Prel. J. Balkūnas, A.P.
Lietuvių Kunigų Vienybės
pirmininkas

Aukštaičių kaimo kapinaitės rudenį. Nuotrauka Vyt. Augustino

IŠ KUNIGŲ VIENYBĖS VEIKLOS

Kunigų Vienybė, kuri apjungia visus Amerikoje esančius lietuvių kunigus ir kurios centro valdyba yra sudaryta New Yorke (pirmininkauja prel. J. Balkūnas), leidžia savo veiklos biuletenį. Redakciją pasiekė to biuletenio 1974 m. antras numeris. Iš to biuletenio ir skelbiame šias žinias apie Kunigų Vienybės veiklą.

Elenchus — lietuvių kunigų ir lietuviškų institucijų sąrašas jau baigiamas ruošti. Greitai bus atiduotas spaudai. Knyga bus išsiuntinėta visiem lietuviams kunigams ir visiem šio krašto vyskupams ordinaram.

Lietuvos Katalikų Bažnyčios Kroniką verčia į anglų kalbą ir leidžia atskirais numeriais. Neseniai išleistas 4-tas numeris. Atspausdinta 3000 egzempliorių. Išsiuntinėta visiem lietuviams kunigams, JAV vyskupams, visom šio krašto katalikiškų laikraščių ir žurnalų redakcijoms, pasiūsta visiem asmenim, kurie dirba Jungtinių Tautų Žmogaus Teisių komitete. Kronikos duota Vlikui ir Altai, kad tos įstaigos savo keliu padalytų.

Atsiliepimai buvo labai gausūs. Kronika pateko į amerikiečių spaudą, buvo labai plačiai komentuojama.

Ką tik atspausdinti Kronikos penktas ir šeštas numeriai (anglų kalba).

Jungtinių Tautų Žmogaus Teisių Komitetui centro valdyba pasiuntė memorandumą apie lietuvių katalikų persekiojimą

Lietuvoje. Memorandumo atspaudas platinamas ir lietuvių kunigų tarpe.

Kun. Aleksandro Burbos, žymaus Amerikos lietuvių veikėjo, didelio patrioto, kapas Plymouth senose kapinėse yra labai apšviestas. Tos kapinės yra seniai uždarytos. Dabar daromi žygiai šio didžiojo lietuviybės apaštalo palaikus perkelti į naujas Plymouth lietuvių kapines. Susisiekta su prel. Baltusevičiumi, kad kun. Aleksandro Burbos palaikai su tinkama pagarba būtų perkelti į naują vietą.

Pietų Amerikos naują Kunigų Vienybės valdybą sudaro: kun. Gavėnas — pirm., kun. P. Daugintis — sekretorius, kun. Juozas Šeškevičius — išdinin-kas.

Brazilijos vyskupų konferencija paskyrė kun. Joną Kidų-ką Brazilijos lietuvių pastoracinio centro direktoriumi. Šiuo metu dar neaišku to centro ir direktoriaus kompetencija.

Brazilijos kunigai pasiruošę išleisti informacinį leidinį portugalų kalba apie Bažnyčios padėtį Lietuvoje. Medžiaga imama iš Kronikų.

Šventųjų metų proga 1975 liepos mėnesį numatytas viso pasaulio lietuvių katalikų atstovų suvažiavimas. Darbų programą tvarko vysk. A. Deksnys ir V. Kleiva.

Metinis Kunigų Vienybės seimas šaukiamas rugpjūčio 21-22 New Yorke. Tikslai data ir vieta bus pranešta vėliau.

Bažnyčioje ir šalia jos:

KIEK PASLANKUS KATALIKIŠKO LAIKRAŠČIO SKAITYTOJAS?

Brooklyno The Tablet spausdina 110,000. Platina tokiu būdu, kad kiekvienai parapijai paskirtas tam tikras kontingentas — bent trečdalis tiek, kiek parapijoje yra angliškai skaitančių.

Laikraštis padarė anketą tarp savo skaitytojų — išsiuntinėjo anketą paštu pagal parapijų sąrašus, paskelbė anketą laikraštyje. Pirmųjų atsakymus atsiuntė 1,771, antrųjų 1,210. Viso 2981. Palyginti su tiražu, atsakiusių procentas nedidelis. Atsakė, žinoma, uoliausieji.

Kas yra tie uoliausieji pagal savo amžių? Per 61 metus amžiaus atsakiusių yra 34 proc., 14-20 metų atsakiusių tik 3 proc. O skaitytojų išsilavinimas gana aukštas: kolegijas baigusių 32

proc., high school 32 proc., elementarines mokyklas tik 12 proc.

Ar jie skaito kitus katalikiškus laikraščius? 48 proc. skaito du ar daugiau, 27 procentai — jokio.

Laikraštį prenumeruojančių yra 63 proc., prie bažnyčios perkantųjų 31.

Skaitytojų 36 proc. laiko save „nuosaikiomis konservatoriais“, 26 proc. „nuosaikiomis liberalais“. Tuo tarpu patį laikraštį jie kitaip vertina: 32 proc. laiko jį „nuosaikiu liberaliu“, 19 laiko „nuosaikiu konservatyviu“.

Skaitytojų 42 proc. pageidauja tabloido formato — kaip Daily News.

Persekiojimas ir derybos

Paul Wohl scr. „Lithuanians suppressed as Vatican, Soviets talk“, išspausdintą Monitor 1974 balandžio 2, kongresmanas Robert J. Huber (Mich.) įrašydino į Con. Record balandžio 10 su savo įjadvu:

BAŽNYČIOS TARNYBOJE

— Lietuvos kančias atskleidžia Italijoje 15,000 egz. tiražu išleista knygelė „Lituanian martire“ su antrine antrašte „Vienos tautos ir vienos Bažnyčios tragedija“. Leidinį redagavo prof. Raimond Rossi ir kun. Cristoforo Campana, pasinaudodami prel. Vinco Mincevičiaus redaguojamo „Elta-Press“ biuletenio medžiaga. Knygelės viršelyje — Sibiro kalinio sukurto Dievo Motinos paveikslas spalvota nuotrauka.

— Belgijoje, Mechelen, flamanų kalba leidiny „Samizdat“ 1973 5-6 numeryje kelis puslapius skyrė religijos persekiojimui Lietuvoje. Smulkiau aprašė kun. J. Zdebskio teismo bylą, cituodamas ištraukas iš jo pasikalbėjimo su teisėju. Taip pat aprašė Prienu tikinčiųjų pareikšimą Lietuvos komunistų partijos gen. sekretoriui A. Sniečkui. (E)

— Kun. Balį Ivanauską, Cleveland, Ohio, Šv. Jurgio parapijos kleboną, gegužės 12 pagerbs parapiečiai jo 35 metų kunigystės sukakties proga.

— Kun. J. Angelačio, Cleveland, Ohio, pagerbimas įvyks gegužės 26. Parapiečiai minės savo parapijos statytojo ir klebono 40 metų kunigystės sukaktį. Kun. J. Angelaitis rugpjūčio mėnesį išeis į pensiją.

— Kun. Leonardas Musteikis, Plainview, Nebr., Šv. Pauliaus parapijos klebonas, nors gyvena už 150 mylių nuo Omahos lietuvių kolonijos, ir toliau lieka daugelio organizacijų nariu, eidamas tas pačias pareigas, kaip ir prieš trejus metus išvykdamas į naują paskyrimą. Būdamas Omahos skautų-čių kapelionas, kovo 18 dalyvavo iškilmingoje sueigoje, pašventino Neris tunto vėliavą ir pasakė tai progai tinkamą kalbą.

— A. a. Tėv. Jono Bružiko, S. J., mirties metinės paminėtos Sao Paulo, Brazilijoje, Šv. Kazimiero parapijoje, kurios klebonu jis buvo iki mirties. Dabartinis klebonas kun. P. Daugintis pranešė, kad parapijos salė pavadinta Tėvo J. Bružiko vardu.

— Prel. Jonas Kučingis, Los Angeles Šv. Kazimiero lietuvių parapijos klebonas, Lietuvos reikalą teisingoje šviesioje pristatančią informaciją perteikia daliai Amerikos katalikų laikraščių ir kai kuriems aukštesiems Bažnyčios dignitoriam. Lietuviškais ir kitais svarbiais reikalais prelatas dažnai parašo laiškus JAV Kongreso nariams, Valstybės sekretoriui ir prezidentui.

— Šv. Jono Krikštojo Pašalpinė Draugija, įsisteigusi Toronte 1920, ilgą laiką buvo aktyvi. Jos dėka įsteigta Šv. Jono Kr. lietuvių parapija Toronte. Trūkstant prieraugio ir pasikeitus Kanados socialinėm sąlygom, pajustas reikalingas Draugijos veiklą sustabdyti. Kovo 10 susirinkime aptartas Draugijos likvidavimo ir kapitalo paskirstymo reikalus. Draugija dar turėjo 44 narius, o kasoj 1974 kovo 1 turėjo 9,341.07 dol. Vieniškai nubalsavus Draugiją likviduoti, nutarta nariams išmokėti pomirtinį mokestį po 116 dol. Likęs kapitalas — 4000 dol. — n u b a l s u o t a paskirstyti Kanados lietuvių patriotinėm organizacijom ir spaudai. Iš mažo likučio nutarta suruošti arbatale ir Draugijos dokumentus persiųsti etniniam archyviui Ottawoj.

„Atsižvelgiant į faktą, kad Sovietų Sąjunga nori prekybos koncesijų iš Jungtinių Valstybių ir tebesiekia „detente“ išorinės bazės pagrindu, Sovietų Sąjungoje tebeina žiaurūs įvairių tautybių persekiojimai — tiek žiaurūs, kaip ir anksčiau. Pasikliausias Christian Science Monitor straipsnis 1974 balandžio 2 pabrėžė, kad net Vatikanas vykdo savotišką detente tuo žiauriu metu, kai Sovietų veikla nukreipta prieš Lietuvos katalikus ir prieš kitus katalikus Sovietų ribose“

KĄ DEKLARUOJA DĖL RELIGINĖS LAISVĖS IR KĄ DARO RELIGIJAI SLOPINTI LIETUVOJE

„Tiesa“ 1973 Nr. 280 perspausdino iš „Agitator“ straipsnį „Istatymai ir religiniai kultai“. Šiuo straipsniu atsako į savo skaitytojo J. Gudausko iš Klaipėdos prašymą „papasakoti apie tarybinę įstatymų davystę religinių kultų atžvilgiu“.

Tamė straipsny iš „Agitator“ yra dvi dalys: skelbiamas vadų ir suvažiavimų deklaracijos apie religinę laisvę, paskiau kalbama niekam nežinomų įstatymų vardu apie tos laisvės suvaržymus.

Pirmojo pavyzdžiai. Skelbiama, kad partijos suvažiavimas dar 1903 priėmė dekretą apie valstybės atskyrimą nuo Bažnyčios. „Ši dekretą pasirašė V. Leninas 1918 metų sausio 23 dieną.“ Jame pasakyta: „Kiekvienas pilietis gali išpažinti bet kokią religiją arba nepripažinti jokios“.

Toliau „Agitator“: „Tarybų Socialistinių Respublikų Sąjungos Konstitucijos 124 straipsnis skelbia: „Piliečių sąžinės laisvė užtikrinta TSR Sąjungoje bažnyčia atskirta nuo valstybės ir mokykla nuo bažnyčios. Religinių kultų atlikimo laisvė ir antireliginės propagandos laisvė

pripažįstama visiems piliečiams“.

Toliau: „TSRS Aukščiausios Tarybos patvirtintuose 1958 metų gruodžio 25 dieną (įstatymų pagrinduose) sakoma: „Teisingumas Tarybų Sąjungoje vykdomas, remiantis piliečių lygybe prieš įstatymą ir teismą, nepriklausomai nuo jų socialinės, turinės ir tarnybinės padėties, nacionalinės ir rasinės priklausomybės ir religijos“.

Tai dar sutvirtinama vėl Lenino autoritetu: „Kiekvienas turi turėti visišką laisvę išpažinti kokią tinkamas religiją arba nepripažinti jokios religijos, t.y. būti ateistu, koks paprastai esti kiekvienas socialistas. Jokie skirtumai tarp piliečių jų teisių atžvilgiu priklausomai nuo religinių įsitikinimų visiškai neleistini. Netgi bet kokie užsirimimai prie vienos ar kitokios piliečių tikėjimą oficialiuose dokumentuose turi būti visiškai panaikinti“ (V. Leninas, Raštai, 10 t., 65 psl.).

Toliau „Agitator“ kalba apie „tarybinius įstatymus“, apie religines bendruomenes, kurias tie įstatymai reguliuoja, bet jau

nenurodo, kada ir kas tuos įstatymus paskelbė; nenurodo, kaip juos suderinti su Lenino pareiškimais, kuriems nenurodytieji įstatymai visiškai prieštarauja ir kuriais valstybė kišasi į Bažnyčios reikalus.

Agitator: „Religinė bendruomenė yra susivienijimas tikinčių piliečių, sulaukusių 18 metų amžiaus... kai skaičius yra nemažiau kaip 20 žmonių, susibūrusių, kad galėtų drauge tenkinti savo religines reikmes. Ši bendruomenė gali pradėti savo veiklą, tik nustatyta tvarka užsiregistruvusi valstybinės valdžios organuose“.

Toliau apie tikinčiųjų teises: „Religiniam susivienijimams ir kultų tarnams leistina tik veikla, tenkinanti tikinčiųjų religines reikmes. Jie neturi teisės: steigti savišalpos kasas ir dirbti labdarinės darbų; organizuoti specialias vaikų, jaunuolių ir moterų pamaldas, taip pat bibliją aiškinančius, literatūrinius, darbinus, religijos mokančius ir panašius susirinkimus, grupes, ratalius, taip pat rengti ekskursijas ir vaikų aikšteles, atidarinti bibliotekas ir skaityklas, rengti religines eisenas ir ceremonijas po atviru dangum“.

Dar keistesnis draudimas ir baudimas: „Baudžiamojon atsakomybėn traukiami tie, kurie... organizuoja ir sistemingai rengia užsiėmimus, kuriuose religijos mokomi nepilnamečiai“.

Po visų šių draudimų ir baudimų „Agitator“ ciniška išvada: taigi tarybiniai įstatymai apie kultus suteikia visišką sąžinės laisvę ir galimybę tikintisiesiems...“

Lietuvos tikintieji savo „pareiškimuose“ valdžios ir teismo įstaigom ir remiasi Leninu, deklaracijom, konstitucija. Jie kaltina valdžios įstaigas ar pareigūnus, kurie pamina po kojom Leniną ir konstituciją, kišasi į bažnyčios vidaus reikalus ir baudžia už konstitucijos vykdymą.

O ką į tai atsako įstaigos? Jom belieka nieko neatsakinėti ir bausti toliau, nes jie nėra tokie begalviai, kad nematytų, jog leidžia slapstus įstatymus, prie-

Rat. Tai yra specialiai vokiečių vyskupų suteikiamas titulas kunigam už nuopelnus bažnytiniam darbe.

Su dideliu entuziazmu parapiečiai priėmė šį savo mylimo klebono pagerbimą. Parapijos tarybos pirmininkas E. Duerk, sveikindamas kun. A. Bungą, „kuris iš tikrųjų gyvos Bažnyčios dvasią sukūrė parapijoj“, prašė: „pasilikit visada pas mus. Nepalikit mūsų, nes tada pasitrauksim ir mes“.

Parapijos Centro architektas namų perdavimo akte pažymėjo, kad jis nebeturi jau ko perduoti, nes parapiečiai viską yra patys pasiėmę: vos tik kuris kambarys būdavo įrengtas, tuoj pat ten prasidėdavo gyva veikla.

Kukliu džiaugsmu priėmęs šį pakėlimą, kun. A. Bunga laiko tai parapijos pagerbimu.

TINKAMAS ŽMOGUS TINKAMU LAIKU

Kun. Ant. Bunga pagerbtas Augsburgo vyskupo

Bad Woerishofen, Vokietija.

— Kovo 24 įvyko naujo Parapijos Centro pastato šventinimas kun. Antano Bungos aptarmaujamoj St. Ulrich parapijoj, Bad Woerishofene, Lietuvos aikštėj (Litauenplatz). Trys vyskupai — vokiečiai Augsburgo vyskupas dr. J. Stipfle, lietuvis dr. A. Deksnys ir kinas V. Chang — dalyvavo šioj iškilmėj, tuo pademonstruodami visuotinę Bažnyčią.

Vysk. dr. J. Stipfle išreiškė didelį džiaugsmą dėl prieš šešerius metus įkurtos parapijos, kurioj „naujas gyvenimas trykšta iš kiekvienos pastogės. Parapijos klebonas kun. Antanas Bunga yra atėjęs kaip tinkamas žmogus tinkamu metu.“ Šia proga diecezijos vyskupas Stipfle pakėlė kun. Bungą į Geistlicher

Philadelphia, Pa.

Iškilmingai atšvęstas parapijos jubiliejus

Šv. Andriejaus parapijos aukštinė sukaktis išjudino ne tik Philadelphia, bet ir jos artimųjų apylinkių lietuvišką visuomenę.

Jubiliejinėm iškilmių pasiūlyti ir joms praversti buvo sudarytas 26 narių komitetas iš kultūrinių organizacijų atstovų ir pavienių asmenų. Jam pirmininkavo klebonas kun. J. Degutis ir sekretoriavo (visus darbus derino) kun. K. Sakalauskas.

Jubiliejui buvo ruošiamasi rimtai ir planingai. Todėl jis praėjo sklandžiai ir įspūdingai. Sutraukė didelį skaičių antros ir net trečios kartos lietuvių. Tai buvo didelis džiaugsmas ne tik religine, bet ir tautine prasme. Kartu iškilo ir klausimas: kaip tuos visus tautiečius įtraukti į lietuvių kultūrinę veiklą?

Kovo 24, sekmadienį, gerą pusvalandį prieš mišias jau rinkosi žmonės į bažnyčią ir beveik pilnai ją pripildė, nors ji ganė talpi.

Prieš klebonijos paradinį išėjimą išsiriškio procesija: kryžius su žvakėmis, patarnautojai, organizacijų vėliavos su asistomis. Pasirodžius vyskupam ir kitiems dvasiškiam, procesija juos lydėjo į bažnyčią.

Padėkos mišias celebravo vysk. V. Brizgys, o koncelebrantais buvo prel. dr. V. Martusevičius — Šv. Jurgio parapijos klebonas, kun. J. Degutis — Šv. Andriejaus parapijos klebonas, kun. L. Peciukevičius — Visų Šventųjų parapijos klebonas ir kun. dr. K. Širvaitis — Juozapo Marijos Vilos kapelionas. Liturgines apeigas tvarkė prof. kun. dr. B. Šimkus, lektoriumi buvo V. Volertas.

Lietuvišką pamokslą su giliu supratimu parapijos rūpesčių pasakė arkivyskupijos kancleris prel. J. Statkus. Arkivyskupijos generalinis vikaras vysk. J. Graham po mišių tarė nuoširdų sveikinimo žodį, perduodamas ir arkivyskupo kardinolo J. Krol sveikinimus. Šventišką nuotaiką kėlė Vilties choras, diriguojamas muz. Leono Kaulinio.

Po pamaldų minia išsiveržė iš bažnyčios, bet skirstėsi labai nenoriai. Daug buvo atvykusių ir vyresnio amžiaus žmonių, kuriems lietuviškos pamaldos ir galimybė pabūti tarp savųjų buvo didelė šventė.

“Sveikas, broli”, užkalbino mane ankstesnės kartos ateivis. Sumetėm keletą sakinių, ir jis nueidamas pasakė: “Kur klebonija lietuviška, ten ir parapija lietuviška” Ir atrodė, kad to lietuvių tvirtinimas buvo arti tiesos.

Antrąją jubiliejinę šventę dalį sudarė banketas 4 Chefs svetainė, kuri tokiam reikalui pilnai tiko. Dalyvių skaičium, šis banketas turėtų būti pats didžiausias (dalyvavo net 642 svečiai).

Banketą sveikinimo žodžiu pradėjo V. Šalčiūnas, pakviesdamas sol. O. Šalčiūniene sugiedoti JAV himną. Prel. V. Martusevičius sukalbėjo maldą. Trumpu atsistojimu buvo pagerbti visi mirę parapiečiai. Toliau banketui vadovauti buvo pakviestas A. Gečys. Po šios įžanginės dalies prasidėjo vaišės.

Antrąjį banketo dalį pradėti buvo pakviestas žinomas visuomenininkas rašytojas V. Volertas. Philadelphiečiai jo žodį mėgsta, nes jis minties nepaskandina žodžių sraute. Ir šį

sykį realisto žvilgsniu žvelgė į parapijos gyvenimą. Iškeldamas faktus, jis juos kiek paspalvina taikliu humoru.

Anglų kalba žodį tarė JAV LB tarybos narė Aušra Mačiulaitytė-Zerr.

Toliau kalbėti buvo pakviestas garbingasis svečias vysk. V. Brizgys. Jis pasidžiaugė Šv. Andriejaus parapijos vieningumu ir ryžtu, kuris įgalina parapiją aktyviai reikštis.

Savo žodį vysk. V. Brizgys baigė viešu pasveikinimu savo pusbrolio J. Kreivėno, Sibiro kankinio. Visi dalyviai šį sveikinimą palydėjo audringais aploдиментаis.

Kalbų užsklandą padarė vyriausias šio banketo šeimininkas klebonas kun. J. Degutis. Jis nuoširdžiai padėkojo visiems už bendrąsias pastangas šią šventę

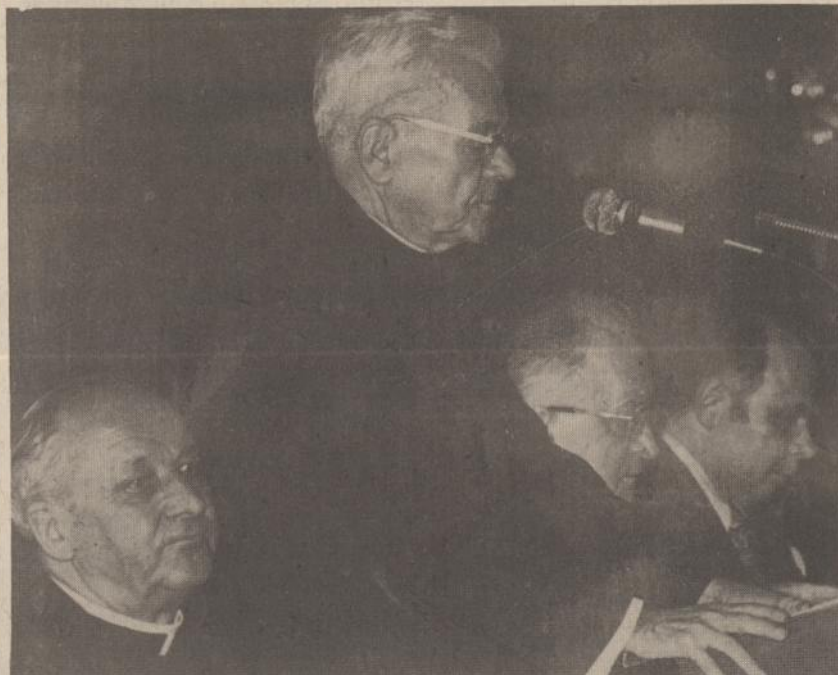
Šv. Andriejaus lietuvių parapijos bažnyčia Philadelphijoje.
Nuotr. K. Čikoto

ruošiant, už aukas, už gražų prisiminimą mirusiųjų. Palinkėjo visiems geriausios kloties.

Malonu pastebėti, kad banketas praėjo lietuviškoj dvasioj,

lietuvių kalbai duodant deramą pirmenybę. Šia prasme išsiskyrė tik banketo vedėjas, lietuvių kalbai skirdamas antrininkės rolę.

Kun. dr. B. Šimkui sukal-

Šv. Andriejaus lietuvių parapijos klebonas kun. J. Degutis banketo metu tarė padėkos žodį. Dešinėje vysk. Vincentas Brizgys, kairėje — prel. V. Martusevičius, A. Gečys. Nuotr. K. Čikoto

Iš bažnyčios po pamaldų grįžta iš k. kun. J. Degutis, vysk. V. Brizgys, prel. M. Martusevičius. Nuotr. K. Čikoto

Momentas iš koncelebruočių mišių, minint Šv. Andriejaus lietuvių parapijos 50 metų sukaktį. Mišias koncelebruoja iš k. kun. Leonas Peciukevičius, kun. Jurgis Degutis, vysk. Vincentas Brizgys, prel. Vytautas Martusevičius, kun. Kazimieras Širvaitis. Nuotr. K. Čikoto

Philadelphijoje kovo 24 Šv. Andriejaus parapija iškilmingai minėjo 50 metų sukaktį. Banketo metu lietuviškai žodį tarė Vytautas Volertas. Nuotraukoje — garbės stalo dalis. Iš k. Šv. Andriejaus parapijos klebonas kun. Jurgis Degutis, Philadelphijos arkivyskupijos kancleris prel. Pranciškus Statkus, vysk. Vincentas Brizgys, V. Volertas, prel. dr. Vytautas Martusevičius, banketui vadovavęs Algimantas Gečys ir Teresė Gečienė. Nuotr. K. Čikoto

Šv. Andriejaus parapijos jubiliejiname bankete. Nuotr. K. Čikoto

bėjus maldą, buvo sugiedotas Lietuvos himnas.

Po trumpos pertraukos prasi-dėjo banketo linksmoji dalis — vaišės ir šokiai.

Jubiliejaus proga buvo išleistas leidinys, pavadintas “Šv. Andriejaus parapijos auksinis jubiliejus”.

Leidinio turinį sudaro sveikinimai, parapijos kunigų trumpos biografijos ir nuotraukos, parapijos istorija su sutrumpintu anglišku tekstu, mirusiųjų prisiminimas, jubiliejaus fondai aukojusiųjų sąrašai, įvairių organizacijų, įstaigų-įmonių ir pavienių asmenų sveikinimai.

Knygos apimtis — 104 puslapiai. Įdėta 40 nuotraukų. Viršelis — P. Jurkaus.

Knygos istorinę dalį paruošė V. Volertas, angliškąjį tekstą — C. H. Zerr. Techniškas redaktorius — V. Šalčiūnas.

Pagerbtas Sibiro kankinys Jonas Kreivėnas

I JAV LB Pietryčių New Jersey apygardos susirinkimą kovo 16 buvo pakviestas neseniai iš Lietuvos atvykęs Jonas Kreivėnas, kuriam daugiau kaip 20 metų teko praleisti įvairiose Sibiro vergų stovyklose. Susirinkimo dalyvių jis buvo pagerbtas. Jam įteikta dovanėlė, o jis atsilgindamas dialogo forma papasakojo savo šurpius išgyvenimus.

Philadelphijoje toks pat pagerbimas įvyko kovo 17. Jį suruošė Amerikos Lietuvių Tautinės Sąjungos vietinis skyrius. Vadovavo V. Gruzdis. Ta proga J. Kreivėnui buvo įteikta dovanėlė ir piniginė auka “įsikūrimo” reikalui, o žmona apdovanota gražia gėlių puokšte. Ir čia dialogo forma vyko jo išgyvenimų atskleidimas.

Mes jam linkim sveikatos ir laimingos ateities mielam šeimos židini.

Ad. G.

RELIGINĖS MUZIKOS KONCERTE

Verbų sekmadienį, balandžio 7, Apreiškimo parapijos bažnyčioje įvyko tradicinis tos parapijos choro rengiamas religinės muzikos koncertas. Jau eilę metų tas koncertas rengiamas Verbų sekmadienį. Tradicija tad ir sukvietė žmones į bažnyčią ir ją pripildė.

Kitais metais buvo atliekami vientisiniai kūriniai, šiemet programa buvo sudaryta iš įvairių autorių — iš giesmių, iš ištraukų iš didesnių veikalų.

Vargonai pradeda

Punktualiai 5 v. koncertą pradėjo vargonų virtuozas **Albinas Prižgintas**, pagrodamas M. Surzynski — Improvizacija tema „Šventas Dieve.“

Išijungia choras

Choras pradėjo su Juozo Žilevičiaus Stovi Motina gailinga. Giesmė trumpa, užėmusi tik 5 minutes, bet nuotaikinga. Tada choras davė Česlovo Sasnausko „Requiem“ ištrauką. Pačios Requiem mišios yra ilgos, čia pasitenkinta 4 ištraukom — Graduale, Tractus, Sanctus, Libera. Visa užtruko 15 minučių.

Ateina solistė

Solistė **Irena Stankūnaitė** pagiedojo J. Naujalio — Sveika Marija — trumpą giesmę ir ilgesnę ištrauką iš G. Fr. Haendelio oratorijos „Mesijas“ — Aš žinau, kad mano Iganytojas gyvas. Pagiedojo jautriai, subtiliai perduodama ir tekstą ir vedamąją mintį.

Grįžta vėl choras

Toliau choras vėl atliko ištrauką iš T. Dubois oratorijos „Septyni paskutiniai Kristaus žodžiai“. Ištrauka griausminga ir audringa. Išjudino visą bažnyčią. Ją pakeitė Kantilena iš Ch. Gounod moteto „Galią“. Ištrauką nuoširdžios elegiškos nuotikos, tokia paprasta ir draugiška, artima kiekvienam.

Solistė ir choras

Choro pasirodymo pabaigoje buvo G. Rossini oratorijos Stabat Mater ištrauka — Inflammatus. Ji atlikta su soliste Irena Stankūnaitė. Ištrauka, užėmusi apie 10 minučių, buvo pati gražiausia šiame koncerte. Puikiai giedojo solistė, ir virtuozas Albinas Prižgintas sumaniai palydėjo vargonais.

Solistė šiame koncerte buvo geroje formoje. Giedojo su įsijautimu, lengvai ir skambiai perduodama visas gaidas, ir pačias aukščiausias. Tas jos apvaldymas, muzikalumas, prisiderinimas prie koncerto turinio, jo apimties ir parodė solistės muzikinę kultūrą.

Muzikinė pirmoji dalis baigta per valandą ir 5 minutes. Toliau klebonas kun. Pr. Raugas pasakė pamokslą apie bažnytinį giedojimą ir chorų reikšmę. Kalbėjo lietuviškai ir angliskai. Padėjo chorui, dirigentui Algirdui Kačanauskui, solistei Irenai Stankūnaitėi. Gaila, kad padėjoje buvo užmirštas Albinas Prižgintas, vienas pagrindinių šio koncerto dalyvių.

Palaiminimą atliko kun. L. Budreckas.

Vargonai užbaigia

Koncertą baigė virtuozas Albinas Prižgintas, pagrodamas L. Sowerby — „Puikus reginys“. Gaila, kad publika nežiūri į atspausdintas programas, kad mano, jog su Palaiminimu baigiasi koncertas. Dauguma jų kėlėsi irėjo laukan, o čia vargonai siautė ir griaudė.

Vargonų virtuozas buvo šio koncerto rėmai ir bendras fonas. Jis pradėjo ir baigė koncertą, jis ir jį palydėjo tvarkingai ir sumaniai, su geru muzikiniu skoniu. Jis jaučia muziką, jaučia kūrinį ir jo esmę ir jaučia chorą ar solistą ir moka prie jų prisiderinti, kad kuo plačiausiai išsiskleistų muzikinė prasmė.

Choro dirigentas Algirdas Kačanauskas atliko savo sunkų uždavinį su prideramu rimtumu ir skoniu. Daugialypė programa sudarė sunkius uždavinius, keblus perėjimus, bet jis visur išlaikė deramą rimtį ir lygį.

Choras, parodęs balsinio drausmingumo ir lankstumo, irgi atliko savo darbą gerai. Sodžiausiai ir lygiausiai jam skamba ramesnės vietos, kur vyrauja eleginė nuotaika.

Dėkojame rengėjams už koncertą, už galimybę praturtinti save muzika, pasiklausyti, pamąstyti. Muzika duoda daug minčių ir atneša daug jausmo. Ir taip nejučia, pagaunančiai. Malonu, kad štai tas koncertas surengtas lietuvių.

Norėtume, kad tokio pobūdžio koncertuose, kur atliekami įvairių autorių įvairūs kūriniai, labiau būtų respektuojami lietuvių kompozitoriai. Štai visoje programoje buvo 9 autoriai — kompozitoriai, iš jų tik 3 lietuvių. Toks pasirinkimas yra netikslus. Taip juk skriaudžiame lietuvių kompozitorius. Kas juos kitas giedos, jei mūsų chorai jų neįtrauks į repertuarą?

I ateitį žvelgiame ir prašome — chorą dirbti ir dirbti. Be darbo nieko nebus. Pastatykite vieną didesnį kūrinį. Tai bus proga chorui dirbti ir augti, bus ir gera koncertinė medžiaga.

Eilę metų kartota Septyni Kristaus žodžiai, kartota bent Requiem (Sasnausko) dalis. Palikite tai tolimam laikui. Atsikleiskite naujų kūrinių naujas gaidas. Pirmiausia ieškokite lietuvių kompozitorių. Tik tokiu būdu išvengsite priekaišto, kad lietuvių chorai nesidomi savo lietuviška kūryba. Žinia, išmokyti naują veiklą nėra taip lengva. Bet kas šiandien be darbo pasidaro.

Choras yra pajėgus ir pakankamai didelis, kad galėtų pakelti didesnius uždavinius. Tegu kiekvienas jaučia išpareigojimą ir entuziazmą — dirbti ir pastatyti naujus kūrinius. Ir jei bus organizuojama, jei bus dirbama, tikrai bus ir naujas koncertas.

Prideidame ir dar vieną mintį Veikia apylinkėje bent keli chorai. Kodėl jie negali parengti vienos bendros programos, ir sudaryti vieną didelį koncertą. (Ponai muzikai, garbingi maestros, išdrįskite!) (p.j.)

Algirdas Kačanauskas diriguoja Apreiškimo parapijos chorui šių metų religinio koncerto metu. Prie vargonų — Albinas Prižgintas. Nuotr. R. Kisieliaus

BALŲ KOMPOZITORIŲ KONCERTAS
NEW YORKE

Jurātė Veblaitytė su pučiamųjų kvintetu — Phoenix Woodwind Quintet kovo 31 dalyvavo Batuno surengtame baltų kompozitorių koncerte, Rutgers presbiterijonų bažnyčioje, Manhattan, New York.

Tai buvo pirmas atsitikimas šioje apylinkėje, kad koncerto programą sudarytų vien tik lietuvių, latvių ir estų kūrinių.

Penkias lietuvių liaudies dainas harmonizavo ir specialiai pučiamųjų kvintetui pritaikė komp. Darius Lapinskas. Štai jos: Vaikščiojo tėvulis, Augo putinas, Ar vėjai pūtė, Pas močiutę ir Jau saulutė. Dainos parašytos šių laikų įdomiu polifoniniu stilium.

NEW BRITAIN, CONN.
J. Beinoriaus mokinių koncertas

Muz. J. Beinorius ne tik turi čia suorganizavęs mišrų chorą, moterų sektetą Svajonė ir mergaičių kvartetą Ramunėlė, bet jis duoda ir muzikos pamokas ne tik lietuvių, bet ir amerikiečių vaikams. Ir va kovo 17 parapijos salėje buvo įdomus jo mokinių koncertas.

Liudžius, Švitra ir Beinorius pagrojo tris dalykus. Andrius Berezowski padainavo. Laima Šimanskytė akordeonu puikiai pagrojo dvi lietuvių polkas. Mergaičių kvartetą Ramunėlė (Virginija Liudžiūtė, Irena Leiberytė, Patricia Kelly ir Terry Stewart) gražiai sudainavo dvi dainas. Terry Stewart fleita pagrojo du dalykus. Stevan Pozniak padainavo dvi dainas. Giselle Thibeault pagrojo.

Antrojo daly buvo vaidinimėlis — Jonukas ir Grytutė (Hansel and Gretel). Vaidino anglų kalba. Režisavo Ona Kelly (Valinčiūtė); jos buvo pasiūti bei pritaikyti ir kostiumai. Scenarijus buvo Aldonos Stasiukevičienės (Sinkevičiūtės). Šviesas tvarkė Andrius Berezowski (reikia pažymėti, kad J. Beinoriui negalint atvykti į bažnyčią, šis jaunuolis jį pavaduoja, pagrodamas mišias ir kita k.).

Labai gražiai raganos rolę suvaidino Virginija Liudžiūtė. Kiti vaidintojai, berniukai ir mergaitės, savo roles taip pat atliko gerai. Puikiai buvo pritaikytos šviesos, labai tiko kostiumai. Žodžiu, koncertas ir vaidinimas praėjo puikiai.

Po koncerto buvo ir bufetas, kurį tvarkė Elvira Švitra, Ona Benikas, Juozas Liudžius ir Juozas Leiberis.

Linkėtina muz. J. Beinoriui vis daugiau surengti tokių gražių koncertų.

Jonas Bernotas

IŠ MUZIKŲ
VEIKLOS

— „Kornevilio Varpai“ operetės pastatymas įvyksta balandžio 27-28 Chicagoj, Marijos aukštesniosios mokyklos salė. Dirigentas ir režisierius — muz. K. Stepónavičius.

— Koncertu — baliumi savo veiklos 30 metų sukaktį gegužės 4 paminės Los Angeles Balfo 13 skyrius, įsteigtas 1944 spalio 15. Koncertas įvyks Šv. Kazimiero parapijos salė. Programą atliks solistai Birutė ir Rimantas Dabšiai, Janina Čekanauskienė ir Antanas Pavasaris.

— Sol. Laima Stepaitytė — Smalenskaitė balandžio 6 Chicago viešosios bibliotekos muzikos salė davė solo dainų koncertą. Šalia tarptautinių kompozitorių buvo pasirinkusi programai ir Banaičio bei Gruodžio kūriniai. Akomponavo Regina Wohma.

kompozitorių. Tai įnešė daugiau naujumo ir stiliaus įvairum.

Jurātė visas latvių dainas atliko latviškai, susilaukdama iš klausytojų gražių komplimentų ir nemažai užpelnę plovimo.

Phoenix kvintetas yra labai darniai susigrojęs vienetas. Visi atlikėjai dar jauni žmonės, tačiau su dideliu muzikiniu išsilavinimu ir geri savo sričių specialistai. Jie jau spėjo koncertuoti Londone, Berne, Stockholme ir čia Amerikoje, kur gavo puikius spaudos įvertinimus.

Dainininkė Jurātė Veblaitytė ruošiasi kitam koncertui, kuris įvyks balandžio 28, sekmadienį, 3 val. popiet, Locust Valley mieste, Long Island, reformatų bažnyčioje. Čia ji atliks Johann S. Bacho kantatą Nr. 51 su instrumentalistais. Vargonų palyda — Albinas Prižgintas.

RELIGINIS
KONCERTAS
BOSTONE

Verbų sekmadienį Šv. Petro parapijos bažnyčioje So. Bostone buvo atliktas religinės muzikos koncertas. Tai jau lyg ir tradicija, kad šioje parapijoje prieš Velykas kasmet ruošiamas toks koncertas. Tas yra tik dėka muziko Jeronimo Kačinsko ir parapijos klebono kun. Antano Balt-rushuno.

Koncerto programą sudarė: W.A. Mozart, J. S. Bach, G. Gabrieli, R. Wagner, S. Manuszko, W.J. Maloof, F. Mendelssohn, o taip pat Jeronimo Kačinsko parašytos mišios Missa In Honorem Immaculati Cordis Beatae Mariae Virginis. Šios mišios buvo parašytos Mindaugo krikšto 700 metų sukakčiai paminėti.

Didžiąją dalį programos atliko amerikiečiai. Koncertas pradėtas Fantazija in G Minor — Mozarto, kurią vargonais atliko dr. Vytenis M. Vasyliūnas.

Toliau buvo Kontrapunktai — Bacho ir Canzona personale — G. Gabrieli. Atliko Berklee ko-

legijos instrumentalistai: triūbos, trombonai ir tuba.

Solistas Benediktas Povilavičius, akomponuojant J. Kačinskui, pagiedojo: Atgailos maldą iš Tannhauser — Wagnerio ir O Visagali — Monuszkos.

Berklee kolegijos stygų ansamblis ir varinių instrumentalistai atliko Mendelssohno kūrinius. Dirigavo J. Kačinskas, o koncertmeisteris buvo Ed Carlson.

Tadaėjo Kačinsko parašytos mišios: Kyrie, Gloria, Credo, Sanctus, Benedictus ir Agnus Dei. Atliko Berklee muzikos kolegijos choras, varinių ir stygų instrumentų ansambliai, „As-tor“ dainininkų kvartetą. Čia tuo pačiu metu buvo du dirigantai. Chorui dirigavo Michail Hassell, o orkestrui Jeronimas Kačinskas. Vargonais grojo dr. Vytenis Vasyliūnas. Visą programą atlikti padėjo smuikininkas Izidorius Vasyliūnas.

Pasiklausyti koncerto buvo atvykusių iš įvairių apylinkių. Iš New Yorko buvo atvykę mūsų garsusis aktorius Henrikas Kačinskas su žmona.

P.Ž.

— „Aidas“, Hamiltono mergaičių choras, Didžiosios Britanijos Lietuvių Bendruomenės krašto valdybos pakviestas koncertam į D. Britaniją. Choras atvyks į Londoną rugpjūčio 16. Rugpjūčio 17 choras duos koncertą Londono lietuvių Commonwealth institute, rugpjūčio 18 — Manchesterio lietuvių Manchesterio ukrainiečių modernio salė. Po koncertų D. Britanijoje, „Aidas“ vyks į Vokietiją ir kitas Europos šalis.

— Rita Louise Slavetskaitė, sopranas, kovo 2 davė dainų ir arių recitalį Bostone konservatorijos salė. Programoj tarp eilės tarptautinių autorių buvo pasirinkusi ir tris Giedros Gudauskienės dainas.

— Vincė Jonuškaitė-Leskaitienė, buvusi Lietuvos operos žymi solistė, dabar gyvena Santa Barbara, Calif. Neseniai okupuotoj Lietuvoj išleista plokštelė su 13 jos kadaise įdainuotų dainų, priklausančių prieškariniam palikimui. Plokštelė — S. Šimkaus „Mano gimtinė“, J. Gruodžio „Spragilų daina“, kompozitorių J. Karnavičiaus, A. Kačanausko, A. Račiūno, V. Jakubėno, J. Žilevičiaus harmonizuotos liaudies dainos.

— Sol. Aldona Stempužienė, Cleveland, Ohio, Grandinėlės metiniame koncerte atliko eilę darbo, šventinių ir šokių senųjų dainų. Specialiai sukompotuotu muzikiniu pritarimu palydės Linas Stempužis, dipl. architektas, buvęs Grandinėlės šokėjas, pamėgęs muziką ir senąsias lietuvių dainas. Koncertas įvyks balandžio 28 Cuy. Community College teatre.

— Sol. Gina Capkauskienė yra pakviesta CBC (Canadian Broadcasting Corporation) birželio 10-11 dienom įrašyti į juostą lietuviškų dainų, kurias vėliau galėtų transliuoti per radiją. Čia kviečiami solistai, kilę iš anapus geležinės uždangos.

— Muz. Albertas Mateika netik vadovauja St. Petersburg, Fla., Lietuvių klubo chorui, bet pirmininkauja ir Romo Kalantos vardo šaulių būriui. Klaipešdos krašto atvadavimo minėjimo proga, kurį suruošė St. Petersburg šauliai, buvo atsiųsta sveikinimai muz. A. Mateikai iš komp. A. Mikulskio iš Clevelando ir iš Worcester, Mass., šaulių.

— „Aušra“, Windsoro mergaičių kvartetą, Chicagoj įrašė savo pirmąją plokštelę, kurią išleis Margutis, vadovaujamas Petručio.

— Detroit, Mich., lietuvių studentų oktetas, vadovaujamas Rimo Kaspučio, atlikdamas programą Jaunimo sąjungos suvažiavime Cleveland, Ohio, pasirinko varda „Vakaro garsai“.

— Urugvajaus lietuvių kolonijoj įsteigtas naujas meninis vienetas. Tai trys gitaros ir trys jauni gitaristai ir dainininkai: Liliana Gelažauskaitė, broliai Erminija ir Jurgis Catilan Saukevičiai. Visi trys priklauso „Ažuolyno“ ansamblui. Jie taip pat dalyvavo Vasario 16-tosios minėjime su programa.

— Los Angeles, Calif., solistai Birutė ir Rimtautas Dabšiai ir pianistė Raimonda Apeikytė atliko meninę programą Pietinės Californijos Policijos sąjungos metinė konferencijoj 1973 gruodžio 7. Meninę programą pravedė buv. policijos tarnautojas J. Gricius. Suvažiavimo programai viršėl piešė Loreta Trašikytė.

— Solistė Justina Šriubiškienė ir pianistė Margarita Vaičiulėnaitė atliko meninę programą Toronto, Ont., Priskėlimo parapijos didžiojo salė parapijos metinės vakarienos metu. Solistei akomponavo Eugenijus Kriškėtiūnas.

— „Varpas“, Toronto lietuvių choras, vadovaujamas muz. Jono Govėdo, ruošiasi tradiciniam koncertui gegužės 25 Anapilio salė.

— Muz. Bronius Kiveris, Sydnejuje, Australijoje, Dainos choro dirigentas, atšventė 50 metų amžiaus sukaktį. Šia proga jį sveikino choristai ir padovanojo paveikslą.

Apreiškimo parapijos religinio koncerto dalyviai. Iš k. Albinas Prižgintas, grojės solo vargonais, vargonais palydėjęs visą koncertą; solistė Irena Stankūnaitė, dainavusi solo ir su chorą; Algirdas Kačanauskas, Apreiškimo parapijos choro dirigentas. Nuotr. R. Kisieliaus.

Detroito studentų oktetas „Vakaro garsai“ atliks dainų programą Philadelphiajioje balandžio 20 ir Washingtono gegužės 11. Okteto nariai iš k. Robertas Selenis, Edmundas Kaspulis, Antanas Paškus, Kastytis Karvelis, Linas Mikulionis, Vitas Sirgėdas, Rimas Kaspulis ir Algirdas Skrebutėnas.

ST. PEBERSBURG, FLA.

Amerikietė rašytoja šaukia lietuvius ir amerikiečius vaduoti Simą Kudirką

St. Petersburgo lietuviai Vasario 16 minėjimą atšventė vasario 17 savo klube. Minėjimą pradėjo klubo pirmininkas K. Jurgėla. Savanoriai uždegė amžiną ugnį visiem žuvusiems dėl Lietuvos laisvės atminti. Nepriklausomybės paskelbimo akta perskaitė K. Gimžauskas.

Latvių vardu pasveikino jų draugijos pirmininkė dr. Šilins. Turininką kalbą pasakė lietuvių bičiulė rašytoja Margery Shuck. Jos ir Viktorijos Jacobson rūpesčiu vasario 14 d. 8 val. ryto per televizijos 10 kanalą galėjo kalbėti Lietuvos laisvinimo reikalui A. Karnius ir L. Jakušvienė.

Savo kalbą M. Shuck pradėjo sveikinimu: "Sveika, Lietuva!" 1976 JAV minės savo gyvavimo 200 metų. O Lietuvos valstybė buvo įkurta prieš 700 metų. Ką jauna amerikiečių tauta žino apie tautą, kuri kalba seniausia iš gyvųjų kalbų? Ką žino apie pirmąją Europos saugumo suvažiavimą, kuris buvo Lietuvoje 1429? Ar mes įsisąmoninome baisiąsias Lietuvos, Latvijos ir Estijos pavergimo dienas 1940?

Ar jaučiame kokia gėdos diena Amerikai buvo, kai dėl ignoracijos ar bailumo buvo išduotas lietuvis jūrininkas Simas Kudirką? Ar amerikiečiai žino, kad 1972 gegužės mėn. Apollo XVI Lietuvos vėliavą buvo nunešęs į Mėnulį ir grąžinę įteikė Lietuvos vyriausybės atstovam tremtyje? Ar žino amerikiečiai, kaip šiandien Kudirką gyvena katorgoje ir apie baidą Romo Kalantos gyvybės auką ir lietuvių demonstracijas po to, rizikuojant savo gyvybę?

Simas Kudirką — gyvasis laisvės simbolis širdyje ir mintyse visų pavergtųjų šalių ir kovotojų dėl laisvės. Jo vardo mūsų Prezidentas ir Kongresas turi nepamiršti. Per visą Ameriką ir visą laisvą pasaulį turi nuskambėti žodžiai: "Lietuva gyva ir turi būti laisva! Simas Kudirką dar gyvas ir turi būti laisvas!"

"Jūs, lietuviai, laimėjote mane savo kovai už savo teises dėl to, kad visi mano įsitikinimai apie didybę, kultūrą, nepalaužiamą dvasią visų lietuvių pasitvirtino! Aš priėmiau šį iššūkį, nes jaučiau gėdą dėl mano tautos atsakymo laisvės priegebos pavergtam žmogui! Aš mačiau jūsų skausmą ir ašaras ir atėjau pasidalinti viltimi dėl Lietuvos laisvės."

Jūs turite laimėti šiam reikalui ir kitus amerikiečius. Jūs turite reikalauti iš savo senatorių ir kongresininkų vykdyti R. P. Hanrahan pasiūlytą 420 rezoliuciją, kad kongresas pasiūlytų prezidentui išreikšti Sovietų vyriausybei amerikiečių susirūpinimą dėl S. Kudirkos kalinimo ir pareikalauti jį paleisti.

Sutelkim savo energiją, talentus ir mintis! Parodykim savo jėgą! Kad per visą Ameriką tai nuriedėtų kaip banga ir prižadintų snaudžiančius! Kad visas pasaulis pajustų prieš Kudirką ir dėl Pabaltijo kraštų okupacijos! Tam turi susijungti visos lietuvių organizacijos. Kudirkos išvadavimas pakeltų visų pavergtųjų dvasią. Jei Kudirką išvaduosime, kada nors išvaduosime ir Lietuvą. Surinkime milijoną parašų Kudirkos išvadavimui, ir Amerikos valdžia paklausys milijono balsų! Visi dalyvausime šiame sąjūdyje. Kovodami dėl savo tautos nepriklausomybės, lietuviai, jūs kovojate ir dėl viso pasaulio nepriklausomybės!"

Antras kalbėtojas buvo Kazys Kleiva, neseniai St. Petersburgo įsikūręs visuomenės veikėjas. Be kovos nebus Lietuvos! Nuo 1918 Vasario 16 iki nepriklausomybės praradimo Lietuva daugiau pasiekė laisva, negu per 120 m. carų Rusijos okupacijos. Tėvynėje šiandien lietuvis varginamas, rusinamas. Bet tauta nemirs jei turės pasiryžimą ištverti. Pasiryžimo pavyzdys — prezidentas A. Stulginskis, kuris po 10 metų Sibiro vargų

galėjo išvažiuoti iš pavergto krašto, bet pasiliko vargti Lietuvoje iki mirties. Rusija žengia imperializmo keliu. Lietuvoje jokios laisvės nėra. Bet pavergtas lietuvis išlaikęs vidinę laisvės dvasią. Amerikoje mum priešas šnabžda, kad Lietuvai laisvė ateis savaime. Turime kovoti, šaukti pasauliui, kad mūsų reikalas pataptų visų reikalais! Paremkime atstovų Percy ir Hanrahan rezoliucijas.

L. Jakušvienė perskaitė priimtą rezoliuciją JAV prezidentui, kongresui, valstybės departamentui, Floridos senatoriam ir kongresininkam dėl Lietuvos pavergimo nepripažinimo ir Kudirkos išlaisvinimo.

Viešnia solistė Nomeikaitė-Armonienė pakiliai padainavo: "Daug pavasarių" — Gudauskienės, "Oi greičiau greičiau" — St. Šimkaus ir "Na, tai kas" — K. Kavecko. A. Mateikos vadovaujamas 31 asmens choras padainavo "Maldą už žuvusius" — A. Vanagaičio, "Kur bėga Šešupė" — Č. Sasnausko, "Anoj pusėj Nemunėlio" — Švedo ir "Kur tas kelelis".

Aukų Altai, Lietuvių Bendruomenė, Lietuvių Fondai ir Vlikui surinkta 1246 dol. Mėnėjime dalyvavo per 300 žmonių. Minėjimą gyvai pravedė Lietuvių Klubo pirmininkas K. Jurgėla. Prie minėjimo rengimo prisidėjo visos vietos lietuvių organizacijos ir paskiri asmenys (K. Gimžauskas, Karmiai, Jakušovai ir kiti).

V.K.

Lietuviškas scenos menas

Chicagiškiai aktorai L. Barauskas ir J. Kelečius išpildys puikią programą lietuvių klubo salėj. 4880-46 Ave. No., balandžio 27. Šio parengimo smulkesnė programa bus paskelbta klubo lentoj. Klubų valdyba kviečia visus gausiai dalyvauti. Bus geras orkestras. Jį pasamdė V. Jakusovas, kuris turi nekilnojamo turto įstaigą Island Real Estate, 4506 Gulf Blvd., St. Petersburg Beach, Fla. 33706, 360-4093.

Madų paroda

Klubų moterų sekcija, kurios pirm. yra Miliauskienė, kovo 23 klubo svetainėje suruošė moterų madų parodą. Dalyvavo ir demonstravo savo rankomis pasiūtas ar numegztas gražias sukneles aštuonios moterys. Didžiausiu drabužių skaičiumi ir elegantiškumu pasižymėjo Gimžauskienė, kuri savo rankomis pasiūtomis ar numegztomis suknelėmis platformoj pasirodė net septynis kartus. Kitos gi pademonstravo savo darbo gražias sukneles po penkis kartus ir mažiau. Pažymėtina, kad neatsilikti ir palaikė draugystę ir moterų sekcijos atžalynas, tai Rūta ir Linda Jurgėlaitės. Keturi kartus pademonstravo, taip pat savo rankomis pasiūtas, gražias sukneles. Klubų džentelmenas Dimas pademonstravo madingus rūbus; teniso, golfo ir vyr. kostiumą. Buvo bufetas su įvairiais skanumynais ir gaivinančiais gėrimais. Svečiai grojant gerai muzikai pasilinksmino. Buvo loterija, kurioje susirinku-

Velykų kiškučiai. Nuotr. R. Kisieliaus

Amerikos Lietuvių Jaunimo Sąjungos krašto valdybos nariai, susirinkę Philadelphiaje pirmame valdybos posėdyje kovo 23. Sėdi iš k. J. Vaičiulaitytė, V. Maciūnas, R. Vaitkutė, R. Buivyte. Stovi J. Vainius, A. Norvila, A. Dambriūnas, J. Mykolas (svečias), M. Dambriūnaitė, G. Buivys, A. Vaškys, V. Viliamas (svečias). Nuotraukoje trūksta valdybos narių: R. Sakadolskio, I. Laučkaitės, K. Romanausko. Nuotr. A. Norvilos

Lietuvių Jaunimo Sąjunga posėdžiavo Philadelphiaje

Praeitų metų gruodžio 28-31 Clevelande buvo suauktas jaunimo suvažiavimas. Tas suvažiavimas, vykdydamas II Pasaulio Jaunimo Kongreso nutarimus, įsteigė Amerikos Lietuvių Jaunimo Sąjungą. Pirmuoju tos sąjungos pirmininku išrinktas Vytautas Maciūnas.

Sąjungos valdyba JAV Lietuvių Jaunimo Są-

siejai aktyviai dalyvavo. Į šią parodą atsilankė vyrų ir moterų viso 145. Šio parengimo pelnas bus paskirtas kultūriniam reikalui.

Ieško opozicijos

Laisvosios Lietuvos, vasario 7 d., Nr. korespondentas po inicialais "Ad. P-lis" rašo apie klubo gyvą veiklą ir susirinkimą: "Prieš susirinkimą vietos opozicionieriai skleidė aštirus ir nepagrįstus kaltinimus klubo vadovybei". Bet "Ad." visai nenurodo, kokie tie aštirus kaltinimai ir kas juos skleidė. Toliau "Ad. P-lis" pastebi: "Idomu, kad opozicija, neapmątydama pritarimo, laike susirinkimo visai nepasirėmė, tuo įrodydama, kad siekė ne kritikos, bet tik norėjo pademonstruoti savo "sugebėjimus". Kaip gyvenimas įrodė, apie diktatūras dažniausiai kalba tie, kurie patys nepripažįsta kitų nuomonės". Tie visi korespondento "Ad." įsivaizdavimai apie tariamą opoziciją ne gero, o tik blogio piršimas. Toki iššūkiai bei intrigos organizacijos darbą ne vienija, bet skaldo. Organizaciją reikėtų laikyti aukščiau asmens.

Kad buvęs iki šio laiko klubo pirm. Jurgėla sutiko būti išrinktas trečiam terminui ir sėkmingai pareigas eiti kaip iki šiol, tai klubo nariai jam turi būti dėkingi. O jam yra lengviau ir geriau tas pareigas atlikti, nes jam talkina jo žmona ir dvi dukrelės.

L.N.

Valdyba posėdžiavo

Pirmasis valdybos posėdis įvyko kovo 23 Philadelphiaje. Į posėdį buvo pakviesti Lietuvių Bendruomenės krašto valdybos vicepirmininkai Aušra Zerr-Maciūlaitytė, Algis Gečys ir R. Česonis. Jie kalbėjo apie lietuvių visuomeninę veiklą ir Jaunimo Sąjungai pateikė konkrečius veiklos pasiūlymus.

Tie pranešimai buvo padaryti todėl, kad norima sukonkretinti jaunimo įnašą lietuvių politinėn veiklon.

Tautinis sąmoningumas yra glaudžiai surištas su tautos kultūra. Amerikos Lietuvių Jaunimo Sąjungos krašto valdyba pasiryžo sudaryti sąlygas, kad galėtų pasireikšti jaunesni lietuviai menininkai, muzikai. Tuo bus padarytas įnašas į lietuvių kultūrą, drauge bus išlaikytas ir jos tęstinumas.

Marija Dambriūnaitė

JAV LB krašto valdybos nariai: A. Gečys — Visuomeninių Reikalų Tarybos pirmininkas, A. Zerr — vicepirmininkė ir E. Česonis — vicepirmininkas. Jie dalyvavo Amerikos Lietuvių Jaunimo Sąjungos krašto valdybos pirmame posėdyje kovo 23 Philadelphiaje ir padarė pranešimus. Nuotr. A. Norvilos

Pirmyn į kovą už tėvynę, už brangią žemę Lietuvos! Garbė tėvams, kurie ją gynė, ir kas už ateičių kovos!

Malronis

JAUNIMO SKAITINIŲ KONKURSA

JAV LB Švietimo taryba skelbia konkursą parašyti jaunimui tinkamą literatūrinį veikalą (romaną, apysaką, novelę). Veikalas turi būti skiriamas paaugliam ir netrumpesnis kaip 150 mašinėlė rašytų puslapių. Laimėtojai skiriami 1000 dol. premija. Rankraščius, pasirašytus slaptovardžiu ir į atskirą vokelį įdėjus savo tikrąjį pavardę, adresą bei telefoną, atsiųsti iki 1974 gruodžio 31 Jaunimo skaitiniam ruošti komisijos pirmininkei šiuo adresu: Stasė Petersonienė, 2534 W. 40th Street, Chicago, Ill. 60632.

Konkurso vertinimo komisija bus paskelbta vėliau. Ji turės visiškai laisvas rankas: pavyzdžiui, reikalui esant, premijos visai nesikirti arba ją skelti į dvi dalis. Premijuoto veikalo išspausdinimu pasirūpins Švietimo taryba, o dėl nepremijuotų, bet spausdintinų veikalų išleidi-mo bus tariamasi su jų autoriais.

JAV LB Švietimo taryba

Atsiųsta paminėti

Janina Narūnė — LINELIAI. Išleido JAV Lietuvių Bendruomenės Švietimo Taryba. Chicago 1973. Iliustravo dailininkė Zita Sodeikienė. Spausdino Saleziečių spaustuė Romoj. 24 psl. Kaina 1.80 dol.

Leidinėlis vaikam. Apie jį rašyta Darbininko š. m. sausio 18 numeryje, literatūros puslapyje.

TORONTO LIETUVIŲ SPORTO KLUBAS VYTIS. Dvidešimt penkerių sportinės veiklos metų apžvalga. Redagavo S. Krašauskas. Išleido Toronto LSK Vytis 1973 spalio 27. Viršeliai ir tulinis lapas — dail. Tel. Valiaus. Didelio formato. Gausiai iliustruota nuotraukomis. 146 psl. Priedas — profesionalų ir verslininkų sveikinimai bei skelbimai. Kaina nepažymėta.

Šis apžvalginis leidinys, kaip jo redaktorius sako, "nepretenduoją į literatūrinės vertės užrašymus. Ši, tačiau, sukaupta medžiaga vienon knygon tebūna pagerbimu ir prisiminimu tos gražios vytyčių šeimos, kuri gaivia lietuviška sportine veikla yra padariusi puikų indėlį bendron mūsų išvijos tautinio išsilaikymo raidon."

Straipsnių bei apžvalgų autoriai: Sigitas Krašauskas, Jonas Gustainis, Jonas Zukas, A. S. Pulkys, Juozas Balsys, Antanas Suprunas, A. Kernius, Jonas Jonaitis, Jonas Nešukaitis, A. Sirutis, Mamertas Duliūnas.

Leidinio gale yra šie sąrašai: Klubo valdybos, Klubo pirmininkai, Vyčio nariai rėmėjai, Vyčio garbės nariai, Vytiečiai

Kanados meisteriai.

Tarp sveikinimų leidinio pradžioj yra ir Kęstučio Čerkelio, no, Sporto redaktoriaus 1959-1969, sveikinimas, trumpai ir taikliai apibūdinąs Toronto Vyčio veiklą šia pastraipa:

"1948 ir 1973. Įterpkim brūkšnelį tarp tų dviejų skaičių ir turim ketvirtį šimtmečio. Tik menkas brūkšnelis, bet per tą laiko slinktį Toronto Vytis yra palikęs ryškų, neišdildomą pėdsaką."

VARPAS. Žurnalas tautos bei žmogaus laisvei, tautinei kultūrai ir lietuvių bei. Nr. 12, 1973. Redaktorius — Antanas Kučys. Leidžia Varpininkų Filisterių Draugija. Numeris iliustruotas V. Krištolaitytės, Dagio, M. Ivanausko ir V. Vaitiekūno dailės darbais ir kitomis nuotraukomis. Kaina nepažymėta.

Šiame numeryje rašo: Henrikas Antanaitis, Juozas Audėnas, Pranas Čepėnas, Zigmas Dailidka, Liudas Dovydenas, Česlovas Gedgaudas, Kotryna Grigaitytė, Algirdas Gustaitis, dr. Kazys Karvelis, Antanas Kučys, Stasys Lozoraitis Jr., dr. Juozas Pajaujis, Jūratė Reisgytė, Antanas Rinkūnas, Romualdas Spalis, Kęstutis Šeštoka ir Petras Veršelis.

Turinys įvairus ir įdomus. Be straipsnių, beletristikos ir poezijos, yra dar šie vertingi skyriai: Mūsų literatūroje ir Gyvenimas ir idėjos. Prisimenami ir mirusieji.

Vladas Mingėla — MEDINIS DIEVAS. Detroitas, Mich. 1974 m. Viršelių pieš dail. Vincas Aleksandravičius — Roma. Spausdinta: "Nida Press", London, Great Britain. 248 psl. Kaina 5 dol.

Autorius — žinomas žurnalistas, anksčiau parašęs monografiją "Kun. Antanas Milukas". Į šią naująją knygą sudėta vienuolika apsakymų.

Los Angeles jaunimo ansamblis šoka Lietuvos nepriklausomybės minėjime vasario 17. Nuotr. L. Kanto

LOS ANGELES, CALIF.

Los Angeles kolonijoje veikia net trys moksleivių ateitininkų (jaunučių, jaunių ir vyresniųjų moksleivių) kuopelės ir gausi ateitininkų sėdaraugų kuopa, įsisteigusi prieš 20 metų ir turinti per 70 narių, iš kurių apie 40 reguliariai rodo susirinkimuose. Kadaise ir studentai ateitininkai buvo kurį laiką susirinkę į būrį, bet kažkodėl jie vėl išsibarstė, tik pavieniui veikia kitais būdais ir dirbinėja kitokius darbus.

Jau antrą kadenciją sėdaraugiam sumaniai vadovauja inž. Ant. Polikaitis, talkinamas inž. Motiejūno, inž. Jodelės, prof. dr. Palubinsko, inž. J. Raulinaičio, mokytojo Grušo ir kitų. Jų žmonos su keliomis kitomis atsidėjusios dirba su moksleiviais, ruošia jiems vasaros ir žiemos stovyklas, susirinkimus, talkina jiems leisti laikraštėlį "Naujoji Banga", pratina juos rašinėti korespondencijas ir kt. Keturiolikmetė Jūratė Raulinaitytė darosi visai rimta žurnaliste pradininkė, o nuo jos nenori atsilikti nė Audr. Kazakevičiūtė, Linas Palubinskas, Vita Polikaitytė ir keli kiti. Pastarųjų pagėdavimu ir daugiausia Dal. Pol. iniciatyva Los Angeles liet. žurnalistų valdyba ruošia žurnalistam jauniam kursų. Pirmą kursų sesiją įvyko kovo 2. Prof. Jonas Kuprionis, pirmininkas, ragino rašinėti ir nurodė, apie ką rašinėti ir laikraščius. Penki ateitininkai ir penki skautai jauniai su dėmesiu tuos kursus lankė. apelsinų sunką su pyragaičiais gerė bei valgė ir, bendrai nu-

sifotografavę, žadėjo lankyti ir kitas pamokas žurnalistam jauniam.

Į ateitininkų veiklą labai aktyviai įsijungė neseniai iš Pietų Amerikos atvykęs naujasis Šv. Kazimiero parapijos asistentas kun. Vyt. Palubinskas. Jis kupinas naujų idėjų, sumanus kunigas, susibičiuliaujas su jauniais ir su žilagalviais.

Apskritai, Los Angeles ateitininkai entuziastiški ir gyvas dirbinėja kitokius darbus.

Los Angeles kovo 24, atidarymą skatų mugę prie Šv. Kazimiero parapijos mokyklos, kalba gen. St. Raštikis.

Nuotr. L. Briedžio

Ekskursijos į Lietuvą 1974 metais GAUTOS 4 PAPILDOMOS GRUPĖS SKUBĖKITE REGISTRUOTIS

American Travel-Service Biuras šiais metais yra suorganizavęs 10 grupinių kelionių į Lietuvą. Tai yra kelionių biuras, kuris pirmasis pradėjo organizuoti šias ekskursijas ir turi didelį patyrimą šioje srityje. KIEKVIENĄ GRUPĖ LYDĖS KELIONIŲ PALYDOVAS.

Visos grupės Lietuvoje praleis 5 dienas (1 diena Kaune). Datos yra šios:

Birželio mėn. 11 d. — Chicago — Užpildyta
Birželio mėn. 17 d. — Chicago-New York — Užpildyta
Birželio mėn. 27 d. — Chicago-New York — 15 dienų
Liepos mėn. 8 d. — Chicago-New York — Užpildyta
Liepos mėn. 23 d. — Chicago — 15 dienų — sustoja Romoje
Liepos mėn. 31 d. — Chicago-New York — 15 dienų, sustoja Romoje
Rugpjūčio mėn. 4 d. — Chicago — New York — 15 dienų, sustoja Helsinki
Rugsėjo mėn. 1 d. — Chicago — New York — 15 dienų arba 20 dienų, sustoja Romoje
Spalio mėn. 2 d. — Chicago — New York — 15 dienų, sustoja Helsinki

KELIONIŲ KAINOS BUS PASKELBTOS ARTIMOJE ATEITYJE

Taipogi mūsų biuras organizuoja keliones į Havajus — vieną š. m. rugpjūčio mėnesį, kitą vasario mėnesį 1975 m. Patartina registruotis dabar.

DĖL INFORMACIJŲ SKAMBINKITE ARBA RAŠYKITE:
AMERICAN TRAVEL SERVICE BUREAU
9727 South Western Avenue
Chicago, Illinois 60643 tel. (312) 238-9787

Norintiems atsikviesti gimines iš Lietuvos sudarome reikalingus iškvietimo dokumentus. Taip pat teikiame informacijas kelionių reikalais po visą Ameriką ir kitus pasaulio kraštus, parduodame bilietus, parūpiname viza — be jokio papildomo mokesčio.

tingi. Nejaudi pas juos pilkumo ar kokio nuobodulio rutinos. Ypatingai įdomūs ir gyvi buvo paskutiniai du sėdaraugų susirinkimai. Pirmajame, pas Polikaitį, gausybę įdomių vaizdų iš kelionių Europoje parodė Saulutė ir Feliksas Palubinskai. Antrajame, naujojo Matulaičių rezidencijoje, magistrė ir doktorantė Elenutė Bradūnaitė visus labai sudomino savo puikiai paruošta ir aktualia paskaita apie lietuviškąją tautosaką. Ji plokštelėmis pagrojo ir keletą būdingų senovinių liaudies dainų, kurių dar moka viena kita anksesnės kartos moteris Pennsylvanijos buvusių angliakasių kolonijose. Elenutė dirba didelį, visais būdais remtiną darbą, neleidama kartu su žmonėmis numirti lietuviškam folklorui. Los Angeles lietuvių kolonijoje atsirado žmonių, kurie ėmėsi iniciatyvos sutelkti kiek lėšų šiam jos girtinam darbui bent kiek paremti. Ateitininkai panašiose dalykuose niekuomet neatsilieka: jei jie ir ne visuomet yra pirmieji, tai niekuomet nėra paskutiniai.

Beje, prie dviejų nebenutrūkstamų tradicijų, jaunųjų stovyklų ir metinės šeimos šventės, ateitininkai sėdaraugiai pridėjo ir trečią: ne našta, o garbė tiems, pas kuriuos vyksta susirinkimai. Jie visus susirinkusius ir pavaišina. Vieni kitiems nusileisdami, vaišino ponai Jodeliai, Raulinaičiai, Gedgaudai, Bulotai, Polikaitiai, Matulaičiai. Ir tai yra labai gražu. Stiprina tarpusavio ryšius, gyvą ir nemirštantį išlaiko bičiulišką ateitininkų santykiavimą.

Jaunas Sėdaraugis

DETROIT, MICH.

Lietuvių Kultūros Klubas gyvas ir veiklus

Lietuvių Kultūros Klubu narių metinis susirinkimas įvyko vasario 3 Detroito Lietuvių Namuose. Klubu pirmininkas A. Musteikis padarė pranešimą, kuriuo čia pasinaudojama.

1973 metų pradžioje klubas neteko garbingos narės, visuomenininkės ir dramų aktorės Zuzanos Arlauskaitės — Mikšienės.

Klubu darbai vykdomi dviem kryptimis: lietuviška ir amerikietiška. Norėdami supažindinti keliaučius su lietuvių tautos politinėmis ir kultūrinėmis apraishomis bei sunkia Lietuvos padėtimi, stengiamės jiems pateikti, kas mum priinama.

Valdybai nutarus Detroito surengti Vilniaus 650 metų sukakties minėjimą, į rengimo komitetą buvo įsijungę: Vilniaus Krašto Lietuvių Sąjunga, Lietuvių Šaulių Sąjunga, Altos Detroito skyrius, Detroito Organizacijų Centras. Minėjimui pritarė ir skautija, taip pat ir LB Detroito apylinkės valdyba. Iniciatyva ir vadovaujamo darbo vadžios buvo Detroito Lietuvių Kultūros Klubu rankose.

Komiteto nariams susirinkus posėdžio, Vilniaus Sąjungos pirmininkas K. Veikutis pasiūlė pagaminti Gedimino sostinės Vilniaus žymenį — medalį. Jis turėjo būti pagamintas prieš 1973 spalio 7 surengtą Vilniaus minėjimą. Projektu ir gamyba rūpinosi Ed. Vasiliauskas. Buvo nutarta pagaminti 1000 žymenų. Laiku negavus užsakyto gaminių, pasisakyta tik už 500. Tačiau ir šis kiekis nebuvo laiku pagamintas. 400 žymenų nupirko Vilniaus Krašto Lietuvių Sąjunga, o likusį šimtą pasiliklo minėjimo rengimo komitetas. Žymens kaina 2 dol.

Minėjimas pradėtas pamaldomis Šv. Petro parapijos bažnyčioje. Kun. V. Kriščiūnevičius savo pamokslu prisiminė Vilniaus krašto lietuvių nedalią. Muz. St. Slizys su parapijos choru stebino besimeldžiančius aukšto lygio giedojimu.

Po pamaldų minėjimas vyko Lietuvių Namuose. Pagrindinę kalbą pasakė dr. Kostas Jurgėla.

Minėjime surinkta 855.80 dol. Minėjimo išlaidų susidarė 549.29 dol. Iš likusio pelno paskirta: Wayne universitetui (lietuviškam kambariui įrengti) — 100 dol., spaudai — 30 dol.,

LIETUVIŲ KUNIGŲ SAMBŪRIS PROVIDENCE

Massachusetts ir Connecticut valstybių lietuvių kunigai kovo 14 buvo suvažiavę į Providence gildinti pastoracinių problemų. Tai abiejų valstybių, kurioms priklauso ir Mainas, jungtinis Kunigų Vienybės susirinkimas. Dalyvavo 24 lietuvių kunigai. Susirinkimą globojo kun. V. Martinkus, kurio klebonijoje jis vyko.

Programoje buvo paliesti 3 klausimai: atgailos sakramento naujosios taisyklės, pasiruošimas Šv. Metam ir liturginių knygų leidimas lietuvių kalba. Į visus tuos klausimus pažūrė lietuvišku žvilgsniu. Diskutuota ilgai ir išsamiai. Ilgiausiai sustota prie vaikų išpažinties ir pirmosios komunijos. Proga davė Vatikano atšaukimas eksperimentinio potvarkio, pagal kurį buvo leidžiama mažyčiam vaikam pirmą kartą priimti komuniją, o paskui, kai labiau subręs, atlikti išpažintį. Pastoraciniu atžvilgiu rūpesčio kelia naujieji potvarkiai ir suaugusiųjų išpažinties praktikoje. Svarstyta, kaip paruošti paskirus asmenis, kad jie prasmingai atliktų išpažintį, nes naujos apeigos nėra trumpos. Diskusijos vyko lietuvių kalba, nors žymioji pusė dalyvių jau gimusi Amerikoje.

Pasiruošimas Šv. Metam (1975) taip pat buvo gana išsamiai gildintas ir išdiskutotas. Svarbiausias klausimas — kaip minėtų valstybių lietuvių katalikai galėtų prasmingiau atšvęsti Šv. Metus. Be apeiginių pamaldų parapijose, nutarta ruošti maldininkų kelionę į Marianapolį. Jai organizuoti išrinktas komitetas iš kunigų: Maciūno, Martinkaus, Šakalio, Vilčiausko ir Zakaro. Sužinota, kad sakramentų teikimo lietuviški tekstai jau paruošti ir greit bus

radio valandom — 30 dol., kun. V. Kriščiūnevičiui — 15 dol., kun. K. Simaičiui — 10 dol. Už Vilniaus Gedimino žymenį sumokėta 125 dol. Kasoj liko 41.51 dol.

Dr. K. Jurgėlos "Lietuvos sukilimas 1862-1864 m." buvo pristatytas Stasio Butkaus šaulių kuopos kultūrinėje vakaronėje Lietuvių Namuose 1973 spalio 6. Tos vakaronės metu šaulys Jonas Švoba padarė turinio apžvalgą ir istorinę veikalo analizę.

Išsiųstas laiškas Lenkijos kardinolui primui S. Wyszyńskiui, jame prašoma Seinų ir kitų sričių lietuvių katalikams leisti turėti lietuviškas pamaldas. Laišką pasirašė šešių organizacijų vadovai. Jį suredagavo dr. K. Keblys.

V. Mingėla

spausdinami. Paliestas dar organizuojamasis Lietuvių Sielovados Centras, kuriam vadovauja kun. K. Puga. Įdomus sumanymas — pasikeisti kunigams savaitgaliais lietuvių parapijose, duodant progos žmonėms išgirsti naujo dvasiško pamokslą bei atlikti pas jį išpažintį. Toks pajavirimas iškeltas pirmą sykį Kunigų Vienybės susirinkimuose, ir jis gali būti naudingas, jeigu pasisėktų įvykdyti.

Susirinkimas praėjo jaukioje nuotaikoje. Aiškiai buvo matyti, kad šių apylinkių lietuvių kunigai nori veikti ir savo parapijose puoselėti lietuviybę. Susirinkimas supuolė su klebono kun. V. Martinkaus 65 m. amžiaus sukaktimi. Ta proga suvažiavusiems savo draugam įsiaiškėlė pokylį.

L. A.

TURTINGESNĖ UŽ MILIJONIERIUS

Viename kultūriniame pobūvyje vienas veikia pareiškė, kad būtų labai gerai turėti lietuvių milijonierių. Jam buvo atsakyta, kad, jei mes, lietuviai, ir turėtume milijonierių, kas būtų iš to, jei jie nė centu nepridėtų prie lietuviško kultūrinio veikimo ar prie tautinio solidarumo.

Mūsų visą lietuvišką, tautinę, kultūrinę ir politinę veiklą remia ne kišeniniai milijonieriai, bet jautrios širdies asmenys. Vieną jautrios širdies milijonierę labai verta paminėti. Tai Worcesterystėje gyvenanti Magdūtė Baltrušaitytė.

Prieš dvidešimt su viršum metų apsigyvenusi Worcesterystėje, Šv. Vincento ligoninės skalbykloje gavusi nelengvą ir menkai apmokamą darbą, savo darbštumo, sąžiningumo ir kantrybės dėka išsilaukė iki pensijos. Pati kukliausiai gyvendama, pradžioje net valgį gamindama malkom kūrenamojo krosny, pradėjo taupyti ne sau, bet, kaip ji prastatavo, geriam darbui.

Čia suminimi tie gerieji darbai, kuriems Magdūtė paaukojo didesnę savo uždabio dalį. 1. Rėmimas asmens, studijavusio Romoje ir tapusio išmoksliu kunigu, jai atsiėjo 5,500 dol. 2. Putnamo seselės ji parėmė su 3,000 dol. 3. Chicagos jėzuitam paaukojo 2,000 dol. 4. Vietinės Šv. Kazimiero parapijos klebonijos statybos fondui davė 2,000 dol., neskaitant mėnesinių aukų tam pačiam tikslui. 5. Artimųjų šelpimas Lietuvoje jai atsiėjo apie 1,000 dol.

Tai stambesnės sumos, bet kiek ji per 20 metų yra aukojusi kitiems reikalams, tai bus ne vienas, bet keletas tūkstančių. Pavyzdžiui, Vasario 16 minėjimų proga jos auka viršydavo 20-30 dol. Savaitinio bažnyčios išlaikymo mokesčio ji į vokelį dėdavo ne mažiau kaip 1 dol. Ji aukojo ir Balfui, ir pranciškonam, ir kazimierietėm, ir Lietuvių Fondui, ir Lietuvių Bendruomenei. Solidarumo mokesčių Bendruomenei pasiūlydavo ji pati, nereikėjo jos raginti. Vos įsisteigė šaulių kuopa, ji visa šimtaine ją parėmė.

Magdūtė Baltrušaitytė prieš 20 metų.

Apytikriai apskaičiavus jos darbus ir aukas, jai pragyvenimo likdavo ne daugiau kaip trečdalis visų pajamų.

Jei mūsų išeivijoje būtų daugiau tokių, kaip Magdūtė, nereikėtų pasigesti kišeninių milijonierių.

Šia proga verta prisiminti Lietuvių Fondą. Prieš 10 metų daktarui Razmai kilo idėja sutelkti bent vieną milijoną dolerių Lietuvos ir lietuviškiems reikalingam. Manya, kad atsirastų tiktantis pasiturinčių — daktarų, inžinierių, biznierių — ir tokiu būdu per porą mėnesių bus sutelktas milijonas dolerių. Iš tikrųjų mūsų išeivijoje lietuvių, galinčių sutelkti tokią sumą, yra daugiau kaip vienas tūkstantis. Deja, realybė parodė, kad mes per 10 metų dar nesutelkėm tiek, kiek žydai sutelkia per 10 valandų. Pravartu būtų pasimokyti iš pastarųjų.

V. D.

Introduction to Modern Lithuanian. Puikus lietuvių kalbos vadovas su 40 pamokų, gramatikos priedu, skaitymais ir žodynėliais. Tekstas ir paaiškinimai anglų kalba. Nemo-kantiem ir nedaug mokantiem lietuviškai — puiki galimybė išmokti. Parengė L. Dambriūnas, A. Klimas ir W. R. Schmalstieg. Išleido lietuviai pranciškoniai Brooklyn, 479 psl. Lietais viršeliais. Kaina 9 dol.

SCHUYLER SAVINGS

AND

Loan Association of Kearny, New Jersey

24 Davis Ave., Kearny, N. J. 07032
Phone: 991-0001; 991-7260

Dr. Jokūbas Stukas,
President

Nuo įdėjimo dienos, kas ketvirtis metų priskaitomi nuosimčiai. Taupymo indėliai apdrausti iki \$20,000.00

The FEDERAL SAVINGS and LOAN INSURANCE CORP.,
WASHINGTON, D.C.

DARBO VALANDOS: Pirmadienis-ketvirtadienis nuo 9 v. ryto iki 3 v. p.p.
Penktadienis — 9 val. ryto iki 7 val. vak.
Šeštadienis — 9 val. ryto iki 12 val. pietų

TURTAS (ASSETS) 8,000,000.00

Draugijai lietuvių įkurta ir veikia nuo 1924 metų. Jos vadovybė ir dabar lietuvių rankose. Su tarnautojais galima susikalbėti ir kitomis kalbomis

Direktoriai: Joseph M. Belza, Edmund Bennett, John A. Condon, George Katilus, Jr., Frank Gelenitis, Esq., Stephen A. Mickewich, M.D., John D. Nakrosis, A.I.A., Walter Plikaitis, John J. Salvest, Esq.

SAVI, PAS SAVUOSIUS

ŽAIDYNIŲ SPĖLIOJIMAI

New Yorko Žaidynėse dalyvauja net 16 sporto klubų iš Šiaurinės Amerikos ir Kanados miestų. Tinklinyje laukiama ypatingai aukšto lygio rungtynių. Moterų grupėje matysime eilę žaidėjų, kurios pernai dalyvavo sėkmingoj išvykoj į Europą. Čia tikimasi Clevelando Žaibo pergalės, nors Chicagos Neris ir Vėtra turėtų sukurti gerą pasipriešinimą. New Yorko LAK moterų komanda, pastiprinta jaunesnėmis žaidėjom, taip pat bandys savo jėgas.

Vyrų grupėje vyrauja trys galiūnai: Clevelando Žaibas, Bostono L.P.K. ir Baltimorės L.A.K. Bet kuri iš šių trijų komandų gali nusinešti meisterio titulą.

Mergaičių tinklinio grupėje tos pačios varžovės: Žaibas, Neris ir Vėtra. New Yorkas B klasės mergaičių grupėj statys net dvi komandas. Viena iš jų gali duoti rimtą pasipriešinimą vakarų apygardos klubam. Tinklinio baigminės rungtynės vyks šį sekmadienį, nuo 11 val. Kultūros Židinyje. Pernykščiai meisteriai Detroito žaidynėse: vyrų — Clev. Žaibas, moterų — Clev. Žaibas, merg. A — Chic. Neris, merg. B — Cicero Vėtra.

Krepšinis šiemet ypač gausus dalyviais. Vyrų A grupėje — 8 komandos, vyrų B — 5 komandos, jaunių A — 8 kom., jaunių B — 7 kom., jaunių C — 4 kom. ir mergaičių A — 5 komandos.

Vyrų A grupėj labai sunku pramatyti laimėtoją. Bostonas šiemet ypatingai stiprus su Gineičiu, Ketvirčiu, Aneliausku ir Baškausku. Chicagos Neris, pernai žaidusi baigmėje ir šiemet laimėjusi Vakarų apygardos titulą, dar tebeturi Varną, Jesevičių ir būrį naujų jėgų. Negalima už-

miršti perykščio meisterio — Detroito Kovo, stiprios Lithuanicos ir Toronto Aušros varžovų. New Yorkas šiemet taip pat, surinkęs naujų pajėgų, tikisi sukurti gerą pasipriešinimą, o gal net pateikti staigmeną. LAK eilėse matysime veteraną Sedlicką ir jauną New Yorko žvaigždę: Misevičių, Miklą, Mikalauską, Belecką ir kitus. Baigminės vyrų A rungtynės sekmadienį 2:30 v. popiet Gate of Heaven mokykloje. Kas bus naujas meisteris? Paaiškės tik tai po paskutinio teisėjo švilpuko.

Vyrų krepšinio B grupės favoritai — Cicero Ateitis, bet Philadelphia, Washingtonas ir Hamiltonas taip pat turi galimybę būti laimėtojais.

Jaunių A klasėje, prisimenant perykštes Detroito rungtynes, reikia tikėtis dvikovės tarp New Yorko ir Chicagos Neris, tačiau

WORCESTER, MASS.

Rengia išvažiavimą

Šv. Kazimiero vienuolyno seselių rėmėjų skyrtus balandžio 27-28 rengia išvažiavimą į Šv. Juozapo Vilą, Holland, Pennsylvania. Ten įvyks Šv. Kazimiero vienuolyno rėmėjų suvažiavimas-seimas.

Rėmėjų skyriaus organizuojamas autobusas išvažiuos nuo Šv. Kazimiero parapijos bažnyčios balandžio 27, šeštadienį, anksti rytą. Parvažiuos sekmadienio vakarą. Kelionė, maistas ir nakvynė atsieina nedaug. Informacijas teikia skyriaus pirmininkė O. Bender, tel. 754-8110.

Rėmėjų skyrius kviečia norinčiuosius prie jų prisidėti ir išvykti pasigrožėti gamta bei pamatyti seselių darbus, kuriuos jos ten dirba atsidėjusios.

Jaunimo dėmesiai

Moterų Sąjungos 5-oji kuopa įsteigė stipendijos fondą, kurio mecenatė yra ilgametė šios kuopos narė U. Dūdienė. Stipendija bus duodama šiais metais pirmoj vietoj Moterų Sąjungos 5-osios kuopos narei, antroj vietoj narės dukrai ar sūniui, kuris ar kuri šiais metais baigia gimnaziją (high school) ir nuo ateinančio rudens studijuos universitete (kolegijoj). Stipendija — \$200 vienam studentui ar studentei.

Moterų Sąjungos 5-osios kuopos narės ar jų vaikai, norėdami gauti minėtą stipendiją, turi paduoti prašymą iki birželio 15 stipendijos paskyrimo komiteto pirmininkei G. Kaneb, 24 Westwood Drive, Worcester, Mass. Prie prašymo reikia pridėti reikalingas rekomendacijas.

Reikalui esant, informacijas suteiks kuopos pirmininkė J. Mack, tel. 853-8919.

Stipendijos paskyrimo komisiją sudaro: pirm. G. Kaneb, vicepirm. B. Sinnott (miesto vicemajorė), dr. O. Labanauskaitė — Putnam, Conn., M. Čėsniene ir M. Dabrilienė.

J.M.

Neris nebeturi Puidoko, todėl New Yorkas, su Misevičium priešaky, greičiausiai pasieks laimėjimą. Žinoma, dalyvauja dar 6 kitos komandos ir bet kuri iš jų gali tapti netikėtu laimėtoju. Jaunių A baigmė — sek. 12 val. G. of Heaven.

Jaunių B ir C klasėse vaizdas labai gyvas ir įvairus. Dalyvauja 11 komandų. Kuri iš jų taps prieauglio meisteriu — sunku atspėti.

Šiemet, kaip minėta, turėsime ir penkias mergaičių krepšinio komandas. Iš jų gal labiausiai pažengusios — Clevelando Žaibas ir Chicagos Neris, bet tikimasi geros kovos iš Toronto Aušros bei Hamiltono Kovo. New Yorkas pirmą kart po eilės metų taip pat pasirodys su merginų krepšinio komanda.

Stalo teniso rungtynės, dėl dalyvių trūkumo, yra atidėtos Rytų apygardos pirmenybėm gegužės 25-26 New Yorke. Tuo laiku tikimasi prisivilioti iškiluosius Kanados žaidikus, idant new yorkečiam pateiktų stipresnį pasipriešinimą.

Sachmatuose užsiregistravo tik tai New Yorkas ir Bostonas jaunių ir vyrų grupėse. Sachmatų rungtynės abi dienas vyks Kultūros Židinyje.

XXIV Š. Amerikos lietuvių žaidynės pritraukė šimtus jaunų sportininkų ir ši gražų lietuvišką sąskrydį. Tai yra visiems gera proga pabuvoti ir kartu pergyventi sportinių varžybų kovos dvasią. Laukiama ir tikimasi pilnutinio visuomenės susidomėjimo.

Alg. Š.

PRADĖTA RINKTI E. JUCIŪTĖS KNYGA

Simo Kudirkos vardo šaulių kuopa New Yorke sudarė specialų komitetą, kuris rūpinasi išleisti Elenos Juciūtės knygą "Pėdos mirties zonoje". Ji buvo Lietuvoje mokytoja, pergyveno antrąją bolševikų okupaciją, už ryšį su partizanais buvo paimta į kalėjimą ir nuteista kalėti Sibiro vergų stovyklose. Iš baisaus Sibiro ji paskui buvo paleista, grįžo į Lietuvą ir laimingai būdu atvyko į Ameriką. Ji plačiai ir vaizdingai aprašo gyvenimą sovietiniuose kalėjimuose, sunkius kalinių vargus, liūdnas pokario dienas Lietuvoje.

Knygos leidimas dėl pranciškonų spaustuvės persikėlimo buvo įstrigęs ir nudelstas. Dabar į talką atėjo Putnamo seselių spaustuvė. Ji knygą surinks. Tolimesnius darbus jau atliks pranciškonų spaustuvė Brooklyne.

Malonu pranešti visiems, kurie užsisakė šią knygą, kad visi knygos rinkimo darbai pajudėjo. Pirmąją savaitę jau buvo surinkta 35 skiltys.

Knygai leisti komitetas renka prenumeratas. Jau yra surinkęs nemažą ty prenumeratų. Visais knygos reikalais rašyti: K. Bačas, 84-55 86 Ave., Woodhaven, N. Y. 11421.

NAUJOS PLOKŠTELĖS

Gelbėk Mus! Philadelphia Lietuvos Choras Viltis. Stereo 6 dol.

Čia mano brangioji Tėvynė, Lietuviškų dainų rinkinys, įdainuotas Vilniaus operos solistų — E. Kuodžio ir J. Girijoto. Stereo 6 dol.

Tėviškės namai, Br. Budriūno kūriniai ir kantata. Įdainuota Los Angeles, Calif. Šv. Kazimiero parapijos choro. Stereo 6 dol.

Clevelando vyrų okteto Nr. 2 Stereo 6 dol.

Dieve priegloba mūs... Toronto Šv. Jono parapijos religinės mišios, kalėdines ir Velykų giesmės kaina 6 dol.

Jūratė ir Kastytis, Banaičio opera iš 3 plokštelių. Kaina 16 dol.

Lietuva, Tėvynė mūsų, Toronto vyrų kvarteto įdainuota 3 Baltijos tautų himnai, lietuviškos dainos ir operų ištraukos. Stereo 6 dol.

Arijos ir dainos, Sol. B. Povilavičiaus 5 dol.

Norėdami įsigyti knygą, plokštelę prašom kreiptis: Darbininkas, 341 Highland Blvd. Brooklyn, N. Y. 11207. Persiuntimui pridedama 50 c.

Bostone Tarptautinis Institutas minėjo 50 metų veiklos sukaktį. Didžiuliam baliuje buvo ir lietuvių stalas. Iš k. E. Valiukonienė, A. Daukantienė-Moriarty, E. Žičkienė ir A. Ausiejienė. Nuotr. Urbano

BOSTONO TARPTAUTINIAM INSTITUTUI 50 METŲ

Tarptautinis Institutas Bostone kovo 30 atšventė 50 metų sukaktį. Tas institutas buvo įsteigtas 1924. Vienas iš steigėjų buvo ir lietuvis advokatas Anthony Shallna, visą laiką iki mirties buvęs Instituto vadovybėje.

Institutas kasmet rengia balių. Šių metų balius buvo daug didesnis. Šiemet Statler Hiltono viešbutyje buvo paimtas visas antras aukštas, kur buvo trys mažesnės ir viena labai didelė salė. Baliuje dalyvavo per 3000 žmonių, ir taip vietos pasidarė maža.

Atskiros tautybės turėjo savo

stalus. Buvo ir lietuvių stalas. Lietuviam atstovavo Lietuvių Moterų Klubų Federacijos Bostono klubas: pirm. Elena Valiukonienė, vicepirm. Aleksandra Daukantienė Moriarty, Ada Ausiejienė, Alė Žičkienė, vėliau prisidėjo Ona Ulevičienė. Be šių minėtų maisto produktus — tortus, pyragus, žagarėlius ir kitokius kepsnius aukėjo:

Andriulionienė, Lendraitienė, Liutkonienė, Muzinskienė ir Žižnauskienė.

Be kepsnių jos turėjo ruginės duonos ir dešrų su kopūstais. Didžiausio pasisekimo turėjo dešros ir kopūstai.

Visi lietuvių gaminiai buvo greit išparduoti, bet jos pinigų negavo. Visi pinigai atiteko Institutui.

Lietuvių stalas buvo gal gražiausiai papuoštas. Moterys buvo su tautiniais drabužiais, ir tai labai pritiko prie kilnios baltiaus nuotaikos.

Buvo ir programa. Buvo pristatyti Bostone esą konsulai, kelios tautos pašoko savo šokus. Anksčiau lietuviai ne kartą dalyvavo tokiame Instituto baliuje, šiemet buvo pakviestos kitos tautybės. Šiaip baliuje lietuvių buvo mažai.

KNYGA — GERIAUSIA DOVANA

Šv. Rašto Naujasis Testamentas	5.00
Dievas šiandien, kun. J. Gutausko	6.00
Didieji dabarties klausimai, dr. A. Maceinos	6.00
Ištistos rankos, kun. J. Gailiaus	5.00
Ką mes tikime, kun. P. Celiešiaus	4.00
Šviesos ir Šešėliai, A. Sušinsko	5.00
Didysis jo nuotykis, apie prof. J. Eretą	5.00
Užkandis, J. Jankaus pasakojimai	5.00
Palikimas, F. Kiršos eilėraščiai	6.00
Kritusieji už Laisvę, V. Ramojaus	5.00
Lietuvos keliu, P. Lelio prisiminimai	6.00
T. B. Pauliukas, T. K. Žvirblio, O.P.	2.00
Tautvila, J. Kraliausko romanas	4.00
Karaliai ir bulvės, L. Dovydeno	4.50
Miestelis, kuris buvo mano, N. Mazalaitės	4.00
Lituanistikos darbai, III tomas	10.00
Lietuvių poezija, III tomas	13.00
Day of Shame, by A. Rukšėnas	9.00

Kiščio pyragai, J. Mingėlos	3.50
Gabriuko užrašai, J. Gilienės	3.00
Peliukai ir plaštakės, B. Pukelevičiūtės	1.50
Daržovių gegužinė, B. Pukelevičiūtė	1.50
Kalėdų dovana, B. Pukelevičiūtės	7.00
Saulės Šermenys, A. Gustaičio	4.00
Vėjas gluosniuose, A. Landsbergio	4.00
Laiškai Andromachai, J. Tininio	4.00
Pro vyšnių sodą, Vl. Šlaito	3.00
Karnavalo aikštėje, J. Švaisto novelės	5.00
Gyvenimas ir darbai, V. Šmaižienės eilės	3.00
Medinis Dievas, Vl. Mingėlos	5.00
Dail. Adomo Galdiko monografija	15.00
Naujųjų Metų istorija, B. Pukelevičiūtės romanas	4.50
Lietuvių literatūros istorija, Pr. Naujokaičio	10.00
Girių sargai, Erlėno apysakos	3.00

Šios bei kitos knygos ir lietuviškos plokštelės gaunamos Darbininko administracijos, 341 Highland Blvd. Brooklyn, N. Y. 11207.

— Ekskursijai į Australiją, rengiamai PLB valdybos, jau susidarė pakankamas skaičius ekskursantų, ir ekskursija tikrai įvyks. Registracija dar tebetiesiama. Registruotis prašome pas Bronių Nainį, 6804 So. Maplewood Ave., Chicago, Ill. 60629. Tel. (312) 776-4028.

— Balso Chicagos apskrities valdyba globos Balso direktorių suvažiavimą, kuris įvyks balandžio 27 Chicagoj. Suvažiavimo pradžia 10 val. ryte. Vieta — Chicago Savings and Loan Association, 6245 So. Western Ave. Šis Balso direktorių suvažiavimas yra pirmasis po specialaus selmo, įvykusio praėjusių metų lapkričio mėn. pradžioj Clevelande. Prel. dr. Juozas Končius, ilgas metus buvęs Balso pirmininku ir dabartinis garbės pirmininkas, nuolat gyvenęs Romoj, atvyksta į Chicago dalyvauti Balso direktorių suvažiavime.

— Latvie Alma Hirschs, įvertindama UBA-BATUNO pastangas išugdyti baltiečių jaunimą ateities politinei veiklai, pakauko 1000 dol. BATUNO stipendijų fondui. BATUNas tikisi tos paramos tam fondui susilaukti ir iš lietuvių pavienių asmenų bei organizacijų.

— JAV LB krašto valdyba savo išleisto leidinio "The Violations of Human Rights in Violent Occupied Lithuania — A Report for 1973" skiria 200 egz. BATUNo veiklai Jungtinėse Tautose. Pirmieji 35 egz. oro paštu buvo išsiųsti, ir BATUNas dar suspėjo laiku juos įteikti pereinamos sesijos JT Žmogaus Teisių Komisijos nariam.

— Catacombes, Paryžiaus mėnesinis laikraštis, 1974 vasario-kovo nr. paskelbė apie "Prie-nių mokyklą Lietuvoje". Tai 1973 vasario mėn. anketa, kurią 8 metų moksleiviai turėjo atsakyti apie savo ir savo tėvų tikėjimą bei jo praktiką. Žinia paimta iš LKB Kronikos, kurią paskelbė Elta-Press 1973 Nr. 9. (E.)

— The Detroit News kovo 27 korespondentas Henri E. Wittenberg paskelbė pasikalbėjimą su detroitieškiu Vladu Pauza. Pauza teigė, kad tai, ką Solženitsynas aprašo "Gulag Archipelag", tas pats dėjos ir Lietuvoje, kai tik ji buvo Sovietų okupuota. "Savo akimis mačiau, kaip sovietai norėjo iškraustyti seną moterį iš jos buto. Kai ji pasipriešino, jie nušovė ją čia pat ir paliko lavoną ant grindų". Du chirkurgai buvo suminti operacijos metu ir nužudyti. (E.)

— The Miami News vasario 19 atspausdino ALT Miami skyriaus pirmininko V. Semasikos laišką Vasario Šešioliktosios proga. Laiškas baigiamas taip: "Nei detente nei kultūriniai pasikeitimai negalės nuplauti kraujo ir nusikaltimų, kuriuos Sovietų Rusija papildė prieš tą taikingą tautą (Lietuvą). Genocidas — štai vardas, kuriuo šios dienos istorikai tai pavadins". (E.)

— Balso įstatų keitimo komisiją sudaro: Adolfas Baliūnas, Vita Baleišytė, Vytautas Kasniūnas ir Albinas Dzirvonas (pirmininkas). Komisijos adresas: A. Dzirvonas, 3625 W. 67th Place, Chicago, Ill. 60629.

— Italijos valstybinis radijas Vasario 16 proga davė 20 minučių lietuvių liaudies dainų programą. Po atitinkamo įvado kiekviena daina buvo lietuviams labai palankiai pristatoma. (E.)

— Jungt. Amerikos Valstybių atstovybė prie Jungtinių Tautų yra susidomėjusi žmogaus teisių pažeidimo ir religijos diskriminacijos klausimu Lietuvoj ir kreipėsi į UBA-BATUNO įstaigą dėl papildomų dviejų egzempliorių "The Violations of Human Rights in Soviet Occupied Lithuania — A Report for 1973", kuri išleido JAV Lietuvių Bendruomenės krašto valdyba. Pasiuntinybė taipgi paprašė, kad ateity panašios medžiagos būtų prisiunčiama bent po tris egzempliorius.

Darbininkui paremti aukojo

Darbininko skaitytojai, prisijusdami prenumeratą, prisidėję savo aukomis už kalendorių ar šiaip spaudai paremti:

Po 15 dol. — kun. F. I. Jarashka, Philadelphia, Pa., D. Jonaitis, Woodhaven, N. Y.

11dol. — B. Vasaris, Newton, Mass.

Po 10 dol. — V. Kazlauskas, Chicago, Ill., P. Jakubauskas Toronto, Ont.

Po 8 dol. — K. Beleckis, Brooklyn, N. Y., K. Grajauskienė, Don Mills, Ont.

Po 7 dol. — P. Ražickienė, J. Snieška, Brooklyn, N. Y., Z. Steponis, Stamford, Conn., J. Juozaitienė, Cleveland, Ohio, M. J. McGowan, Clarks Summit, Pa., S. Morkūnas, Montreal, Canada, M. Kemzura, Woodhaven, N. Y., B. Baroniūnas, New Hyde Park, N. Y., A. Wilkich, Newark, N. J., R. Šlepetys, Brick Town, N. J., J. Tumas, Harrison, N. J., K. Jankūnas, Lodi, N. J., A. Čekas, Metuchen, N. J., J. Kontautas, Clifton, N. J., E.

(nukelta į 10 psl.)

PLANUODAMI ATOSTOGAS, NEPAMIRŠKITE PRANCIŠKONŲ VASARVIETĖS

KENNEBUNKPORT, MAINE

Vasarvietė — prie pat Atlanto, Labai gražus parkas, Maudymosi baseinas, Teniso aikštė.

Maistas geras, kambariai patogūs, Kainos prieinamos.

Lietuviška nuotaika. Kultūriniai renginiai: koncertai, literatūros vakarai, šokiai.

Vasarvietė yra garsiam Amerikos kurorte.

Svečių nuotaiką kelia lietuviškos šventovės ir meno kūriniai.

INFORMACIJAI ADRESAS:

Rev. Superior
Franciscan Monastery
Kennebunkport, Maine 04046
Tel. (207) 967-2011

Darbininkui paremti aukojo

(atkelta iš 9 psl.)

Tamalavage, Worcester, Mass., E. Kemfert, Baltimore, Md., Z. Krasauskas, Chicago, Ill., R. M. Bureika, Los Angeles, Ca.

6 dol. — K. Ciurlys, N. Brunswick, N. J.

Po 5 dol. — M. Dumbles, K. Vasilias, Brooklyn, N. Y., K. Račauskas, Richmond Hill, N. Y., dr. A. Dunajewski, Ozone Park, N. Y., J. Blaževičius, R. Klivečka, Woodhaven, N. Y., A. Garbauskas, Old Bethpage, N. Y., M. Zilinskas, Ronkonkoma, N. Y., K. Simanavičius, Poughkeepsie, N. Y., D. Vaičiūš, Hudson, N. Y., dr. V. Lehtis, Rochester, N. Y., J. Valiūšaitis, Stamford, Conn., V. Jokūbaitis, B. Matulionis, Cleveland, Ohio, J. Išauskas, Paterson, N. J., A. Wishner, Lakewood, Ohio, B. J. Naras, Shrewsbury, Mass., P. Mikšys, Worcester, Mass., L. Sledauskas, Matawan, N. J., V. J. Čekanauskas, Inglewood, Calif., A. Vaitekūnas, Providence, R. I., O. Valaitis, Fairfax, Va., prel. M. J. Urbonas, DuBois, Pa., dr. B. Kaslas, Wilkes Barre, Pa., R. Frankas, Bristol, Pa., B. Juška, Kenosha, Wisc., J. Karaliūnas, Hamilton, Canada, A. Grigelis, Union, Canada, dr. J. Sungaila, S. Dabkus, Toronto, Canada, E. Ramancionienė, Brooklyn, N. Y., S. Romaska, Lakewood, N. J., A. Cepulis, Philadelphia, Pa., M. Bernot, Manchester, Conn., A. Swazdauskas, Waterbury, Conn., A. Bačiulis, Quincy, Mass., D. Bazulevičius, Norwood, Mass., St. Bučmys, Dayton, Ohio, M. Damijonaitytė, Boys Town, Nebr., J. Ruhaitė, Great Neck, N. Y.

Po 4 dol. — J. Kiaunė, Richmond Hill, N. Y., So. Boston, Mass.: A. S. Vakanzas, O. Andruskavičienė, J. Bogušis, A. Oberaitis, Wilkes Barre, Pa., A. J. Vasašaitis, Hyattsville, Md., V. Samatauskas, Cleveland, Ohio, P. Dzimidis, Toledo, Ohio, O. Bačkis, Washington, D.C., T. Miglinas, St. Petersburg Beach, Fla.

Po 3 dol. — P. Radzevičius, Brockton, Mass., F. Kaupes, Brooklyn, N. Y., V. Galinis, Richmond Hill, N. Y., K. Kulpa, Huntsville, Ala.

2.50 dol. — K. Kazlauskas, Cornwells Heights, Pa.

Po 2 dol. — A. Gercas, Guarico, Venezuela, Richmond Hill, N. Y.: V. Vasikauskas, G. Rannit, Jamaica, N. Y., Brooklyn, N. Y.: V. Z. Daugvila, L. Janauskaitė, J. Yourshiss, A. Mikolaitis, Beleckis, Jersey City, N. J.: M. Parzel, Newark, N.J.: J. Matulis, Kearny, N. J.: A. Bylaitienė, O. Dargis, Elizabeth, N. J.: A. Bružėnas, P. Lanys, V. Radzevičius, Parsippany, N. J.: V. Batvydas, Linden, N. J.: V. Kvietauskas, Vineland, N. J.: J. Žvirblis, Elmwood, N. J.: A. Aidukas, Paterson, N. J.: V. Cizunas, Yonkers, N. Y.: I. Mikolainienė, Long Beach, N. Y.: E. Pugh, Woodside, N. Y.: J. Davnorow, Maspeth, N. Y.: A. Petkulis, Amsterdam, N. Y.: C. J. Karbocius, Port Ewen, N.Y.: S. Yaremskis, Hicksville, N.Y.: B. Esery, Rochester, N. Y.: V. Keiba, Bridgeport, Conn.: L. Radzwillas, Waterbury, Conn.: I. Kutelis, A. R. Igaunis, Hartford, Conn.: Tėvelis Mitchell, Oakville, Conn.: S. Zdanis, Philadelphia, Pa.: Mrs. Rumkevičius, R. Sileika, A. Belskis, Easton, Pa.: O. Kubilius, So. Boston, Mass.: K. Dūda, Dorchester, Mass.: K. Bačanskas, O. Vaičiūnas, Worcester, Mass.: A. Vencauskas, Brockton, Mass.: P. Sargelis, Brockton, Mass.: L. Rudokas, North Adams, Mass.: G. J. Velyvis, Millbury, Mass.: K. Naikelis, Mt. Airy, Md.: R. Gruodis, Brentwood, Md.: L. Dambriūnas, Chicago, Ill.: J. Ambrizas, A. Garbačiauskas, Detroit, Mich.: V. Tamošiūnas, Los Angeles, Calif.: J. Spirauskas, Oakland, Ca.: P. Sidas, San Leandro, Ca.: I. Kirk, Monterey Park, Ca.: P. Butkys, Indio, Cal.: S. Damulis, Miami, Fla.: R. Paul, J. Rudis, Brooklyn, N. Y., A. Kepalaitė, F. Zutkus, New York,

N. Y., A. Arūnas, A. Butas, B. Jalinskas, K. Karečka, Woodhaven, N. Y., J. Bartkus, D. Vizbaras, Richmond Hill, N. Y., dr. J. Valiūnas, New Rochelle, N. Y., M. Petrus, Amsterdam, N. Y., dr. J. Škučas, Hilton, N.Y., F. Lukas, Howard Beach, N. Y., Z. Dvareckas, Great Neck, N.Y., J. Jasys, M. Žukas, New London, Conn., J. Zdanys, Hartford, Conn., C. Valuckas, Waterbury, Conn., J. Valiūnas, Paterson, N. J., M. Samatas, Westfield, N. J., K. Bakšys, Ridgefield, N. J., M. Goras, E. Newark, N. J., D. Ambrozaitis, Basking Ridge, N. J., S. Everlin, Avenel, N. J., J. Arnas, Fair Lawn, N. J., P. Braska, S. Eiva, C. Kalishauskas, Brockton, Mass., A. Keturakis, kun. A. Baltrushunas, L. Masiliūnas, Boston, Mass., dr. D. Kasaitis, A. Dubinskas, Baltimore, Md., J. Stankus, Hot Springs, Ark., R. Babickas, V. Palubinskas, P. Sejonas, Cleveland, Ohio, O. Sabal, Rocky River, Ohio, J. Česna, A. Liškūnas, A. Reklaitis, Chicago, Ill., J. Lukas, Philadelphia, Pa., C. Prapuolenis, Forty Fort, Pa., M. Kairys, Providence, R. I., J. Roeland, San Francisco, Calif., V.

Vardys, Norman, Okla., A. Barzdukas, Falls Church, Va., S. Bačkaitis, Great Falls, Va., B. Laučka, Columbia, S.C., S. Rudys, Old Hickory, Tenn., J. Puteris, Toronto, Canada, A. Ratkevičius, London, Canada, M. Sklandžiūnaitė, Memmingen, W. Germanv.

Po 1 dol. — T. Klova, Brooklyn, N. Y., A. Koncė, Woodhaven, N. Y., A. Luzėnas, Amsterdam, N. Y., A. Liudvinaitis, Linden, N. J., E. Milunaitis, Watchung, N. J., Villa Maria Rest Home, Thompson, Conn., K. Šidlauskas, So. Boston, Mass., J. Kucinas, W. Yarmouth, Mass., S. Mangis, Boulder, Colo., B. Saldukas, Washington, DC, V. Palūnas, Akron, Ohio, P. Ambrazas, Euclid, Ohio, P. Balčiūnas, Hot Springs, Ark., J. Balnionis, Detroit, Mich., V. Zilinskas, Pittsburgh, Pa., A. Marmas, Chicago, Ill., A. Keblys, Montreal, Canada, New Paltz, N. Y.: P. Masken, Worcester, Mass.: J. Sabalauskas, Brockton, Mass.: J. Kilkus, Chicago, Ill.: P. Žibūnas, Nashua, N.H.: A. Gaidas.

Visiem aukotojams nuoširdžiai dėkoja Darbininko administracija.

ŠACHMATAI

Veda Kazys Merkis

Pasaulio pretendentų varžybos jau pradėtos. Spaskis-Karpovas lošia Leningrade, o Petrosianas ir Korėnojus — Odesoje. Tų kovų atidarymuose dalyvavo FIDES prezidentas dr. M. Euwe. Jis į sovietų žurnalisto užklausimus pareiškė, kad jis negalvojęs, kad prieš tai įvykusiose pretendentų varžybose Petrosianas taip greit įveikė Vengrijos didmeistrį Portisch, o Brazilijos didmeistris Mecking tikrai buvo užsitaravęs geresnio santykio kovoje prieš Korėnojų. Paklaustas, ar Bobby Fischer dalyvaus jubiliejinėje olimpiadoje, Nioje, atsakė, kad varžybos. Dr. Euwe girdėjęs, kad pasaulio čempionas statęs sąlygas, kurių rengėjai (Prancūzijos šachmatų federacija) negali išpildyti. Pav. Bobby Fischer norįs, kad jo partijos vyktų atskirame name ir kad kiti ten neloštų.

ROBATSCH DEFENSE			
White	Black	White	Black
Dieson	Nunn	Dieson	Nunn
1 P-K4	P-KN3	15 Q-O5	QxCh
2 P-Q4	B-N2	16 QxQ	N-N5
3 N-RB3	P-Q3	17 PxP	30 K-K5
4 B-K2	N-O2	18 BxP	31 N-OR4
5 N-B3	P-QB3	19 P-B3	32 R-RP
6 P-OR4	N-KR3	20 K-K2	33 R-Rch
7 P-R4	P-OB4	21 B-Q4	34 R-Rch
8 P-KR5	B-P4	22 R-R7	35 KxP
9 NXP	N-OB4	23 R-P4	36 N-N6
10 B-N5	B-O2	24 BxB	37 KxP
11 B-K3	O-R4	25 PxP	38 K-B4
12 K-B1	R-QB1	26 K-K3	39 R-R8
13 N-N3	NxN	27 K-R4	40 K-B5
14 PxN	B-QB3	28 P-B6	resigns

— Papildome žinias apie pretendentų varžybas Leningrade ir Odesoje. Spaskis prieš Karpovą laimėjo pirmąją partiją, antrąją baigė lygiomis, o lygiosios šiose varžybose nėra įskaitomos. Trečioje partijoje Karpovas atsigriebė, laimėdamas tašką iš Spaskio, taigi jų padėtis šiuo metu 1-1. Odesoje Korėnojus laimėjo pirmąją partiją, antrąją baigė lygiomis, o trečioje vėl sudorėjo buv. pasaulio čempioną Petrosianą ir turi 2-0. Visos šios kovos tarp keturių sovietų didmeistrių vyksta dėl pasaulio šachmatų karūnos, kuri dabar nepriklauso jiems; ją valdo amerikietis Bobby Fischer.

— Šio savaitgalio lietuvių

Shakrokh Ahkami, M.D.P.A.

is pleased to announce the removal of his office for the practice of obstetrics and gynecology

TO

110 PASSAIC AVENUE
PASSAIC, NEW JERSEY 07055
HOURS BY APPOINTMENT ONLY
PHONE 471-9585

RICHIE'S AUTO RECYCLING
"We're Trying Hard To Be No. 1"
"ECOLOGY IS OUR BUSINESS"

WANTED!!—JUNK CARS

882-9150

1675 E. 233rd ST. BRONX, N.Y.
(Cor. Boston Rd.)

Jarbininko spaudos kioske
gausi nusipirkti lietuviškų knygų, plokštelių, atvirukų, įvairių lietuviškų papuošalų ir dovanų.

CAMP ROTARY

Boxford, Mass.
Season: June 30-August 24
"SPECIAL CLUB FOR YOUNG MAGICIANS"
Full camping program
Exciting Mt. Climbing Program
CONTACT: YMCA, 305 Nahant Rd.
Nahant, (617) MA. 01908
Phone: (617) 581-0647

THE CAPTAIN LORD MANSION KENNEBUNKPORT

JUST BEYOND DOCK SQUARE HEADED TOWARDS CAPE ARUNDEL STANDS THE CAPTAIN LORD MANSION STILL SHADED BY LOFTY ELMS. BUILT DURING THE 1812 EMBARGO BY IDLE SHIPBUILDERS, THE CAPTAIN MUST HAVE BELIEVED THE RIVER WOULD AGAIN SWELL WITH OCEAN BOUND VESSELS. A SEPARATE ENTRANCE AND SPIRAL STAIRWAY DIRECTED VILLAGERS TO THE COPULA TO AWAIT RETURNING SHIPS. TODAY, THESE VESSELS ARE PLEASURE CRAFT AND LOBSTER BOATS, AND ARE VIEWED BY GUESTS LODGING WITH US IN OUR RECENTLY RESTORED HOME WHICH IS OPEN YEAR ROUND. We invite you to our evening hearthside and morning board. Call 207-967-3141 OR WRITE BOX 527, KENNEBUNKPORT, MAINE 04046, FOR DESCRIPTIVE BROCHURE.

EMERALD MOVERS

All Boroughs, Low Rates,
Overseas, Shipping
Call 212 796-3200

7 Room House—Greenwood Lake, N.Y. ON 3 acres, 3 bedrooms, 2 baths, fireplace, patio, 3 car garage, beautifully cleared land, secluded but convenient. Heart of fishing, hunting and recreation area. Priced For Quick Sale — \$50,000. McMillan Agency Middle-town, N. Y. Call (914) 343-0676 anytime

RONALD MOVERS

Any Time Any Place Low Rates 24
Hour Service Crating
CALL 212 595-7027 OR 212 595-6976

AAAA MOVING CO.

434 Empire Blvd.,
Bklyn.
Delivery Experts Trucking
Call 212 771-2217

PANTOGRAPH
WORK CLOSE TO HOME, SET UP AND OPERATE TWO DIMENSION PANTOGRAPH SHORT RUN, UNIQUE JOBS. GOOD WORKING CONDITIONS. COMPLETELY AIR-CONDITIONED SHOP, LIBERAL BENEFITS

DURAMIC PRODUCTS INC.
426 COMMERCIAL AVENUE
PALISADES PARK, N.J.
(201) 947-8313

EMMANUEL PAINTING & PAPER HANGING

EXTERIOR OR INTERIOR DECORATING
CALL FOR FREE ESTIMATES
212 352-8116

THRIFTY HENRY LEWIS

TRUCKING, MOVING & STORAGE

2332 TILDEN AVE. BKLYN.

24 HOUR SERVICE CALL 772-4520

OR 469-0701 OUT OF TOWN

SPORTSMAN'S INN

Open 7 Days A Week

Good Food & Entertainment

We Feature Go-Go-Girls

Route 33 Farmingdale, N. J.

Call 201 938-5201

CAMP DON BOSCO

E. Barrington, New Hampshire

Catholic Camp for Boys 7-15

June 30 — August 17

\$60 wk. — All Activities

7 Wks. for Price of 6

FOR BROCHURE CALL

CAMP DIRECTOR

(617) 567-2710

INDIVIDUAL INTERESTED IN ESTABLISHING AND SERVICING ACCOUNTS WITH CITIES, MUNICIPALITIES, ENGINEERS AND INDUSTRIAL PLANTS TERRITORIES NOW OPEN IN YOUR AREA

This new Aerator is designed and engineered in conjunction with waste water treatment and the energy crisis

Product meets high standards set by state and Federal pollution control agencies.

WE ALSO OFFER:

- Company Financing
- Sound Warranty
- National Advertising
- Literature & Advertising
- Supplied by Company
- To qualify you must be:
- Interested in Selling
- Permanent Area Resident
- Able to Service your Territory
- Have good Credit

Stock Minimum Inventory optional. For further information please write or phone.

OXYGENATOR

905 IRVING AVE.
DAYTON, OHIO, 45409
513 294-5244
(Call 9:30 to 5 Mon., Tues. & Wed.)

DEXTER PARK PHARMACY
Wm. Anastasi, B.S.
77-01 JAMAICA AVENUE
(Cor. 77th Street)
Woodhaven, N.Y. 11421
WE DELIVER
Michigan 2-4130

J. MONDEL ROOFING

SPECIALIZING IN ROOFING, DRIVEWAYS & PARKING AREAS. I HAVE A LOT OF MATERIAL LEFT OVER FROM SUMMER, YOURS AT COST PRICE. FREE ESTIMATES. 201 865-9172

STEVE ZADARLA

DAMAGED TREE CUTTING
Reasonable Rates Expert Work
150-50 Tenth Ave., Whitestone, N. Y.
Call 212 — 767-5710 After 7 PM, EVES.

CEMENT WORK ALL TYPES

Free Estimates
(212) 441-6024

FALLETTA CONTRACTING

Specializing in
Brick & Block & Concrete Work
Also Industrial Sites
Call 201 256-9289

PEOPLES TV REPAIRS

IF YOU ARE UPSET BECAUSE OF TODAY'S HIGH PRICES CALL US. SERVICE CALLS. COLOR \$4 B & W 2. (201) 332-6625 9 am to 9 pm

YONKERS & CROSS COUNTY AREA

16-21 TWO FAMILY LOTS
OAKMAN REALTY
914 423-5080 (till 8 PM) 914 423-4253

ALL BORO MOVING & STORAGE

Insured Movers Serving the 5 BOROS
Direct Runs to Florida & California
2120 Newton Avenue, Astoria, N.Y.
Call 212 — 626-2102-3

Unclaimed Rugs & Carpets

For Sale From
CARPET CLEANING COMPANY
2400 Snyder Ave., Bklyn., N.Y.
Call 212-462-2400

T.V. HI-FI & ELECTRONIC REPAIRS

AMPLIFIERS, ELECTRIC PIANO, ORGANS, GUITARS. FOR LOWEST PRICE HIGH QUALITY REPAIRS CALL 516 481-7338 MR. LYEY

ANGELO CARPENTRY MASONRY PAINTING

VIOLATIONS REMOVED
CALL 201 224-7791

NEW YORK — Lietuvos atsiminimų radijo vaitanda šeštadieniais nuo 4 iki 5 val. WEVD 1330 kil. — AM ir 97.9 meg. FM. Direktorius dr. Jok. J. Stukas, 1467 Force Dr., Mountinside, N. J. 07092, TEL. (201) 232-5565.

New Jersey — "Muelo of Lithuania" — pirmadieniais, 8:05-9:00 val. vlt. WBOU-FM, 89.5 meg. — angli kalba, per Seton Hall Univ. radijo stotį. Dr. prof. dr. Jokubas Stukas, So. Orange, N.J. 07070.

NEW YORK — Laisvės 21burya, lietuvių ir angli kalbomis sekmadieniais 8-10 val. ryto WHBI 105.9 FM banga. Vedėjas Romas Keary. TW 4-1286 88-15 60th Pl., Middle Village, N.Y. 11370.

BOSTON, WORCESTER, BROCKTON, Mass. — Vedėjas P. Vissinis, 179 Arthur St., Brockton, Mass., tel. JU 6-7206; FM bangomis 107.9 mc. WHBI 1430 kil. Medford, Mass. sekmadieniais nuo 11-12 vjd.

BOSTON, MASS. — Vedėjas Step. Minkus, WLYN 1360 kilocycles ir FM 101.7 banga sekmadieniais nuo 1-4:30 val. p.p. — WJZ-E. Brunswick, Mass. 02127 Tel. 268-0486.

KELIAUKIME!

LOURDA — ROMA

RUGP. 8-28 D.D.

Kartu aplankysime šių miestų istorines vietas, šventoves:

FRANKFURTAS — 2 D. PARYZIUS — 3 D.
MUNCHENAS — 3 D. ROMA — 6 D.

LOURDAS — 3 D.

LITAS TRAVEL SERVICE

vad. NOMEDA ALEKSANDRAVICIENE
87-18 LEFFERTS BLVD.
RICHMOND HILL, N.Y. 11418
TEL. (212) 846-1650

KATALIKŲ

FEDERACIJOS
SEIMELIS

A.L.R.K. Federacijos New Yorko apskrities seimelis buvo balandžio 21, sekmadienį, Apiešimo parapijos salėje. Susirinkimą pradėjo ilgametis pirm. dr. A. Škėrys, malda sukalbėjo dvasios vadas kun. V. Pikturka. Seimelyje dalyvavo arti 50 atstovų.

Seimelio pirmininku išrinktas A. Mažeika, vicepirm. E. Kezienė, sekretore A. Radzivanienė, nutarimų komisijon išrinkta kun. St. Raila, E. Sandanavičienė ir Tėv. B. Mikalauskas, OFM. Registracijos žinias surinko E. Ramančionienė.

Paskaita apie šventuosius metus

Kun. St. Raila kalbėjo apie šventuosius metus, kaip juos sėkmingiau švęsti. Į svarstymus įsijungė ir visi susirinkusieji. Šio apylinkės šventieji metai bus paminėti drauge su vyskupijos rengiamu minėjimu, bet bus ir specialia lietuviška programa. Bus sudaryta speciali komisija, kuri paruoš visus planus.

Kalbėta ir apie religinį koncertą, kurio programą turėtų atlikti apylinkės parapijų chorai. Kon-

Publika dail. Romo Viesulo parodos atidaryme. Kryželiu pažymėtas pats dailininkas. Nuotr. L. Tamošaičio

certo rengimu rūpinasi valdyba.

Išrinkta valdyba

Ateinantiems metams perrinkta pati valdyba, kurią sudaro dr. A. Škėrys, E. Vaišnoraitė, kun. V. Pikturka, K. Lukas, P. Ažuolas.

Nutarta kviesti jaunesnių federacijos darbam.

Kalbėta apie ateities veiklą. Pratomama organizuoti lietuviškų mišių-pamaldų programą per TV. Norima surengti didingą Aušros Vartų Marijos dieną su specialia programa.

Visi susirinkusieji padėkojo valdybai už praėjusių metų veiklą ir atliktus darbus.

Mirė a.a. Aleksandras
Lepecha

Aleksandras Lepecha gimė Raseiniuose 1890. 1911 jis baigė karo mokyklą ir tarnavo 3 dragūnų pulke, kurio viena dalis stovėjo Kaune, kita — Raseiniuose. 1914-1917 kovojo Austro-Vengrijos ir Vokietijos frontuose. Buvo kelerius kartus sužeistas.

Po bolševikinio perversmo įsijungė į Baltąją Armiją ir joje išbuvo 1918-20. 1921 grįžo į nepriklausomą Lietuvą, buvo priimtas į kariuomenę ir kapitono laipsnį tarnavo I gusarų pulke. Kaip patyręs karininkas, daug dirbo pulke, perteikdamas karo mokslo žinias jauniems karininkams.

Mūsų kariuomenės vadovybė jo pasišventimą, sąžiningumą ir darbštumą aukštai vertino.

1930 dėl nesveikatos išėjo į pensiją. Ukio bankas paskyrė jį Raseinių skyriaus vedėju. Ten jis dirbo iki 1944.

Į J.A.V. atvyko 1955, apsigyveno New Jersey ir dirbo viename elektronikos fabrike iki 1970. Susirgęs, išsikėlė į Falls Church, Va. Po ilgos ir skausmingos ligos mirė 1974 kovo 1. Paliko našlę Musa Lepecha, gim. von Schwede, dukrą Laną Nichols ir vieną vaikaitį.

J.G.

ATVELYKIO
POPIETĖJE

LMK Federacijos New Yorko klubas balandžio 21 surengė tradicinę Atvelykio popietę, į kurią susirinko gražius žmonius būrys, gerokai per šimtą. Svečių buvo iš Hartfordo, Waterburio, Stamfordo, iš New Jersey įvairių vietų ir iš New Yorko bei jo apylinkių.

Vaišės buvo parengtos Židinio didžiojoje salėje. Prie scenos buvo įrengtas baras, gi didžiulis papuoštas stalas su švenčių valgiais buvo salės viduryje, aplinkui į salę galą buvo sudėti apskriti stalai.

Popietę pradėjo klubo pirmininkė dr. Marija Žukauskienė, pasveikindama susirinkusius ir pakviesdama svečią, dr. Jurgį Gimbutą, Lituanistikos Instituto pirmininką, su paskaita.

Jis kalbėjo apie lietuviškas kaimo bažnyteles, jų stilius, statybą. Suminėjo daug vietų, kur išliko tos senos medinės bei mūrinės bažnytelės. Po paskaitos parodė skaidrių. Jų galėjo būti apie 70-80. Skaidrės pavaizdavo jo paskaitą — įvairius bažnyčių tipus, jų išorę, planus, bažnyčių vidų. Pabaigė Velykų švenčių vaizdais iš Vilniaus.

Paskaita buvo akademinio stiliaus, bet visiems prieinama ir suprantama.

Po paskaitos pirmininkė pristatė tolimuosius svečius, įvairių draugijų esančius pirmininkus, pakvietė Tėv. Paulių Baltakį sukalbėti malda, gi vaišes pradėti pakvietė Lietuvos gen. konsulą A. Simutį su žmone.

Gražiai papuoštas stalas su tradiciniais Velykų valgiais — pilna žalumynų, gardžiausių kumpių, mišrainių ir gražiausių margučių. Buvo ir daugybė velykinių pyragų.

Valgius visi pasiėmė kiekvienas ir prie savo stalų valgė. Kava buvo atnešta į kiekvieną stalą. Vaišės besišnekučiuojant užtruko apie ketvertą valandų.

Buvo ir loterija Romo Viesulo paveikslą laimėjo kun. A. Račkauskas, ežė — p. Šliogerienė iš Hartfordo, geles — P. Ivašauskienė. (p.j.)

PADĖKA

New Yorko ateitininkai kovo 30-31 suruošė dailininko Romo Viesulo darbų parodą, kuri praėjo su dideliu pasisekimu. Šia proga pirmiausia norime dar kartą padėkoti dailininkui Romui Viesului ir poniai už parodos atvežimą į New Yorką ir mum suteiktą progą pasidžiaugti jo darbais bei atsiekais.

Nuoširdžiai dėkojame N. Y. Lietuvių Dailininkų Sąjungos pirmininkui dail. Albinui Elsui už įspūdingą parodos atidarymą. Taip pat dėkojame visiems dailininkams už atsilankymą. Reiškiame padėką ir visai plačiai visuomenei už parodos tokį gausų lankymą.

Prie parodos rengimo prisidėjo dar visa eilė žmonių, kuriems norime padėkoti: p.p. Vasiliauskam; poniam: Babarskienei, Gražiūnienei, Mickeliūnienei, Norvilienei, Rajeckienei, Škėrienei ir Tutinienei, kurios papuošė vaišių stalą savo keptais tortais ir pyragais.

Ypatingai dėkojame Elenai Mickeliūnienei, kuri visada mum labai mielai pagelbsti.

Nuoširdus ačiū visai p. p. Nor-

Pušų katedroje, Rindge, New Hampshire, gegužės 26 d. 5 v. popiet rengiama pamaldos už Lietuvą ir kitas Baltijos valstybes. Rengia Lietuvos vyčių Naujosios Anglijos apskritis. Pirmininkas Albertas Jaritis kviečia visus dalyvauti. Pamaldose dalyvauja vyčių dvasios vadas kun. Albinas Janiūnas iš So. Bostono ir latvių katalikų kunigas Jurgis Pudans iš Albany, N.Y. Bus prisiminti kankiniai ir visi žuvę dėl laisvės Baltijos kraštuose. Praeitais metais šioje pušų katedroje buvo irgi pamaldos ir buvo pašventintas ir į sieną įmūrytas lietuviškas gintaras.

Dilių šeimos fotografiją balandžio 5 įsidėjo Bostono didieji laikraščiai, kai jiems gimė 16-tas vaikas. Du vaikai jau lanko kolegijas. Šeimos vaikų amžius nuo ką tik gimusio iki 21 metų. Tėvas dirba du darbus, kad galėtų šeimą išlaikyti.

Jadvyga Skudzinskienė buvo operuota New England Medical Center ligoninėje. Po operacijos jautėsi labai gerai. Gal šią žinią rašant, jau ji bus grįžusi namo.

Stasė Šmitienė, mokytoja, atostogavusi Floridoje, grįžo namo.

Feliksas Zaleskas kovo 24 buvo užprašęs mišias už Dzindzi-Drindzi kolektyvo narius. Toje grupėje buvo keturi menininkai — Antanas Vanagaitis, Juozas Olšauskas, Viktoras Dineika ir Jonas Dikinis. Grupė keliavo po visą Ameriką. Jos šoferiu buvo Feliksas Zaleskas. Iš jų gyvas yra tik Jonas Dikinis ir gyvena okupuotoje Lietuvoje, o kiti trys nariai jau mirę. Prisimindamas juos ir pagerbdamas, jis ir buvo užprašęs minėtas mišias. Per mišias solo giedoją Stasys Liepas, vargonais grojo muz. Jeronimas Kačinskas. F. Zaleskas dėkoja visiems atsilankiusiems į bažnyčią.

vilų šeimai už jų visokeriopą pagalbą. Taip pat dėkojame prisidėjusiems studentams: A. Landsbergiui, R. Navickaiti ir Š. Zikarui.

Rengėjos

Marija Mockienė, išgulėjusi apie porą savaitių New England Medical Center ligoninėje, jau sugrįžo namo ir sveiksta. Buvo sušlubavusi jos nugara. Džiaugiasi, kad nereikėjo operuoti.

Padėkime Balfui

Balfas yra vienintelė visų lietuvių šalpos organizacija, kuri rūpinasi mūsų brolių ir sesių, mūsų artimų pagalba.

Balandžio 28, sekmadienį, Balfio Bostono skyrius mini savo įsikūrimo 30 metų susukaktį. Programoje: 7:30 val. ryto mišios Šv. Petro parapijos bažnyčioje So. Bostone; 3 v. popiet parengimas Liet. piliečių draugijos 3-čio aukšto salėje. Čia kalbės atvykusi iš Chicago Balfio centro valdybos pirmininkė Marija Rudienė, o aktorius Vitalis Žukauskas, iš New Yorko, atliks meninę programą. Vėliau vyks vaišės.

Raginame visus Bostono ir apylinkių lietuvius dalyvauti šiame parengime. Įėjimas suaugusiems tik \$3, o moksleiviams nemokamai.

Šiuo savo dalyvavimu atliksime savo kaip lietuvių mažytę pareigą, o tuo pačiu prisidėsime ir prie Balfio šalpos darbų. Juk visada yra lengviau duoti nei prašyti.

P.Ž.

Kviečiame į jaunimo
šokių

Bostono skautai kviečia visą Bostono ir apylinkių jaunimą dalyvauti šokiuose, kurie bus rengiami kas mėnesį Lietuvių klubo patalpose Norwoode. Pirmieji šokiai bus gegužės 3 d. 7:30 v.v. Adresas: St. George Ave., Norwood.

Mūsų ypatinga padėka priklauso klubo pirmininkui p. Survilai, kuris parodė didelį prielankumą, kada reikėjo gauti specialius leidimus tokiems jaunimo šokių ruošti.

Rašant negalima nepaminti, kas iškėlė mintį — tokius pasilinksminimus ruošti. Tai buvo a.a. Adomas Tumas. Jam jaunimas labai rūpėjo. Dažnai kalbėdavo, kad būtų gerai, jei šia švara ir gražia Lietuvių klubo sale galėtų pasinaudoti mūsų jaunimas.

Nors ir pavėluotai, bet jo noras išsipildė.

Laukiame visų!

Žalgirio ir Baltijos Tuntai

SOUTH BOSTON SAVINGS BANK

Inkorporuotas 1863

460 West Broadway, South Boston Massachusetts

"Kur tūkstančiai taupo milijonus"

ALFRED W. ARCHIBALD, Prezident

Šio banko direktorių taryboje yra adv. Jonas J. Grigalius, Reikale su patarnautojais galima susikalbėti ir lietuviškai • Turtas—Assets virš \$213,000,000.

CURRENT DIVIDEND RATES

- Regular a/c — 5 1/2 %
- 1 year Term Deposit — 5 1/2 %
- Special Notice a/c — 5 1/2 %
- 2 year Term Deposit — 6 %

— All Accounts Compounded Daily —

DOVANŲ SIUNTINIAI Į LIETUVĄ
IR KITAS ŠALIS

Prieš sudarant dovanų siuntinį savo giminėms Lietuvoje, pirmiausia pasitarkite su mumis kas naudingiausia ir reikalingiausia jiems pasiųsti.

Pavasario ir vasaros sezonui siūlome šias prekes:

Nepermatomo nailono medžiaga suklelei	\$10.00
Crimplene medžiaga suklelei	\$11.50
Crimplene medžiaga su blizgučiais	\$14.00
Nailonienės arba šilkinės skarelės	\$ 2.50
Komplektas moteriškų nailoninių apatinių rūbų	\$ 9.00
Gefiuro medžiaga suklelei	\$15.00
Labai gera angliška vilnonė eilutei medžiaga	\$42.00
Dirbtinis Mink kailis paltui	\$50.00
Nailoniniai išieginiai marškiniai	\$ 8.50

Priimame užsakymus: auto mašinų, motociklų, dviračių, televizijos aparatų ir kt. Persiunčiame pinigus dėl tokių prekių, kurias iš čia negalima pasiųsti.

Taip pat siūlome pasiųsti arba įsigyti savo naudojimui

"Olympia" rašomąsias mašinėles su lietuvišku šriftu.

BALTIC STORES LTD.

(Z. Juras)

421 Hackney Rd., London, E. 2. England.

Telef. 01 739 8734 or 01 460 2592

Sudarome testamentus, administruojame nuosavybes, persiunčiame palikimus prekėmis arba pinigais į Lietuvą ir kitas šalis. Reikalaukite mūsų kainoraščių, nurodykite savo pageidavimus.

UŽEIKITE IR PAMATYKITE

SCHRAGER'S

Moderniausius baldus!

GERIAUSIA RŪŠIS
ŽEMIAUSIOS KAINOS

DIRŽIAUSIAS PASIRINKIMAS

SCHRAGER'S

Salonų ir Miegamųjų Komplektai, Dinėtės, Bufetai, Atverčiamos Sofos, Foteliai, Atlošiami Foteliai, taip pat Kilimai, Lempas, Matracai, Vieniški Baldai.

SCHRAGER'S

336 East 86th St. (tarp 1 ir 2 Aves.),

New York City

Tel.: TR 9-0400

Atidara kasdien iki 8 val.

antradienį ir šeštadienį iki 6 val.

Mokėjimo sąlygos pagal pirkėjo pageidavimą.

REMARKABLE DISCOVERY

Best in USA and Europe, "JIB HAARPFLEGE-LOTION" — patented in Switzerland. Registered: USA, Canada and Europe. It cures: dandruff, falling hair, itching scalp, splitting ends, strengthening hair root growth, and restoring natural hair color. Using JIB you will never be bald or grey 100%. Listed in Pharmacy Red-Blue-Book. JIB Medicine Liq. 8 oz. a 16 week supply \$6.00. Money Order P.P.

J.I.B. LABORATORY — 1437 So. 49th Avenue, Cicero, Ill. 60650. Fill: 2498 Dougall Rd., Windsor 12, Ont. Canada; Fill: 7 Stuttgart, 50, Duisburgerstr. 7-10 W. Germany; Chicago: at Apotheke J & J, 2557 W. 69th St.; 5000 W. 16th St.; 4754 So. Wood St.; 2923 N. Milwaukee Ave.; 1147 N. Ashland Ave.

Pranešame draugams ir pažistamiems, kad Falls Church, Va. 1974 m. kovo 1 d. mirė

A.A.

Kapitonas ALEKSANDRAS LEPECHA

Palaidotas Rock Greek Cemetery.

Giliam skausme liko žmona Musa, duktė Lana ir anūkas.

Birutei Lukoševičienei ir šeimai, jos tėvui

Antanui Empakeriui

mirus, gilią užuojautą reiškia ir kartu liūdi

New Yorko ateitininkai

DARBININKAS

**NEW YORKO
NAUJIENOS**

Redakcija827-1352
Administracija827-1351
Spaustuvė827-1350
Vienuolynas235-5962
K. Židinio salė827-9645

New Yorko žinių dar yra 11 ir 9 puslapiuose.

Dail. Aleksandra Vitkauskaitė-Merker dalyvauja grupinėje parodoje Edward Williams kolegijoje, Kotte Pl., Hackensack, N. J. Paroda atidaryta balandžio 21 ir tęsis iki gegužės 18. Ji išstatė vieną tapybos darbą — lietuviškos kopytėlės. Tas pats paveikslas buvo išstatytas ir Penktoje dailės parodoje ir laimėjo premiją.

Motinos dienos pagerbimo programoje dalyvauja poetės O. Audronė-Balčiūnienė, K. Grigaitytė-Graudienė, balerina L. Barauskaitė, aktorius Juozas Boley-Bulevičius. Montażą praves Jonas Rūtenis. Visi kviečiami gegužės 5-4 v. į Kultūros Židinį.

Liet. Laisvės Komitetas posėdyje kovo 23 nutarė savo mirusio pirmininko Vaclovo Sidzikausko minėjimą surengti spalio mėnesio pabaigoje.

Išnuomojamas moderniškai įrengtas 4 kambarių butas. Jamaica Hills, Queens, privatus namas, atskiras įėjimas. Skambinti 658-3825.

Religinį koncertą gegužės 19 d. 3:30 v. popiet rengia Maspetho lietuvių parapijos choras. Choras atliks giesmes lietuviškai, angliškai, lotyniškai. Taip pat koncerte dalyvauja vargonų virtuozas Jonas Žukas ir solistė Grace Keddy. Chorui vadovauja muzikas Vytautas Kerbelis.

Dalia Ažuolienė - Rungtė išlaikė New Yorko valstybės egzaminus ir gavo vaistininkės leidimą. Dirba New Yorko ligoninėje.

Lietuvos generalinis konsulas Anicetas Simutis balandžio 17 dalyvavo su žmona New Yorko miesto komisijonierės ir Metropolitan muziejaus prezidento suruoštam priėmime New Yorko reziduojančių diplomatų garbei.

Prancūzijos ambasadorius prie Jungtinių Tautų Louis de Guiringaud ir generalinis konsulas New Yorko Gerard Gausen atsiuntė padėkos laišką Lietuvos generaliniam konsului Anicetui Simučiuvi už pareikštą užuojautą mirus Prancūzijos prezidentui Pompidou.

Kviečiame visus atsilankyti į š. m. gegužės 4 d. šeštadienį, įvykstantį JAUNŲJŲ TALENTŲ VAKARĄ, kurio programą atliks šaunūs mūsų jaunimas — jie čia skaitys, deklamuos, dainuos, skambins ir gros įvairiais muzikos instrumentais, o tautinių šokių grupė LIEPSNA pašoks naujų tautinių šokių. Programai pasibaigus, veiks užkandžių ir gėrimų bufetas, o šokiams gros orkestras. Vakaras įvyks Lithuanian Liberty Hall salėje, 269 2nd St., Elizabeth, N. J. Įėjimo auka: \$3.50, o moksleiviams ir studentams — \$1.00. Pelnas skiriamas jaunimo kultūrinei veiklai paremti.

LB NJ APYGARDOS VALDYBA

PREZIDENTO ANTANO SMETONOS MINĖJIMAS NEW YORKE

Lietuvos respublikos prezidento Antano Smetonos 100 metų gimimo ir 30 metų mirties sukakčių minėjimas įvyks š. m. gegužės 12 dieną, sekmadienį.

11 val. ryto bus iškilmingos pamaldos Apreiškimo parapijos bažnyčioje, 259 North 5th Street, Brooklyne.

MINĖJIMAS — AKADEMIJA įvyks 4 val. p. p. Kultūros Židinyje, 361 Highland Blvd., Brooklyne.

Paskaitą skaitys dr. Antanas Butkus iš Clevelando.

Meninę dalį atliks: pianistas Antanas Smetona ir solistė Daiva Mongirdaitė-Richardson, akomponuojant muz. A. Prižintui.

Po programos kavutė.

Įėjimo auka 5 dol. Studentams 2 dol. Vaikams iki 12 m. nemokamai. Visi maloniai kviečiami dalyvauti.

Minėjimui Rengti Komitetas

AŠ IR LIETUVIŲ BENDRUOMENĖ

Šitokia tema bus svarstoma LB Woodhaveno apylinkės metiniame susirinkime gegužės 10, penktadienį, 7 v.v. Kultūros Židinyje.

Svarstybose dalyvaus ateitininkų, skautų, sportininkų, jaunimo ir Maironio lituanistinės mokyklos atstovai. Jų pavardės bus paskelbtos vėliau.

Po svarstymų ir kitų susirinkimo reikalų vyks pasisvečiavimas prie kavutės ir lietuviškos muzikos.

Visi Woodhaveno apylinkėje gyvenę lietuviai (o jų ten yra apie 2000, ir visi pagal teritorinį LB administracinį pasiskirstymą yra LB Woodhaveno apylinkės nariai) maloniai prašomi dalyvauti. Taip pat maloniai kviečiami ir svečiai iš kitų apylinkių.

Pastaba. Asmeniškai kvietimai nebus siunčiami. Su geriausia linkėjimais

Apylinkės valdyba

Regina Rūta Žymantaitė, kuri šiais metais vadovavo Pabaltijo Moterų Tarybai. Vadovavimą buvo perėmusi iš esėjų, dabar balandžio 28 Tarybos suvažiavime perduoda latvėm. Ji yra lietuvių delegacijos pirmininkė Taryboje.

PABALTIJŲ MOTERŲ TARYBOS SUAŽIAVIMAS

Pabaltijo Moterų Taryba balandžio 28, sekmadienį, mini savo veiklos 27 metų sukaktį. Speciali programa bus 4 v. popiet vengrų namuose, 213 East 82nd Street Manhattane.

Šioje šventėje sveikinimo kalbas pasakys visi trys Pabaltijo valstybių konsulai, sveikinimo žodį tars ir trijų tautų moterų delegacijos pirmininkės. Išsamesnę kalbą pasakys dr. Iovo John Lederer, Stanfordo universiteto profesorius ir Fordo Fondacijos narys.

Šiomet Tarybai vadovavo Regina Rūta Žymantaitė. Ten pirmininkės keičiasi kasmet rotacine tvarka. Ji pereinamais metais pirmininkavimą perėmė iš esėjų, dabar perduoda latvėm. Pirmininkė Regina Rūta Žymantaitė ir vadovaus visai šventės programai. Pasinaudodama savo teise, ji ir meninę programą sudarė lietuviškai. Dainuoja Daiva Mongirdaitė, jai akomponuoja ir solo skambina Saulius Cibas. Abu iš Bostono.

Po visos programos vaišės, kurias rengia L.M.K. Federacijos New Yorko klubas. Visi kviečiami atsilankyti į šią Pabaltijo moterų šventę.

MIRĖ VINCAS KAPOČIŪNAS

Balandžio 11, D. Ketvirtadienį, mirė Vincas Kapočiūnas, Maspetho lietuvių parapijos zakristijonas. Palaidotas balandžio 15 iš bažnyčios, kuriai jis taip rūpestingai tarnavo.

Velionis buvo 62 metų amžiaus. Prieš pusę metų nuėjo pasitikrinti sveikatos, ir jau buvo per vėlu — plaučiuose rado išsiplėtusį vėžį.

Maspetho lietuvių parapijoje jis zakristijonavo 8 ir pusę metų. Buvo mielas ir uolus žmogus. Kai parapijos salėje buvo lietuviški parengimai, jis visiem mieliai patarnaudavo ir pagelbėdavo.

Amerikoje išgyveno 25 metus, visą laiką Maspethe. Paliko žmoną Mariją, 3 dukras, sūnų ir 8 anūkus.

KULTŪROS ŽIDINIO ŽINIOS

Gegužės 13, pirmadienį, 7:30 v.v. įvyks K. Ž. statybos komiteto posėdis.

Gegužės 17 penktadienį, 7:30 v.v. šaukiamas visų lietuviškų organizacijų ir K. Ž. statybos rėmėjų visuotinis susirinkimas. Susirinkime bus aptarti K. Ž. reikalai bei išrinktas K. Ž. administracijos komitetas. Visos organizacijos, ypač kurios reguliariai naudojasi K. Ž. patalpomis, bei visi suinteresuoti K. Ž. reikalais iš anksto prašomi dalyvauti.

Jaunimo pamaldos bus gegužės 19, sekmadienį, 11 val.

Praėjusią savaitę buvo gautas galutinis miesto leidimas naudo-

tis K. Ž. patalpomis (Certificate of Occupancy ir Assembly Permit).

Su generaliniu statybos kontraktoriaumi dar nėra pilnai atsiškaityta, nes dar yra likę visa eilė neužbaigtų darbų.

Priešakinio kiemo aikštelių praplėtimo ir lauko sporto aikštelių įrengimo darbai dėl šalto oro yra atidėti porai savaitžių.

K. Ž. bibliotekos įrengimo darbai gerokai pasivėrė į priekį. Antanas Maceika, padovanojęs visas savo knygas (virš 3500), su L.B. N.Y. apygardos pagalba baigia sukataloguoti visas knygas. Tikimasi, kad iki ateinančio rudens biblioteka bus pilnai įrengta ir atidaryta visuomenei naudotis.

LIETUVIŲ KATALIKŲ MOTERŲ SĄJUNGOS 29 KUOPA

RUOŠIA

LIETUVIŠKĄ VELYKŲ STALĄ

balandžio 28, sekmadienį, 1 val. popiet Apreiškimo parapijos salėje, Brooklyn, N.Y.

Įėjimo auka 5 dol.

MOTERŲ VIENYBĖ

kviečia į

40 METŲ JUBILIEJINĮ BALIŲ

Gegužės 18 d. 7 val. **punktualiai**

Kultūros Židinio salėje, 361 Highland Blvd. Brooklyn, N.Y.

Įėjimo auka \$12.50 asmeniui

PROGRAMOJE:

Aktorius **Henrikas Kačinskas**, Solistas **Liudas Stukas**
Akompanuoja **Algirdas Kačanauskas**

Šilta vakarienė, butelis šampano ir degtinės ant stalo

Šokių groso "Magnotonės" Gutauskų orkestras

Stalus užsisakyti pas visas "Moterų Vienybės" nares arba Haven Realty (Andrušis) Tel. VI 7-4477, Helen Venis — Tel. VI 6-7433.

Kviečiame visus gausiai atsilankyti ir praleisti linksmai vakarą.

XXIV ŠIAURĖS AMERIKOS LIETUVIŲ

SPORTINĖS ŽAIDYNĖS

įvyks

New Yorke, balandžio 27-28 d.d.

ŠIOSE SALĖSE:

KULTŪROS ŽIDINYJE, 361 Highland Blvd., Brooklyn
YMCA SALĖJE, 570 Jamaica Ave., Brooklyn
JOHN ADAMS H.S., Rockaway Blvd., tarp 101 ir 103 St., Ozone Park
GATE OF HEAVEN SCHOOL, 105 St., tarp 101 ir 103 Ave., Ozone Park

Žaidynių programoje bus jaunučių, jaunių, mergaičių ir vyrų krepšinis, tinklinis ir šachmatai.

Žaidynių ryšių centras — Kultūros Židinyje, tel. 827-9645. Visose salėse šeštadienį ir sekmadienį rungtynės prasidės nuo 9 val. ryto. Sekmadienį tinklinio baigmės iki 2 val. p.p. Kultūros Židinyje. Vyrų ir jaunių krepšinio baigmės ir oficialus Žaidynių uždarymas sekmadienį popiet, Gate of Heaven mokykloje. Įėjimas — 2 dol.

SUSIPAŽINIMO VAKARAS

BALANDŽIO 27 (ŠEŠTADIENI) 8 VAL. VAK. KULTŪROS ŽIDINYJE

Programoje: šokiai jauniems ir seniems, šilta vakarienė, bufetas ir baras už prieinamas

kainas. Įėjimas į vakarą — 3 dol. asmeniui.

Visi maloniai kviečiami į sporto rungtynes ir susipažinimo vakarą. Savo atsilankymu paremsite sportuojantį lietuvių jaunimą.

ŽAIDYNIŲ KOMITETA